

הסלולרי מזוית יהודית

לקט מדברי גדולי ומאורי דורינו שליט"א וחשובי הרבנים והמחנכים בדורנו שליט"א
בהלכה מוסר והשקפה - נלקט ונערך ע"י הצב"י אליהו בן מו"א ר' מאיר הי"ו
ניתן להשיג את החוברת: 02-5868503, בירושלים: 02-5838071 ובארגון 'ישיחנה': 0573-121111

דפי הפתיחה

הבהרה השיר והשבח לחי העולמים התודה והברכה דבר ועד הרבנים משמרת החיים

הקדמה

פרק א' - סלולרי או מנוחת הנפש

הסלולרי - עבד כי ימלך הסלולרי - עלוקת הזמן הסלולרי - נהפך למצרך חובה
בחיינו הסלולרי פוגע ביישוב הדעת וחשבון הנפש הסלולרי פוגע באמונה ובטחון בה' ובמידת
הסבלנות הסבר לתופעת השיחות בסלולרי בכל מקום וזמן החיבור לסלולרי גורם התנתקות
מהמצב הנוכחי הצעות מעשיות לריכוז ומחשבה על ההווה הרבנים התירו את הסלולרי
המאושר הסלולרי גורם הוצאות מיותרות אפשר להסתדר גם ללא הסלולרי עצות מעשיות
כיצד להסתדר ללא סלולרי צמוד

פרק ב' - סלולרי או כבוד האדם

השיחה בסלולרי ברשות הרבים היא הנהגה שפלה וחוסר דרך ארץ הסלולרי פוגע בכבוד
האדם ובציניעת הפרט שיחת נשים בסלולרי ברשות הרבים - הוא פירצה בחומת הצניעות

פרק ג' - סלולרי או כבוד הזולת

דוגמאות לפגיעה וזלזול בזולת הנגרמים מהסלולרי הליכות והנהגות לזהירות בעניני בין אדם
לחבירו בשימוש הכרחי [בסלולרי] הקשר שבין איש לאישתו נפגע ע"י הסלולרי הסלולרי עלול
לפגוע בשלום הבית סיפור [הסלולרי עלול לפגוע בקשר עם הילדים וחינוכם] סיפורים מהחיים

פרק ד' - סלולרי או תפילה בכוונה

הסלולרי מפריע לכוונת התפילה ומחלל קדושת בית הכנסת הסלולרי בביהכנ"ס גורם פגיעה
במקדש מעט וחילול שם שמים הסלולרי בביהכנ"ס - קוטע את החיבור לבורא עולם
סיפור [סוף מעשה במחשבה תחילה]

פרק ה' - סלולרי או לימוד תורה בהתמדה

הסלולרי במציאותו גורם להרבות דיבורים בטלים הסלולרי גורם ביטול תורה לרבים ופוגע
ברצף וקדושת הלימוד הסלולרי מפריע לריכוז והתמדה בלימוד התורה הסלולרי פוגע בעמל
התורה וקנייניה בחור המחזיק סלולרי וכיוצ"ב לא יוכל לזכות למתיקות וחשק בלימוד התורה
ועבודת ה' 'איסור החזקת סלולרי למלמדי תשב"ר בשעות הלימודים הסלולרי פוגע בריכוז

והינוד התלמידים חומרת עוון ביטול תורה ודיבורים בטלים בביהכנ"ס וביהמ"ד בפרט ע"י הסולרי סוף מעשה במחשבה תחילה פרק ו' - מדברי גדולי ומאורי דורינו שליט"א על הסכנות והנזקים הנגרמים מהסולרין בפרט שאינו מאושר עתיד וקיום עם ישראל רק כשיש תורה בקדושה הסולרי- החריב משפחות רבות איסור חמור לבחורי ישיבות ובנות סמינר להחזיק סולרי אפילו מאושר אפשר לזכות לתורה רק כאשר לומדים בקדושה הסולרי אביזריהו דעריות ואסור להכניסו לישיבה ההורים והרבנים צריכים להרחיק מבניהם ותלמידיהם את הסולרי יש לשמור על תקנת הישיבה שלא יחזיקו סולרי שהוא סכנת נפשות הרבנים וראשי הישיבות צריכים לשמש דוגמא אישית ולא להחזיק סולרי כלל המחזיק סולרי מסכן את עצמו "שאינן אפטרופוס לעריות" המלחמה האחרונה בדורינו להרחיק את היצה"ר הסולרי מהיכלי התורה בקדושים תהיו אין פשרות יש לבער את הסולרי בשריפה כדין עבודה זרה יש איסור יחוד עם המכשיר הסולרי המחזיק סולרי בסתר "סוף דבר הכל נשמע" מדברי גדולי ומאורי דורינו וראשי הישיבות שליט"א על איסור החזקת הסולרין בפרט שאינו מאושר מתוך מכתבם של גדולי הדור שליט"א מכל העדות והחוגים על סכנת הסולרי שאינו מאושר קריאת קודש מגדולי התורה וראשי הישיבות שליט"א

פרק ז' - מאמרי חיזוק והשקפה על הסכנות והנזקים

***

מי יקדים לקבל פני משיח? פיתויי היצר הרע הסולרי נהפך למוקד של מרעין בישינו כל הסכנות במכשיר אחד אין אפטרופוס לעריות בכל גיל ומצב מי מחנך את ילדינו? המאבק על עמדת ההשפעה בבית לא לוותר על הינוד הילדים להכשיר בתינו ממפגעים רוחניים" ועשית ככל אשר יורוך "התבטלות לדעת תורה" לא תסור ימין ושמאל "על ההורים להוות דוגמא אישית למצוות" ועשית ככל אשר יורוך "שיטת עמלק לגרום רפיון וקרירות טענות עמלק "אשר קרך" להאמין שנצליח להתגבר על נגע הסולרי להסיק מסקנות הלכה למעשה מכתב אישי לצעירים - למה לא סולרי? סיפור מהחיים על נזקי הסולרי מסר מהנסיין

הפתיחה

דפי

הבהרה

הדברים שנכתבו בפרקים א-ה נאמרו [אף] על הסולרי הכשר [המאושר], שהתירוהו הרבנים שליט"א בתנאים דלהלן:

א) לנשואים בלבד. ב) רק לצורך הכרחי. ג) בשמירת קיום

הדברים שנכתבו בחיבור זה (בפרקים הנ"ל). אמנם לנערים ונערות ובפרט בני ישיבות ובנות סמינר אסרו הרבנים שליט"א להחזיק סלולרי אפילו מאושר (כמובא בפרק ו).

והדברים שנכתבו בפרקים ו-ח נאמרו על הסלולרי הטרף [שאינו מאושר] שאסרו הרבנים שליט"א לכל אדם להחזיקו בשום פנים ואופן

השיר והשבח לחי העולמים

שבראנו לכבודו והבדילנו מן התועים ונתן לנו תורת אמת וחיי עולם נטע בתוכנו. ושם חלקנו מיושבי בית המדרש וזיכנו להוציא לאור חיבור זה בס"ד. יהי רצון שנזכה יחד עם כל בית ישראל ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד התורה הקדושה באהבה, וכל מעשינו יהיו לשם שמים לעשות נחת רוח ליוצרינו ולעשות נחת רוח לבוראנו.

יהי רצון שזכות הלימוד והחיזוק בקונטרס יהיה לאקמא שכינתא מעפרא ולעילוי שכינת עוזנו ולקירוב הגאולה בנחת וברחמים במהרה בימינו אמן. וכן להצלחת כל עם ישראל ברוחניות וגשמיות ולעילוי נשמת כל הנפטרים בעם ישראל

ת.נ.צ.ב.ה.

התודה והברכה

לרבנים החשובים שליט"א על העידוד והחיזוק והעצות המחכימות בהוצאת חיבור זה לאור, והסכמתם בחפץ לב להעתיק מספריהם הנפלאים.

למחבר החוברת הנפלאה "זמן אור" על נזקי הסלולרי [היוצאת לאור ע"י ועד הרבנים "משמרת החיים" - לחיזוק הקדושה והצניעות וטהרת עם ישראל. טל: 0573-100170]

למחבר הספר הנפלא "עצמותי תאמרנה" - שפת הגוף כהלכה, וחוברת מח"ר יהיה מאוחר [היוצאת לאור ע"י ארגון מח"ר "המרכז למודעות חרדית" - להגברת הזהירות מהשפעות הרחוב ותרבות המערב. טל: 0573-102644]

למחבר הספרים הנפלאים "חיידך לנער", "פלא אדם" ועוד [היוצאים לאור ע"י ארגון "שיחנה" - ליעוץ והכוונת הורים וצעירים בלבטי החיים, גיל ההתבגרות, וכיוצ"ב. טל: 0573-121111]

יה"ר שחפץ ה' בידם יצלח להמשיך בזיכוי הרבים, ובחיזוק ושמירת קדושת וטהרת עם ישראל, ובחינוך והכוונה ע"פ השקפת התורה בדרכי אבותינו ורבותינו, ובקרוב הגאולה במהרה בימינו אמן.

בברכת התורה, המחבר.

דבר ועד הרבנים משמרת החיים

הננו להחזיק טובה להרב אליהו .. שליט"א שאסף חומר נפלא, מקיף ומשכנע בנושא הסלולרי וסכנותיו בקונטרס הנקרא: 'הסלולרי מזווית יהודית' – אשר נחוץ מאד לעורר על כך, עקב הסכנות המתחדשות ומתפתחות כל הזמן.

כפועלים בנושא זה כבר שנים רבות בשליחות גדולי ישראל, 'להרים מכשול מדרך עמי', יודעים אנו עד כמה חשובה ההסברה בנושא חמור זה – לשים גבולות וגדרים למפלצת הסלולרית שרבים נופלים ברשתה.

הדברים המובאים בחוברת זו הם דבריהם של עמודי האש ההולכים בראש המחנה – דברי גדולי ישראל וחשובי הרבנים שליט"א – אשר לאורם נלך. ואשרי הזוכים לקיימם שטוב להם ולזרעם בעולם הזה ובעולם הבא.

באנו על החתום, ועד הרבנים משמרת החיים

הקדמה

אמרו חז"ל במדרש שוחר טוב (מזמור כב) "אין כוחם של ישראל אלא בפייהם". הכוונה היא כמובן ללימוד התורה והתפילה המתנגנים בפה אשר השפעתם מגיעה עד השמיים (כמובא בנפש החיים שער א פרק יג). ואם כה גדול וחשוב הוא כוח הדיבור, נוכל להבין את הפעולה ההפוכה הנגרמת כאשר השימוש בדיבור אינו נעשה לצורך זה.

נפתח בשבח, חייבים להודות שתופעת הסלולרי יצרה מציאות מקילה ומתקדמת יותר בעבור האדם, זו עובדה. היא מקילה יותר בחיי היום יום, נוסכת הרגשת בטחון, כשתמיד יש קשר עם מישהו. השימוש במכשיר זה מאפשר קשר מהיר והתארגנות יעילה היכולים לחסוך זמן ואף להפחית מתחים. כמה נעים היה להמשיך ולדבר בשבח הסלולרי לולא העובדה שתופעת השימוש בסלולרי בתדירות וזמינות ללא הגבלה עלולה לגרום חסרונות רבים ברוחניות ובגשמיות יותר מהתועלות שבו. [כגון: חוסר מנוחת הנפש ויישוב הדעת של האדם, זלזול ופגיעה: בזולת, בכבוד האדם, ובצינעת הפרט, בשלום הבית ובחינוך הילדים. וכן הפרעה בכוונה וריכוז בתפילה ובלימוד תורה לפרט ולכלל, וחילול קדושת ביהמ"ד וביהמ"ש, וכן דברים נוספים שהובאו בחיבור זה באורך (פרקים א-ה)].

יש לציין שכל הדברים הנזכרים בחיבור זה נאמרו אף על הסלולרי המאושר (כמובא בחיבור זה פרקים א-ה). אמנם על הסלולרי שאינו מאושר כבר צווחו והתריעו גדולי ומאורי דורינו שליט"א שאסור להחזיקו בשום פנים ואופן מחמת ההרס החינוכי וכן הסכנות והנזקים הנוראים ברוחניות ובגשמיות שנגרמים על ידו (כמובא בחיבור זה פרקים ו-ח).

וזאת למודעי כי כל הדברים שנכתבו בחיבור זה, אינם מליבי המה אלא הם ליקוט דבריהם של גדולי ומאורי דורינו שליט"א וכן חשובי הרבנים והמחנכים בדורינו שליט"א שנאמרו בכנסי חיזוק, וכן נכתבו בספרים ובמאמרי חיזוק שיצאו לאור. [ומטעם זה לא הובאו הסכמות על חיבור זה, מכיוון שאין דברי הרבנים שליט"א צריכים חיזוק והסכמה, שכן הכל נאמר מפייהם ומפי כתבם והדברים מדברים בעד עצמם. פרט לועד הרבנים "משמרת החיים" שעברו על החיבור ונתנו את הסכמתם, שכן חלק נכבד מחיבור זה הועתק מחוברת "זמן אור" שיצא לאור על ידם].

וכאן המקום לבקש מחילה מכל רבני ומאורי דורינו שליט"א [המובאים בחיבור זה] שלא ציינתי את שמם בתוספת תארים כראוי לכבוד תורתם [אלא רק בתואר הגאון רב] כיון שידעתי מך ערכי שאיני ראוי לציין תארים לכבוד תורתם וחששתי שמא אגרע מכבודם ח"ו.

ואל יתפלא הקורא בחיבור זה אם בעת קריאתו יראה קטעים שנאמרו או נכתבו מכמה רבנים וספרים שונים המדברים ומעוררים באותו עניין ונראה שהדברים חוזרים על עצמם. כיון שהטעם לזה ע"פ מה שכתב הגאון רבי אליהו הכהן זצ"ל מאיזמיר בספרו שבט מוסר (פכ"ח אות כ"ד) שלפעמים ישנם בני אדם שלומדים עניין מסויים מספר מוסר [או כל ספר אחר] ואין הדברים גורמים להם לחיזוק והתעוררות ביר"ש ואינם

נרשמים בדעתם, אולם אם ילמדו את אותו עניין בדיוק בסגנון שונה ובשינוי לשון, הדברים יגרמו להם חיזוק והתעוררות ויהיו נרשמים בדעתם, ואף ישבחו את אותו עניין.

וטעם הדבר שכל הטועם מספר שלמד בו, סימן שיש לו איזה שורש לנשמתו מנשמת מחבר הספר כיון שהם משורש אחד לכן הדברים מעוררים אותו ליר"ש ונרשמים הדברים בלבו. אמנם כשלומד בספר ולא מרגיש בו טעם, זה משום שאין לנשמתו שום קירבה ואחיזה בנשמת המחבר עכ"ל.

כמובן הדברים שנכתבו בחיבור זה אין בהם שום כוונה לפגוע ח"ו בבני אדם שיש ברשותם סלולרי או בחברות הסלולרי למיניהן, אלא רק להציג בפני הקורא את הדברים כדי שיבחנם בעין שכלו כמה נחוץ לו הסלולרי. ואם כן, האם הוא נחוץ לו בזמינות מתמדת או רק לפעמים, [כגון: שהייה ארוכה מחוץ לבית, וכן עיתות שמחה, ולהבדיל זמני חירום ח"ו וכן כל כיוצ"ב], ואז באופן זמני יכול לשכור או להשאיל מגמ"ח סלולרי לאותם זמנים ובתום השימוש להחזירו.

ואם הסלולרי נחוץ לו לעיתים קרובות יותר - יכול לקנות סלולרי [עדיף סלולרי עם כרטיס שיש בו מספר שיחות מוגבל כדי לחסוך עלויות ושיחות מיותרות] ולהשתמש בו רק לעיתות הצורך, ולא להיות צמוד אליו כל שעות היממה. ועכ"פ אף אותם אנשים שמוכרחים מתוקף תפקידם להחזיק ברשותם סלולרי, מ"מ מחוייבים הם לשלוט על עצמם ולשמור על הריכוז בתפילה, לימוד תורה, ועבודת ה', ועל זמני התבוננות וחשבון נפש במשך היום. וכן להשאיר זמן איכות לבני הבית והמשפחה, וכן ליזהר בכבוד הזולת ובשמירת צניעות הפרט. וכן בשאר הדברים שנכתבו בחיבור זה.

[כמובן שישנם מעטים אשר עבודתם מקיפה את רוב שעות היממה כגון: רבנים ומורי צדק שמוכרחים לענות לשאלות דחופות, וכן אנשי חירום והצלה וכדו', ועליהם להתייעץ עם ת"ח מורה הוראה כיצד להתנהג באופן שיעשו את תפקידם נאמנה כראוי וכרצון ה' כדי שלא יצא שכרם בהפסד ח"ו, ועליהם תבוא ברכת טוב]. ויהי רצון שנזכה לעשות רצון השי"ת ולעובדו בלבב שלם אמן.

פרק א' - סלולרי או מנוחת הנפש

הטלפון הסלולרי יש לו שני חסרונות עצומים ונוראים מאד מאד. כי עוד טרם שנדון בו מצד פריצות גדרי הצניעות ומכשולי גילוי עריות שטמונים בו באופן מבהיל ביותר, הרי שעלינו לדבר מצד החיסרון שיש בו מיד עם המצאתו.

המציאות היא, שהמכשיר הסלולרי אפילו אם יהיה כשר – עצם המציאות שלו הוא בבחינת 'רודף', הוא רודף את מנוחת האדם ביום ובלילה, בכל מקום הימצאו, לבלתי נתון לו מנוח לנפשו.

הדבר ידוע ואת המציאות אי אפשר להכחיש, בעינינו רואים אנו לפעמים תופעה המצויה אפילו אצל אנשים שבאים לכולל או לשיעור תורה, שמתיישבים הם ליד הספר, ובתווך מניחים הם את הסלולרי, כדי שיוכלו להיות בקשר תמידי עם בני ביתם או עם סוחרים. הרי שמכשיר זה, מצד עצמו, עוד קודם היותו המזיק הגדול לקדושת ישראל ולטהרת ישראל, הריהו גוזל מאתנו את שיירי מנוחת הנפש שנשארה בדור הזה, אחר הטרדות שמביאים כל כלי התקשורת ושאר כל הוויות העולם הזה שבתקופתנו. (הגאון רבי שמואל הלוי וואזנר שליט"א, הובא בחוברת זמן אויר).

הסלולרי - עבד כי ימלוך

הטלפונים הסלולריים הפכו לחלק בולט מאד מחיינו, והם קונים השפעה גדלה והולכת. הם מלוים אותנו לכל מקום. הם נמצאים בשימוש בלתי פוסק.

אפשר לחשוב שעלינו לשמור על קשר רציף עם כל אדם, גם אם הוא אינו נמצא בטווח ראייה.

נכון, הם מביאים תועלת, אפילו תועלת מרובה. אפשר להודיע ליענק'לה בדרך לשדה התעופה שבעצם הטיסה של אבא התעכבה. ולאברמ'ליה אפשר להודיע שעליו להגיע בצהרים למשרדו של רופא השיניים יחד עם הגברת. אפשר ואפשר ואפשר. הטלפונים הסלולריים חוסכים זמן, תסכול, וכפי שיכולים להעיד אנשי "הצלה" וגם אלו שאינם חברים בארגון הזה – הם עשויים להציל חיי אדם.

ובכל זאת, הטלפונים הסלולריים מעוררים בעיות לא פחות ממה שהם פותרים אותן. הם השפיעו על דרכי ההתנהגות שלנו ועיצבו אותן מחדש.

החברה המודרנית אינה דומה למה שהיתה לפני הופעתו של הטלפון הסלולרי.

אנו תלויים בהם יותר ויותר, כדי להבטיח לעצמנו את הסדרי הנוחיות שהתחלנו להתרגל אליהם.

היום, יש רבים שמרגישים שבלי הטלפון הסלולרי שלהם הם נמצאים באותו מצב כאילו שכחו בבית את שעון היד, או אפילו את המשקפים. כל מה שאפשר לומר על זה הוא ש"ברוך ד' שיש לנו את השבת..." – גם כדי שנזכור שזה לא כך.

אם זו האווירה שנוצרה בחברה, סימן שהגיע הזמן לקחת צעד אחורה, להתרחק במקצת כדי שאפשר יהיה להעריך את התופעה, בכנות וביושר. כל עוד אנו הבעלים על הרכוש שלנו, גם על המכשור המתקדם והאלקטרוני, יש לנו תחושה מסויימת של שליטה. אך ברגע שהמכשירים מתחילים להשתלט עלינו,

איבדנו את השליטה שהיתה בידינו. עכשיו הגיעה השעה להתמודד עם האתגר שאנו בעצם מציבים לעצמנו. מי כאן השולט – ומיהו העבד?
(חוברת זמן אור).

הסלולרי - עלוקת הזמן

גם באורח-החיים האנושי עלי אדמות, הספיק המכשיר הזה לפגוע פגיעה אנושה עם הופעתו. ואין צורך להפליג למרחקים. נציץ רק מבעד לחלונות בתינו על רחובותינו, וניווכח בשינוי המהותי שחולל המכשיר הזעזעורי הזה בשיחם של חלק נכבד מבני האדם, בשבתם בביתם ובלכתם בדרך, בשכבם ובקומם. נתבונן במחזה ולא נאמין למה שעינינו רואות, יהודים של צורה שביניהם נמצאים אפילו בני תורה, ואברכים, ר"מים ומלמדי תינוקות, אישי ציבור ועסקנים דגולים, ובני אדם המכבדים את עצמם ואת מעמדם ומקפידים על כבודם בקלה כבחמורה – מתהלכים בחוצות קריה כעבדים של ממש, משועבדים ברמ"ח איבריהם ובשס"ה גידיהם למכשיר הטלפון הסלולרי הצמוד לאוזנם ולפיהם. גוום מוטה, גבם שפוף, ראשם מורכן, הריתמה על צווארם והם נושאים את משא העבדות המשפיל והמבזה, שכופה עליהם המכשיר של הדור החדש.

יושבים ומדברים. עומדים ומדברים. הולכים ומדברים. נוסעים ומדברים. חוצים כבישים ומדברים. מתפללים ומדברים. לומדים ומדברים. אוכלים ומדברים. יושבים באוטובוס ומדברים. יושבים בשולחן ה'מזרחי' ומדברים. צועדים בהלוויות רח"ל ומדברים. קונים ומדברים. מוכרים ומדברים. מפקידים כסף בבנק ומדברים – וזה כל האדם.

חירותם ועצמאותם של אותם בני-אדם נגזלה עד תום, עד בלי השאיר להם רגע חופשי. באמצעות המכשירים הסלולריים עול כבד הוטל עליהם ומאלץ אותם לסחוב אחר גווס עגלה מלאה הבלים. מה כבר נותר לאדם מתוך עשרים וארבע שעות יממתו, לאחר שעלוקת-הזמן הלזו נצמדה אל אוזנו ואל פיו חוץ מלשלם חשבון תפוח בסוף החודש בעד "זמן האויר" שהוא צורך... (חוברת זמן אויר)

הסלולרי – נהפך למצרך חובה בחיינו

מספר הטלפונים הסלולריים שנמצאים בשימוש, גדול בהרבה מאשר מספר האוכלוסין. זה כבר לא רק סמל חברתי, זה מצרך חובה, כמו לחם וחלב. ואולי אצל חלק מהבריות זה נמצא אפילו יותר גבוה, ברשימת מצרכי החובה שלהם.

לפני שנים לא רבות, הטלפונים הרגילים בבית וברחוב, הספיקו כדי להתמודד עם כל צרכי התקשורת שלנו. היו לנו חיים מלאים. וכבר אז, למי ששכח, היינו נוהגים להתלונן שהטלפון גוזל מאיתנו את השלוח הפנימית שלנו, שהוא תופס מקום על חשבון בני אדם אחרים, על חשבון דברים שממתינים לתשומת הלב שלנו. וכבר אז היה יותר מגרעין של אמת בהאשמה הזו...

האם הכפייתיות המודרנית שאנו דנים בה מערערת את שפיות הדעת שלנו? האם אנו זקוקים להרפייה, כדי להתעורר ולהתעשת? האם צריך להקים קבוצות של "משתמש הטלפון הסלולרי הכפייתי אלמוני" כמו אותן קבוצות שמטפלות בבעיות של אנשים המכורים לאלכוהול. כאמור לעיל גם היחסים בין אדם לחברו נפגמו קשות כמעט מעבר ליכולת לתקן את המצב.

אך אל נא ניכנע לתחושת הייאוש. אל נא נקבל באופן סביל את המכה הזו בתור תשלום בלתי נמנע שגובים החיים המודרניים. הבה נקבל על עצמנו קבלה חשובה וטובה. ונסרב לתת לטלפון סלולרי שלנו לנהל את חיינו. הטלפון הסלולרי שלנו יהיה בבעלות ובשליטת כושר השיפוט שלנו בלבד. האם לא כדאי להשקיע במאמץ כזה?! (חוברת זמן אויר)

הסלולרי פוגע ביישוב הדעת וחשבון הנפש

נגע הסלולריים הכשרים, התפשט כל כך שכמעט אין לך בית נמלבד בתים בודדים] שאין מצוי בו סלולרי אחד, ויש בתים שנמצאים בו שניים ויותר.

ועינינו רואות וכלות בצער יגון ואנחה, הכיצד נתפשט דבר זה בעולמנו המלא ממילא בטרדות ובלבולים ביום ובלילה וחוסר שלווה וישוב הדעת. אמור מעתה, אם על צרכי הבית ההכרחיים לחם לאכול ובגד ללבוש נגזר מן השמים שינתנו בטירוף הדעת ובטלטול הדרכים, והשטן ופמלייתו עוד מתגברים בכלי משחית ובתחבולות שונות להסית למותרות ולהצטרכות ופרנסה מרובה מאד, כדי להוציא את האדם ממנוחת נפשו, ולבלבל ולהטריף דעתו.

אם כן מה נאמר ומה נדבר שבימינו ישנם אנשים שעל ידי החזקת הסלולרי מכניסים עצמם במו ידיהם לתוך בלבול וטירוף הדעת ללא פנאי אפילו רגע לחשוב על מטרת בואם לעוה"ז ותכליתו, לעשות חשבון נפש, לבקר דרכיהם לפשפש במעשיהם, ולשאול מיהו בעל הבירה ומה רצונו וחפצו מהם.

וכבר כתב הרמח"ל במסילת ישרים (פרק ב) וז"ל, ההולך בעולמו בלי התבוננות אם טובה דרכו או רעה, הנה הוא כסומא ההולך על שפת הנהר אשר סכנתו ודאי עצומה ורעתו קרובה מהצלתו. כמו שאומר ירמיהו על כך (ירמיה ח) "אין איש ניחם על רעתו לאמר וגוי כלה שב במרוצתם כסוס שוטף במלחמה".

ואולם הנה זאת באמת אחת מתחבולות היצר הרע וערמתו להכביד עבודתו בתמידות על לבות בני האדם עד שלא ישאר להם ריוח להתבונן ולהסתכל באיזה דרך הם הולכים, כי יודע הוא שאלולי היו שמים לבם כמעט קט על דרכיהם, ודאי שמיד היו מתחילים להנחם ממעשיהם, והיתה החרטה הולכת ומתגברת בהם עד שהיו עוזבים החטא לגמרי וכו'. וע"כ בכדי לימלט מהיצה"ר צריך האדם חכמה רבה והשקפה גדולה, כמו שהנביא צווח ואומר (חגי א) "שימו לבבכם על דרכיכם", עכ"ל.

הסלולרי אשר מלווה את האדם בכל עת ובכל שעה וצמוד לו בחגורה על מתניו, בשכבו ובקומו ובלכתו בדרך, בלימודו ובתפילתו, ובכל מקום שהולך הסלולרי עמו כשני רעים שבחייהם לא נפרדו, מקשה על האדם לעשות חשבון נפש להרהר בתשובה, ולחשוב על תכליתו בעולמו. וזאת כמובן עצת היצה"ר שיודע הוא שגאולת עם ישראל תלויה בתשובה ומתאמץ הוא להכביד על האדם שלא ישאר לו זמן לחשבון נפש, וצריך חכמה רבה וסיעתא דשמיא לינצל מדרכיו ועצותיו של היצה"ר. (קונטרס גלות הדעת)

הסלולרי פוגע באמונה ובטחון בה' ובמידת הסבלנות

פעמים רבות כאשר יש לאדם סלולרי הצמוד אליו בכל עת וזמן ללא הגבלה, אז בכל פעם שמצטרך עזרה או סיוע או בירור על עניין מסויים מיד מתקשר לפלוני או לאלמוני כדי שימלאו את מבוקשו ויעזרו לו ויפעלו למענו. ומצב זה עלול להביא לאדם הרגשה שהוא סמוך ובטוח בכל דרכיו וענייניו, ולחישוב כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה, והכל בשליטה תחת ידי לכל אשר אחפוץ, ולפעמים אף לשכוח ח"ו שהשי"ת הוא עשה עושה ויעשה את כל המעשים, ושהכל בידי שמים, ושכל המקרים בעולם אינם מצד הטבע או ממנהגו של עולם אלא הכל בגזירת עליון.

אבל כאשר האדם נמנע מלהחזיק ברשותו את הסלולרי בכל עת וזמן בתדירות, וכ"ש אם נמנע לגמרי להחזיקו, הרי בזה תמיד יש לו הרגשה של תלות גמורה בהשי"ת וזוכה להתחזק באמונה ובטחון, שכן בכל מקום ומצב שנמצא ונצרך לעניין מסויים מיד מרים את עיניו לבורא עולם ונושא אליו תפילה שיזמן ויסדר לו כל מה שצריך ולאחר מכן מודה לו על כך. ואף אם לא התמלא מבוקשו מודה לה' על כך וזוכר שכל מה שה' עושה הכל לטובה. ובאמת לדעת הרמב"ם (הלי' תפילה פ"א הלכה א-ג) זהו עיקר חיוב התפילה שנצטוינו בתורה להתפלל בכל יום שנאמר "ולעובדו בכל לבבכם", שיהא אדם מתחנן ומתפלל בכל יום ומגיד שבחו של הקב"ה, ואח"כ שואל צרכיו שהוא צריך להם בבקשה ותחינה כפי כוחו ויכולתו, ואח"כ נותן שבח והודיה לה' על הטובה שהשפיע לו, לפי כוחו עכ"ל.

וכבר כתב החזו"א בקובץ אגרות (ח"ג סימן סב) שההשתדלות לפעול ולעשות היא רק פריעת חוב, וצריך לזכור שאין בכוחנו לעשות מאומה, רק במעשינו אנו מעוררים רחמים שמעשי ידינו יכוננו את המבוקש. ומי שמתפלל ומרבה תחנונים הוא פועל יותר מן המשתדל עכ"ל.

בנוסף, כאשר האדם נמנע מהחזקת סלולרי בזמינות מתמדת קונה בנפשו את מידת הסבלנות ואורך רוח, ומרגיל את עצמו שלא לדחוק את השעה ולבקש שיתמלאו כל משאלותיו מיד וכרצונו, אלא מאמין שהש"ת שליט ומשגיח בעליונים ובתחתונים בכל פרט ופרט והוא יתברך יודע בדיוק מה טוב לאדם באמת ובאיזה אופן ומתי. שכן אם השי"ת חפץ שישגו אותו או ישוחחו עמו או שהוא ישוחח עם אחרים אז הוא יתברך יכול לסדר את העניין גם בדרכים אחרות, והמאמין בכך בודאי שלא יפסיד שום דבר (כולל שיחות דחופות וחשובות), וכל עניינו יסתדרו על צד הטוב ביותר, אף שהסלולרי לא יהיה צמוד אליו בזמינות מתמדת, כי אין לה'

מעצור להושיע ברב או במעט. ומאידיך אם ה' אינו חפץ שהאדם ישוחח עם אותם בני אדם או שבני אדם ישוחחו עמו, אז גם אם יהיה לאדם את כל אמצעי התקשורת למיניהם לא יעזור לו מאומה כדי לשנות את גזירת הבורא, ועצת ה' היא תקום.

ובנוסף כאשר האדם נמנע מלהחזיק ברשותו סלולרי בתדירות, מרויח גם שיכול יותר לנצל את זמנו הפנוי [ובפרט בנסיעות ובדרכים] ללימוד התורה, וכשאינו יכול ללמוד תורה [מכל מיני סיבות], אז יכול לעשות חשבון נפש והתבודדות עם קונו, וכן להודות להשי"ת על העבר ולהתפלל על העתיד, על הכלל והפרט ועל הגאולה השלמה, וכך יזכה לקירבה מיוחדת ודביקות בהשי"ת בכל שעות היממה, (כמבואר בשערי תשובה שער שני דרך חמישי אות יד, ושער שלישי אות קעז, ובצוואת היסוד ושורש העבודה סימן יא-כו-ז). אמנם כשיש לו סלולרי הצמוד לו בכל עת הרי עלול להפסיד בזה את כל המעלות הנ"ל. וכבר אמרו בדרך צחות שההבדל בין טלפון נייד לטלפון נייד שהנייד מחובר לקיר, אבל הנייד מחובר לבעליו. וכמובן שראוי לכל יהודי ירא ה' להיות כמה שיותר מחובר לה' ולא למכשירים... ותן לחכם ויחכם עוד.

(ע"פ הספרים "בגן" האמונה" ו"נר לרגלי" ועוד)

הסבר לתופעת השיחות בסלולרי בכל מקום וזמן

אם נעמיק להתבונן נבחין בשורש הסיבה לבהלה הזו לענות לטלפון הנייד בכל מחיר. נבין מניין נובעת ההעזה להתקשר בכל מסגרת, בכלל, באוטובוס, בעבודה וכיוצ"ב. פעמים רבות הדבר נובע משורש אחד: האדם מבטא בכך את כמיהתו הנסתרת להיות נדרש, הוא כאומר לסובבים אותו ולעצמו: "הנה קוראים לי, מבין כל האנשים שמסביבי מישהו חפץ לדבר דווקא איתי". מכאן אפשר גם להבין את תחושת העוצמה המיוחדת שישנם בני אדם שמרגישים צעירים, במיוחד, בנושאים את המכשיר הזה עליו 'אני חשוב', 'אני רצוי', אני קשור להרבה אנשים שדעתי חשובה להם'. ואם כך במבוגרים - קל וחומר בנערים.

(הר"א נקר שליט"א בספרו עצמותי תאמרנה עמ' 367)

* * *

זה יכול להופיע בכל רגע נתון – בעיצומה של תפילת שמונה עשרה, באמצע הקראת סיפור לילדים לפני השינה, תוך כדי ארוחת ערב משפחתית או סתם כך בשעת נסיעה. הוא מופיע בצורת רטט או צלצול, בנעימה שקטה או תרועה קולנית ומצליח לקטוע באחת את הכל – את

הריכוז בתפילה, את 'הביחד' המשפחתי, את ההתמקדות בדרך. הוא מנצח את הכל, צלצול הסלולרי, הוא מביס את הרגע המרומם של כיסוי ההינומה, ולהבדיל, משבש את רגעי השבר בלוויה ופרידה. הוא הופך כל מפגש בין שני אנשים לאירוע ארעי החי על זמן שאול, אירוע שעשוי להיקטע בלא התרעה, מיד עם השמע הצלצול. הוא אינו יודע גבולות וקשה לעצור בעדו מפני שהוא ניזון מן הכוח האדיר הנקרא "הסקרנות".
[וזו הסיבה הנוספת לתופעת השיחות בסלולרי ללא הבדל מקום וזמן].

ישנם בני אדם סקרנים לדעת מי מחפש אותם ומה יש לו לומר. ומעדיפים את הלא נודע שבשיחה הממתינה על פני הרגע שאנו חווים עתה, ובניזיד עדשים של אשליה מוכרים את המציאות האמיתית על נקלה. תמורת היכולת להיות זמינים בכל עת הם מוותרים על השלווה והריכוז, ונדמה לפעמים שלא רק המכשיר מצוי כל העת במצב 'רטט', אלא גם בעליו רוטט עמו.

הסקרנות קשורה לחשש התמידי של אותם בני אדם שמא יפספסו משהו לא ידוע, ועל כן לכל מקום אליו ילכו יטלטלו עמהם את המכשיר הנייד. זוהי סקרנות שאינה יודעת שובעה, התובעת מענה כאן ועכשיו. בודאי יש בינינו אנשים שהיצמדותם למכשיר הנייד מביאה ברכה רבה, אך אם יד על הלב, כמה מאיתנו נכללים בין אותם אנשים? פעם אמרו – מי שאינו יודע מתי לסגור את הגמרא מוטב שלא יפתח אותה. ניתן לאמץ עיקרון זה גם ביחס למכשיר הסלולרי – מי שאינו יודע מתי לסגור את המכשיר מוטב שלא יפתח אותו. (מאמר מאת הר"ל אנגלמן שליט"א)

החיבור לסלולרי גורם התנתקות מהמצב הנוכחי

לכאורה, בנשיאת המכשיר יש משום רצון להיות מחובר כל העת אל האנשים שאינם סביבי, לשמור באדיקות על קשר אפשרי. אולם למען האמת, יותר ממה שמביא עימו המכשיר מצב של חיבור, הוא מייצר מצב של התנתקות. בזמינות המוחלטת הזו אנו מסרבים להתחבר באמת אל הדבר בו אנו עסוקים עכשיו. לא אחת מצויים כמה אנשים בקרבה פיזית זה לזה, השיחה קולחת וקולנית, ולאחר כמה רגעים מתברר שאין ביניהם דבר, איש איש משוחח בסלולרי שבידו עם בן-שיחו אשר במרחקים, נראים קרובים אך מאוד רחוקים.

הרה"צ דב קוק שליט"א בספרו מוסר אביך (ב, ב), מתייחס לתופעה בה האדם חש כי המפגש עם הקב"ה מצוי כל העת בדבר שבו אינו עסוק עתה. בתפילתו חש האדם כי אילו היה לומד היה זוכה לקרבת ה', ובלימודו

חש כי אילו היה מתפלל היה מתענג על הקירבה הזו. בשעת מלאכה מצר הוא על שאינו זוכה עתה ללמוד תורה ובעת הלימוד טרוד הוא מחמת עסקי הפרנסה.

אמנם [כותב הרב]: צריך האדם לזכור את הכתוב "בכל דרכיך דעהו".

שהכוונה בזה להציב לאדם ודאות, כי במה שהוא עוסק עתה, אם יעשה כן בהעמקה ובהתמקדות, ימצא את הקשר אל בורא העולם, כי כיוון שהוא עוסק בעבודה זו, הקב"ה כביכול שורה מצדו בעבודה זו דווקא, ובה ימצאנו ולא במקום אחר. וכשאדם פועל איזה דבר של שלמות, בין במחשבה בין במעשה, צריך לשמוח בחלקו ולא ירדוף אז אחר דבר אחר, כי כל העולם כולו מתקפל לפניו אז דווקא בפרט זה עכ"ד. העולה מן הדברים שהאדם צריך להתמקד ולהעמיק בדבר בו הוא מצוי ולהיזהר מפני פיזור הנפש, ולהיות נתון בכל כוחותיו נתון בדבר בו הוא עוסק עתה.

מכשיר הטלפון הנייד הוא האמצעי המודרני לפיזור מחשבות. הנגישות המתמדת אל מכשיר שעשוי בכל העת לנתק אותנו מן העשייה בה אנו נתונים, אינה מניחה לנו להתמקד ולעשות דבר ברצף אחד. נכון הדבר ביחס ללימוד תורה הנקטע פעמים רבות, ביחס לעמל המלאכה, לשיחה הנרקמת בחוג המשפחה, ובעצם לכל דבר בו אנו מבקשים להתמקד. אפילו הצצה חטופה במכשיר על מנת לראות מי הוא המבקש לשוחח עימנו קוטעת את רצף ההתייחסות כלפי הדבר אליו אנו מבקשים לייחד את תשומת ליבנו עתה.

הצעות מעשיות לריכוז ומחשבה על ההווה

והעצות לכך הוא: בראשונה ראוי שבשעות מסויימות יהיה המכשיר כבוי או יהיה מונח במקום בלתי נגיש, וזה ישיב אותנו לחירות עם הזמינות המתמדת.

בנוסף יש לדעת כי לעיתים מותר גם לא לענות לשיחה. במהלך ארוחת ערב משפחתית, בשעת סיפור שלפני השינה. וכמובן בשעת לימוד או תפילה. העדפת בן-השיח הרחוק מקרינה לילד דבר-מה על חשיבות שאנו מייחסים למגע אתו.

יש להרגיל את הנפש כי לא תמיד חייבים לענות, למען בריאותה.

אנו מצויים בעולם שבו אנו לומדים או עובדים לפרנסתנו שעות ארוכות ביום, ולא אחת דברים נוספים היקרים לליבנו נדחים לקרן זוית. המכשירים הניידים העצימו את הבעיה, מפני שאדם נעשה זמין כל היום כולו בענייני עבודה עד שנעשה עבד לעבודתו. ראוי להשתדל לשמור את הגבול הברור בין שעות פרטיות לשעות העבודה. (כמובן עבודתם של מעטים היא שליחות המקיפה באמת את היממה כולה, אך הדברים נכתבים על פי רוב העולם). ככלל, יש למעט בשיחה. המכשירים הללו מקלים על חיינו ובלבד שיעשה בהם שימוש מושכל שאינו הופך את חיינו לדיבורים אין סופיים. סגולה לדיבור הגון במכשיר – מדבקה עם תמונת רבינו ישראל מאיר הכהן, ה"חפץ חיים", הצמודה למכשיר.

אחרי הכל, הנפש לא תניח לשפתיים לדבר לשון הרע מאחורי גבו של החפץ חיים... (מאמר מאת הר"ל אנגלמן שליט"א).

הרבנים התירו את הסלולרי המאושר

לצרכים חיוניים בלבד עלינו להביא למצב שהאדם יהיה בוש לדבר בטלפון סלולרי ברשות הרבים, והיחס שלנו למכשיר זה יהיה כיחס עובד הנקיון לבגדי עבודתו. שברגע שמסיים את עבודתו חש מהרה לביתו להתרחץ ולהחליף שמלותיו. ולא יעלה על דעתו לילך בחוצות העיר או לשמחות עם בגדי העבודה.

הרבנים התירו בדיעבד את השימוש בסלולרי כשר לצרכי פרנסה ודברים נחוצים בלבד, אך מי התיר את השימוש בו כדי לאחל מזל טוב לחבר שהתארס או לקרוב משפחה שנולד לו בן? מי התיר להשתמש בו בכדי להתעדכן בחדשות כלליות או פרטיות?! בשביל זה יש טלפון בבית! גם על עקרות הבית מוטל להכין מראש רשימה מפורטת לבעליהם מה לקנות בצרכנייה ולא להתקשר כל רגע ולעדכנם בפרטים נוספים.

אם קרה שנשמט דבר מהרשימה לא יחרב הבית אם יחסר דבר זה ליום או יומיים. אם נשכיל ונקבע בלבבינו שכל ההשתמשות במכשיר זה היא בדיעבד נצליח גם להרחיקו כליל מצאצאנו שלא יתפתו להחזיק מכשיר זה כלל. (חוברת זמן אויר)

* * *

כאשר ההורים נמנעים מהחזקת סלולרי [שלא לצורך הכרחי] יש בזה גם עניין חינוכי מהמעלה הראשונה, הן לגבי ההורים עצמם שלומדים להסתדר לבד מראש בלי שיפעילו אותם כמו בובות ובלי להעזר תמיד באחרים. והן לגבי בני הבית שמתרגלים להסתדר לבד [ברמת קושי המתאימה להם]. היעדר הסלולרי מרגיל את הילדים להפעיל את הראש לבדם, ובאורח פלא הם מגלים במשך הזמן שאינם צריכים להטריד את הוריהם בסלולרי עשרים וארבע שעות ביממה, וכך מרוויחים גם בגרות נפשית ובטחון עצמי חיובי. (מתוך מאמר שפורסם בבטאון שבועי בשנת תש"ע)

הסלולרי גורם הוצאות מיותרות

בארץ ישראל ישנם מאות אלפי מובטלים, ובני אדם רבים נאבקים על קיומם מול עוני ומחסור, בפרט בעידן הגזירות והקיצוצים. ומציאות זו מחייבת להצטמצם ולהימנע מהוצאות מיותרות. אולם דא עקא שישנם בני אדם רבים שמצבם הכלכלי לא שפר עליהם ואף נמנעים הם מקניית מוצרים חיוניים מחמת כן, אולם אעפ"כ אינם מוותרים על מכשיר הסלולרי שמסתכם במאות שקלים בחודש [ואף אם יש ברשותם סלולרי עם מבצעים מוזלים, כגון מאות דקות בחודש וכדומה, מכל מקום כאשר מתרגלים לסלולרי צמוד, זה גורם לדבר יותר מהדקות שבמבצע, ואז נאלצים לשלם בכפליים עבור כל דקה].

וישנם משפחות שברשותם יש כמה מכשירים סלולרים וההוצאות גדולות ביותר [כמעט אחרי קניית מוצרי מזון]. וזאת במקום לנצל את אותם סכומים לקנות מזון בריא יותר או ביגוד חדש הנצרך לבני הבית. או למימון עזרה לעקרת הבית וכדו'. וע"כ צריך האדם לתת את דעתו על עניין זה האם באמת מוכרח הוא להחזיק ברשותו סלולרי, ואם כן, הרי אפשר להשתמש במכשיר סלולרי עם כרטיס שיש בו מספר שיחות מוגבל, וכך אפשר לשלוט על השיחות ולנהל רק שיחות הכרחיות. (כמובן אין כאן כל כוונת פרסום לחברות סלולרי מסויימות, אלא רק עצה טובה). (מתוך חוברת זמן אויר ועוד)

אפשר להסתדר גם ללא הסלולרי

מסופר על הגאון רבי יהודה צדקה זצוק"ל שלא היה בעד שיתקינו טלפון בביתו. אולם לעת זיקנותו שיכנעוהו שכדאי שיהיה לו טלפון, שיוכלו

משפחתו לשאול בשלומו וכדו' וכן לטובת הכלל שיוכלו להתייעץ ולקבל את ברכתו ולבסוף הסכים שיתקינו לו את הטלפון.

יום אחד כשקם לפני הנץ בא לצאת מהבית וראה שאי אפשר לפתוח את הדלת, צילצל לאחד מבני ביתו שיבוא ויפתח לו מבחוץ, ובא ופתח לו את הדלת, ואז אמרו לרב, ראה כמה הטלפון חשוב, שאילולי הטלפון לא היה יכול להזעיק עזרה. ענה להם הרב, אדרבא אם לא היה את הטלפון לא היתה הדלת נסגרת.

שכשהקב"ה רואה שיש דרך לעזור, אז יכול להיות בעיות [שהרי אין הקב"ה נותן לאדם נסיון ומצב שאינו יכול לעמוד בו].

כמו כן אפשר לומר כך על הטלפון הסלולרי, שכאשר האדם לא כל כך זקוק לו לא כדאי להחזיקו, מאחר שכשיש לו את הטלפון הסלולרי יכולים להיות לו כל מיני מצבים שבאמת הוא יזדקק למכשיר זה, משא"כ כשאינו מחזיק את הטלפון הסלולרי נמנעים ממנו טירדות רבות.

(קדושת ביהכנ"ס וביהמ"ד וביהכנ"ס עמ' קח)

עצות מעשיות כיצד להסתדר ללא סלולרי צמוד

ישנם אנשים שטוענים שפשוט אינם מסוגלים להסתדר בלי הסלולרי כיון שאנשים בסביבתם כשרואים שאינו זמין נלחצים מהר. [אולי הוא מאושפז, אולי היה פיגוע, אולי הוא היה בדיוק במגדלי התאומים, אולי היה איזה צונאמי ואולי ואולי...]

כמו כן טוענים שישנם נשים שבהרבה מקרים דואגות וצריכות לדעת כל הזמן היכן הבעל. [האם התקרה של הכולל עדיין עומדת או שהיא קרסה חס ושלום? האם בעלה הספיק לעשות את הסידורים בבנק לפני הכולל או שהיא תצא לשם אחר הצהריים? האם להכין היום בצהריים אורז או קוסקוס?] השאלה היא, מה עושים? התשובה: במצב כזה יש לשבת על הכסא בכובד ראש עם דף ועט.

ולהחליט בעצמך מתי אתה צריך להיות זמין בשעות היממה ומתי לא. ולאיזה שיחות אתה מוכרח לענות (ע"פ מספר מזוהה) ואיזה שיחות סובלות דיחוי. אל תתן לרגשות הלב להשתלט לך על הסדר יום.

ולאותם שיחפשו אותך במשך היום [בשעות שאינך זמין] תוכל להשאיר הודעה בתא קולי (בנימה כמו שעושים החברות הגדולות והמשרדים החשובים כשמתקשרים אליהם בערב בשעה שבע ודקה, אתה שומע הודעה בתא קולי: שלום, הגעתם ל... משרדינו סגורים כעת, נציגנו ישמחו לטפל בפנייתכם בהקדם ממחר בשעה שמונה בבוקר, ובי"ה, יש להם פרנסה בריוח, שום הפסד לא נגרם להם מגבולות אלו).

ואם אינך רוצה לבזבז לעצמך שיחות לחזור לכל המתקשרים ומשאירי ההודעות בתא קולי, אז תוסיף את המשפט "נא לא להשאיר הודעות". ובסוף היום, (לאחר שכבר שוחחת עם ילדיך ואשתך), תפתח את המכשיר, תתבונן בשיחות שלא נענו, ותתחיל לטפל בכל הסידורים הדחופים שהמתינו כבר שמונה או עשר או שתים עשרי שעות. כמו כן תוכל להשאיר את הסלולרי על מצב השתקה ולהטמינו בארון, וכשתרצה תוכל לבדוק מי רצה אותך וע"פ שיקול דעתך תיצור קשר עם מי שנראה לך מעשי.

אם תתנהג כך (לשם ניסיון רק שבוע אחד), תגלה לשמחתך שתי הפתעות מעניינות: האחת, כמחצית השיחות שלא נענו במשך כל זמן שהותך בתפילה, בכולל או בעבודה, כבר לא מעשיות, הם הסתדרו גם בלעדיך. [אחד, זה היה החבר שהיה אי שם באיזה צומת וחיפש איזה חנות של כלי כסף וכעת הוא כבר לאחר הקניה. השני, זה השכן מלמטה שרצה לדעת עד איזה שעה יש קו אוטובוס לשכונה שלכם, בסוף הוא בכלל לא נסע. השלישי, סתם איזה משועמם שנסע בנסיעה בינעירונית ורצה להעסיק את עצמו ולפטפט עם מישהו, ואתה היית אמור להיות הקורבן שלו. ניצלת!].

וההפתעה השניה, היותר שמחה, אותה לא תגלה מיד. אלא כשתקבל את החשבון הסלולרי שלך בסוף החודש. תופתע לראות שהתשלום החודשי שלך ירד בשלושים אחוז לכל הפחות (הדברים שנכתבים כאן נבדקו באחריות מלאה), ובודאי אינך מהעשירים שמדברים בלי חשבון.

כשאתה מיידע את מכריך, מה השעות בהם אתה זמין, אתה גם חוסך להם ולעצמך צער ועוגמת נפש. הם כבר לא יצעקו עליך בערב, מה קורה איתך? כל היות התקשרתי ואתה לא חוזר אלי! (מי אמר שאני חייב לחזור בכלל? לא יודע), כי הם יודעים שאתה זמין רק בשעות מסוימות במשך היום, לאט לאט, הקולות יחדלון והשיחות ינווטו מאליהן לזמן המתאים לשני הצדדים.

ואם הגעת להחלטה להצטרף לאותם אנשים שלא לוקחים עמהם את הסלולרי לכל מקום [וכ"ש אם זכית להיות מאותם אנשים שאין ברשותם סלולרי כלל] אז גם אם יש איזה יום שהחלטת על פי השכל שאתה זקוק באופן חד פעמי לקחת את הסלולרי איתך ההכרח לא יגונה אם כי לא ישובת. אבל תעשה את זה מתוך שיקול דעת, ולא מתוך תחושה שבדורינו אי אפשר בלי סלולרי וזהו זה.

תחליט היטב, אני שולט בסלולרי ולא הסלולרי שולט עלי. הוא אמור להיות המשרת שלי. אני אחליט מתי אני עונה ומתי לא ואני מחליט מתי לצרף אותו עימי ליציאה מהבית [וכך אוכל לברך לבוראי בפה מלא ובשמחה "שלא עשאני עבד"]. (קונטרס עבד פלא עמי לד-לה)

פרק ב' - סלולרי או כבוד האדם

השיחה בסלולרי ברשות הרבים היא הנהגה שפלה וחוסר דרך ארץ

יש לעורר על הפרצה הנוראה של מכשיר הסלולרי, אשר משתמשים בו באמצע הלימוד, גם בבית הכנסת. וכן משוחחים בסלולרי ברחוב ומהפכים את מקום רשות הרבים לביתם הפרטי, ודבר זה הוא הנהגה שפלה לא פחות מזה שאוכל ברחוב ובשוק, וכל מי שמחזיק עצמו לבעל נימוס ודרך ארץ, צריך להרחיק עצמו מהנהגה כזו (הגאון רבי מיכל יהודה ליפקוביץ שליט"א, הובא בדרכי החיים ח"א עמ' תכ).

ובפרט תלמידי חכמים ובני תורה המדברים במכשיר הסלולרי בראש כל חוצות אינם נוהגים כהוגן, שכבר כתב הרמב"ם (בפ"ה מהל' דעות, ה"ז) שאין דרכו של ת"ח לצעוק או להגביה קולו בשעת דיבורו אלא דיבורו בנחת עם הבריות (הגאון רבי חיים פנחס שיינברג שליט"א במכתב).

* * *

כמה המכשיר הסלולרי מסיר את הבושה, אדם לא שם לב איך הוא עובר את הכביש, איך הוא נוסע באוטו, איך הוא שקוע בשיחה בדברים שהצניעות יפה להם והוא מגביה את קולו בין אנשים, כמה בושה וחרפה שכולם צריכים לשמוע אותו באוטובוס או במקומות אחרים ציבוריים, איך הוא צועק ברחוב.

כידוע חז"ל האריכו במעלת השתיקה ובגנות הדברים בטלים עד שאמרו "מה אומנותו של אדם בעולם יעשה עצמו כאילם" וכיום אנחנו רואים פרסומות, לדבר כמה שיותר ובחנינם מאות דקות במחיר מוזל, מעודדים כמה שיותר לדבר ולדבר ולדבר, וברוב דברים לא יחדל פשע, כמה זמן וכסף מאבדים ומפסידים ע"י זה גם עוה"ז וגם עוה"ב. (הרה"ג אליהו טופיק שליט"א בשחת

חיזוק)

בשיחת

שליט"א

הסלולרי פוגע בכבוד האדם ובצינעת הפרט

אמרו חז"ל מדרש שוחר טוב (מזמור כב) "אין כוחם של ישראל אלא בפייהם".

הכוונה היא כמובן ללימוד התורה והתפילה המתנגנים בפה אשר השפעתם מגיעה עד השמיים (כמובא בנפש החיים שער א פרק יג). ואם כה גדול וחשוב הוא כוח הדיבור, נוכל להבין את הפעולה ההפוכה הנגרמת כאשר כאשר השימוש בדיבור אינו נעשה לצורך זה.

נפתח בשבח... חייבים להודות שתופעת הטלפון הנייד יצרה מציאות מקילה ומתקדמת יותר בעבור האדם, זו עובדה. היא מקילה יותר בחיי היום יום, נוסכת הרגשת בטחון, כשתמיד יש קשר עם מישהו. השימוש במכשיר זה מאפשר קשר מהיר והתארגנות יעילה היכולים לחסוך זמן ואף להפחית מתחים. כמה נעים היה להמשיך ולדבר בשבח הטלפון הנייד, לולא העובדה שאותם יתרונות שבו הם גם הסיבה לחסרונותיו.

לקשרים האנושיים חשיבות גדולה בחיים, ובניית קשרים כאלה היא אומנות שיש ללמוד אותה. הקשר הנכון עם הזולת מבוסס בראש ובראשונה על כיבוד צינעת הפרט, לא רק צינעת הפרט של האחר, אלא גם את זו שלנו בבואנו לבנות את הקשר. 'חלוקת רשויות' זה הסוד. יש 'פרטי' ויש 'כללי', יש 'אישי' ויש 'ציבורי', ואין לטשטש את הגבולות ביניהם. 'חלוקת הרשויות' לענין הדיבור פירושו מה שדרכו להיאמר בחדרי חדרים של הפרט, אינו ראוי להיאמר בציבור בחוץ. [כמובא בספר ארחות חיים להרא"ש "אל תשמיע בחוץ קולך"]. אולם הטלפון הנייד פגע פגיעה אנושה ביסוד זה! הופעתם של מכשירי 'תקשורת ההמונים', כפי שהם מכונים בעולם בכנויים הכולל, גרמה לפירצה העיקרית ההולכת ומתרחבת בדורות האחרונים בין רשות היחיד לרשות הרבים, והדבר בא לידי ביטוי החל בעיתון וכלה בלוויינים. כמעט אין עוד פרטיות, וחלוקה בין דברים שמותר לדבר עליהם ודברים שאסור לדבר עליהם.

העולם מלא בסיפורים אישיים, מעודכנים ומביכים הנוגעים לאנשים חיים, מחשבותיהם ורגשותיהם.

כל ענין, פרטי ככל שיהיה, יכול לעלות בקלות, להתפרץ ולהיפרש לפני ההמונים ברגע אחד, אם במילה הכתובה, אם בדברים המוקלטים, בצליל ובצבע.

כל אחד מוזמן לשמוע ולראות את רגשותיו תאוותיו וקורותיו של הזולת... אם העיתון היה הסנונית הראשונה להסרת המחיצות בין הפרט והכלל, הרי שהטלפון הנייד הוא בבחינת 'המכה בפטיש', של הפרט שנפרצה אל ההמון, רשות הרבים.

נתבונן: בעבר היה כל אדם תיבה מלאה מטמון. 'כבוד האדם', כהגדרה וכמציאות, כלל את זכותו וחובתו של כל אחד לשמור על עולמו הפנימי ולגלותו רק לקרוב אליו. הקשר האישי היה יקר ומיוחד.

מי אינו מכיר את התופעה ההולכת ומשתרשת של אנשים 'המדברים אל עצמם', מגביהים את קולם, מכווצים את פניהם בכאב, בתחינה, בצהלות שמחה, מגחכים, מניפים ידיים, והכל ברשות הרבים. להיכן נעלם אותו 'כבוד אדם'? היכן הזכות והחובה לעולם פנימי, אישי? הרי תגובות אישיות, פנימיות אלו, היו שייכות למשפחה הקרובה, לידידים הקרובים – והנה הן נפשטות החוצה לעיני כל. התעלומה היא: מה המניע לכך, מה כוחו המסתורי של הטלפון הנייד? איך קרה שפעולות רבות – הגבהת קול, נפנופי ידיים והבעות שהיו בעבר מביכות כל אדם ממוצע לעשותן אפילו בביתו – הפכו בימינו לפעולות שאדם מסוגל לעשות עתה בחוץ, בריש גלי? מסתבר שמהו בחוש השמיעה של האדם הוא הגורם. שמיעה גורמת לתחושת קירבה מיוחדת, זו עובדה. טבעם של בני אדם רבים שכאשר הם נמצאים בקשר שמיעה, גם בטלפון רגיל, הם נוטים 'לשכוח את עצמם'. במצב זה מוסיפים המשוחחים להבעת דעתם ורגשותיהם המילולית, תנועות פנים וגוף רבות.

אכן, אומנם יש אנשים בעלי רגשיות ומודעות חזקה, המסוגלים לשמור על איפוק ולא להיגרר לכך, אך לרוב בני האדם אין זה קל. הזכרנו את 'תא הטלפון הציבורי' שעד לא מזמן היה חלק מנוף חיינו והנה הוא הפך בין לילה לשריד הסטורי נשכח. נראה שתא הטלפון הזה, בו היה כל אדם מצטנע לשיחתו האישית, מסמל עבורנו את 'המכה בפטיש' הסתלקות המחיצה בין הפרט והציבור. (הר"א נקר שליט"א בספרו עצמותי תאמרנה עמ' 362-363)

שיחת נשים בסלולרי ברשות הרבים – הוא פירצה בחומת הצניעות

יש לעורר על דבר המעיק מאד שבארצנו הקי' נתפשט השימוש במכשיר הסלולרי יותר מכל המדינות, ואף שאין ביכולתנו לאסור השימוש במכשיר זה כיון שהוא משמש גם לדברים טובים במקום פיקוח נפש או מסחר וכדו'.

אך נשים המשוחחות בסלולרי בפני אחרים ברשות הרבים בהליכתם
ברחובות קריה או בנסיעתם באוטובוסים, אין ניגוד לצניעות גדול מזה,
ואין זו דרכה של אשה כשרה אשר כל כבודה בת מלך פנימה ובפרט
ברחובות ובמקומות ציבוריים (הגאון רבי שמואל הלוי וואזנר שליט"א, הובא בדרשות
שבט הלוי שנת תשנ"ט עמ' רפג).

ובודאי שזו פירצה חמורה בצניעות שנשים הולכות ומדברות במכשיר
הסלולרי ברשות הרבים בדרכים ובאוטובוסים וזהו היפך הגמור
מצניעות והדבר פרוץ ביותר, והבעלים צריכים להדגיש בפני בני ביתם
את חומרת האיסור (מתוך מכתבם של הרבנים הגאונים חברי הבד"ץ העדה החרדית זצ"ל:
הגרי"מ דושינסקי, הגר"מ הלברשטם, הגר"י פישר, הגר"ב רבינוביץ זצ"ל, וכן מתוך מכתבם של
יבלחט"א הרבנים הגאונים הגר"ש וואזנר, הגר"ש קרליץ, והגר"ש בעדני שליט"א).

* * *

הנשים אשר משוחחות בסלולרי בחוצות קריה ללא בושה וקולן נשמע
ברחובות ובאוטובוסים הרי הם גורמים מכשול והרהור עבירה לאנשים
בסביבתם.

ואף שלהלכה דין "קול באשה ערוה" זה דוקא בקול שיר ולא בקול דיבור
(כמובא בפוסקים אהע"ז סימן כא סעיף א), מכל מקום יש מחמירים גם באשה
שמדברת דברים ארוכים של סיפורי מעשיות וכיוצא משום קול באשה
ערוה (בן איש חי פרשת בא סעיף יג).

נשים שמשוחחות ומפטטות בסלולרי בקול רם ואריכות ליד גברים
זרים וע"י כן מושכים אליהם תשומת לב רבה, דבר זה הוא פירצה
חמורה בגדרי הבושה והצניעות של בנות ישראל אשר כל כבודן בנות מלך
פנימה. (קונטרס גלות הדעת עמ' כו)

* * *

הדיבור בקולי קולות והצעקות ברחוב או בכל מקום ציבורי אחר, הוא
התנהגות בלתי מנומסת וגסה. הצניעות דורשת התנהגות שקטה,
מתורבתת ועדינה, וכל אלו לא קיימים כשהאדם צועק או מדבר בקול
רם. חז"ל אומרים: "דרך בנות ישראל לא קולניות" (תנחומא, נשא ב). בעל
ה"עץ יוסף" מסביר כי בנות ישראל אינן מרימות את קולן בהיותן
במקום ציבורי.

חז"ל אינם נוקטים לשון של "אסור לבנות ישראל..." , אלא הם מציינים
בפשטות "דרך בנות ישראל לא קולניות". לעיתים, כשנוסעים בתחבורה
ציבורית, אפשר לשמוע נערות משוחחות ביניהן או עם חברותיהן נזו עם

זו, או בטלפון הסלולרי] בקולי קולות כאילו היו בעלות הרכב, ואין איש עומד לידן.

התנהגות זו היא כמובן מצערת ביותר, וממחישה לנו עד כמה משפיעה עליהן הסביבה הקולנית והרועשת בה הן חיות, והמוזיקה המודרנית והרעשנית לה מאזינות רבות מהן. מוזיקה זו מגשמת את מאזיניה עד כדי איבוד כל קנה מידה לנימוס ולתרבות. ועליהן להתרחק מהתנהגות זו הנוגדת את כללי הצניעות ולקדש שם שמים בהליכותיהן בצניעות ויראת ה' כיאה לבנות מלך - מלכו של עולם. (הרה"ג פסח אליהו פאלק שליט"א בספרו עוז והדר לבושה עמ' 33)

* * *

[וכבר הובא לעיל בגנות השיחה ברה"ר בקול רם, הגורמת לאנשים להביע את עניניהם הפרטיים והאישיים בפני כל. וזה חוסר דרך ארץ וחוסר צנעת הפרט] ואם כן הוא לאנשים כ"ש לנשים שצריכות ליזהר לא לדבר בקול רם או לצחוק ברשות הרבים [ברחוב, בחנות, בתחנת אוטובוס, באוטובוס וכדו'].

ואפילו בביתן - כשיש גברים זרים - יזהרו לא לדבר בקול רם שמושך תשומת לב. וכ"ש שעליהן ליזהר שלא לשוחח בסלולרי ברשות הרבים או ליד גברים זרים וצריכות לשמור על צניעותן ולהצניע עצמן ואת עניני ביתן ובכך תמנע מכשול מהרבים. (אוהל ברכה, הובא במראות הצובאות להגר"י לוגסי שליט"א עמ' 302)

פרק ג' - סלולרי או כבוד הזולת

כל אחד מרגיש נבוך מעט כאשר הוא רואה אדם העונה למכשיר הסלולרי בזמן שהציבור שהוא נמצא בתוכו עסוק בדבר אחר, למשל בין אנשים הממתנינים בתור, או במסגרת שיעור, במסיבה, או חלילה בלויה.

המחזה המוכר: לפתע קופץ אדם כנשוך נחש... מחפש בשקיקה את המכשיר בכיסו ובתנועות רוטטות מאתר את הלחצן המאפשר את קבלת השיחה. בלא אומר ודברים, אנו, הנוכחים, מרגישים מבוכה, אנו חשים כי זהו מעשה פוגע.

זה פוגע בנו כפרטים הנעזבים לפתע לטובת הטלפון, ופוגע בציבור בתוכו הוא נמצא באותו זמן. מדוע? מה כל כך מפריע? הרי זו מציאות, ואולי

נשלים עם כך שיש מכשירים כאלו בעולם, ולפיכך מותר לדבר – וזהו?
הדברים אינם כל כך פשוטים ולא מדובר כאן בסתם בחוסר דרך ארץ.

הנבהל לשמע צלצול ה'נייד' שלו [ללא סיבה הכרחית ודחופה כפיקוח נפש וכדומה]
מגלה משהו שקשה לקבל; באותו רגע של בהלה לטלפון, מכריז כביכול
אותו אדם; "רבותי מכובדים ככל שתהיו, הקשר האישי זה עם מי
שקורא לי מחוץ אליכם, חשוב לי יותר מכם ומן הנושא בו אנו עוסקים!"
וזו הנקודה החמורה.

התגלות ההעדפה האמיתית בין מה שהאדם שרוי בו כרגע לבין דבר
המגיע אליו דרך המכשיר. במילים אחרות: מה שמתגלה באותו רגע הוא
יותר משמץ של זלזול יחסי במקום, באנשים ובנושאים בהם העונה
לטלפון נמצא ולכאורה עסוק בהם. הוא מעמיד בדרך זו את בני שיחו
וקהלו כבטלים ודחויים למול המכשיר הקטן והצווחני. (עצמותי תאמרנה עמי'
(336)

דוגמאות לפגיעה וזלזול בזולת הנגרמים מהסלולרי

לכל מטבע יש שני צדדים. הטלפון הסלולרי מאפשר לנו לשמור על קשר
עם אחרים בכל עת ובכל מקום. אך הוא חושף אותנו לפלישה בלתי
פוסקת של אחרים לתוך חיינו. הטלפון הסלולרי משתלט עלינו בלי
שנחוש בכך.

התופעה לא החלה היום. לפני עשר שנים, מספר עובד בכיר במעבדה
לבדיקת שעטנז בלונדון, הוא נכח שוב ושוב כי הלקוחות היו מגיעים אליו
כדי לקבל את פריטי הלבוש שלהם. הם היו מושיטים את התלוש,
מקבלים את החבילה העטופה, משלמים ומקבלים עודף, ויוצאים בדלת
בלי לומר שלום או תודה. מדוע? הם היו שקועים מדי בשיחה בטלפון
סלולרי. הם לא יכלו להפסיק את השיחה אפילו לרגע קט כדי להתייחס
למי שעמד לפניהם. הם דיברו ודיברו בעליזות גם בשעה שהושיטו את
התלוש... כשקיבלו לידיהם את הכסף... כשיצאו החוצה בלי לשים לב
למה שקורה מסביבם.

איך אפשר לעשות זאת?! איך אפשר לדבר עם מישהו שנמצא הרחק
מכאן, אולי בקצה השני של העיר הגדולה, ולהתעלם ממי שעומד ומגיש
להם שירות, מאדם שיש להודות לו על מאמציו שנעשים באדיבות
וביעילות?...?

* * *

מעשה נוסף היה באמצע שיעור רב חשיבות של מרצה מקצועי, נשמע לפתע צלצול. בעל הטלפון הסלולרי לא ידע איך להגיב. המרצה הגיב במקומו. "הו, אם השיחה הזו בשבילי, אז תאמר לו בבקשה שאני עסוק. אני מוסר כרגע שיעור.

אין שום בעיה. אשמח לחזור אליו ברגע שאסיים!". הלקח היה ברור. אם כך מוכן המרצה לעשות, קל וחומר לשומעים. הקהל נענה בחיוב לתשובה, שנאמרה בדרך ההומור, כדי למנוע את הפגיעה. מכל עבר נשלחו ידים אל הטלפונים הסלולריים, לבדוק שהם כבויים. בשיעור הזה לפחות המטרד לא חזר על עצמו.

צלצולי הטלפון הסלולרי פולשים לכל זמן ומקום. לדוגמא, הטלפון הסלולרי עלול לצלצל באמצע חופה. בעצם השמעת הצלצול, בעצם הזמינות של הבעלים לקבל כל שיחה, מהסלולרי הוא בעצם מעביר לסביבה – ולחתן ולכלה – את המסר הבא: "באתי לכאן רק כדי להראות את עצמי. אבל לא באמת אכפת לי מהחתן והכלה. למרות שזה הרגע המשמעותי של חייהם".

ולהוסיף חטא על פשע, אם הבעלים של הטלפון הסלולרי יענה לצלצול, האם אין זה עלבון חמור שבעתיים?! ואם זה כך בחופה, מה נאמר, להבדיל אלף אלפי הבדלות, אם זה קורה באמצע לווייה...

אם הדברים מגיעים לידי כך, מה אפשר לחשוב? האם זה ענין של חוסר פרופורציות, או גרוע מזה?! האם זו תלות, כפייתיות, או התמכרות?! מטרת השורות האלו לעורר את הקוראים לשמור על איזון. לא להניח למכשיר אלקטרוני להשתלט עלינו. כל מה שצריך זה כוח רצון והתבוננות קצרה.

* * *

נקודה נוספת שצריך בעל הטלפון הסלולרי לחשוב, מנין ההחלטה שהמתקשר חשוב יותר מהאדם עמו מדברים כעת פנים אל פנים? לא מכבר היה אדם שעמד ושוחח עם שכנו לפתע צלצל הסלולרי שלו. והלה הביט והחליט לענות. השכן נדהם על קטיעת השיחה ושעליו להמתין עש שהלה יסיים לדבר בסלולרי. הוא הפנה ראש לאות שנפגע עד עמקי נשמתו ואמר: "חשבתי שאנחנו מדברים" והלך...

* * *

הפסד נוסף שגרם הסלולרי, הוא מניעת חסד מהזולת. מעשה באברך שסיפר כי כדרכם של יהודים בעלי חסד... היו עוצרים לו פעמים רבות טרמפ ולוקחים אותו למחוז חפצו [כידוע בשם הסטייפלר זצ"ל מצוה זו סגולה לנסיעה טובה ובטוחה]. אמנם בשנים האחרונות כאשר נפוץ מכשיר הדיבורית במכונית, ישנם נהגים אשר עסוקים בשיחות פרטיות וכמעט לא לוקחים טרמפים. נמצא שמכשיר זה פגע גם במצוה החשובה - מצות חסד, ויש לתת את הדעת לתקן דבר זה. (מתוך ספר עצמותי תאמרנה עמ' 368)

הליכות והנהגות לזהירות בעניני בין אדם לחבירו בשימוש [הכרחי] בסלולרי

- ראוי להתרחק ככל האפשר מלבקש להתקשר בטלפון או בסלולרי של חבירו או שכנו, כי פעמים ישנם שמסרבים לקבל או לבקש תמורה ובליבם אינם שלמים עם זה והוא אבק גזל (הזהרו בממון חבריכם עמ' קמד).

- יש להיזהר לא לשוחח בטלפון או בסלולרי בקול רם בשעות מנוחת הצהרים וכ"ש בשעות הלילה המאוחרות. וכן יש ליזהר לא להתקשר לבתים בשעות הנ"ל, שיש בזה גזל שינה שאין לו השבה. וכן יש ליזהר לא להתקשר לבתים בשעות לחץ כגון בערבי שבתות וחגים וכדו' (שם עמ' קנו - קס). כשאדם חפץ לשוחח עם חבירו יחשוב האם מתאים להתקשר אליו בשעה זו, והאם נושא השיחה המדובר דחוף או סובל דיחוי, שכן יתכן שחברו כעת באמצע עבודתו או לימודיו, או שהוא ישן וכדו', וראוי לדחות את השיחה למועד מתאים ונוח יותר. ובפרט כשאדם חפץ לשוחח עם חבירו זמן ממושך ישאל לפני"כ אם כעת הזמן המתאים לכך (עבד פלא עמ' מד).

- הנוסע באוטובוס או מונית וכו' בפרט בנסיעות בין-עירוניות ומוכרח לשוחח בסלולרי, יעשה זאת בקול נמוך כדי שלא יפריע את מנוחת הנוסעים שבדרך כלל עייפים מהנסיעה וחלקם אף רדומים. וכמובן שלא ראוי לשוחח על נושאים אישיים, כיון שישנם עוד נוסעים עמו וזה גובל בחוסר צניעות וחוסר דרך ארץ (עבד פלא עמ' מו) - כשאדם עולה בטרמפ יזכור שהוא בסה"כ אורח ולא ישוחח בקול רם

ואריכות יתר על המידה, שכן דבר זה יכול להיות נטל והפרעה לנהג (שם עמ' מז).

- כשאדם משוחח בסלולרי לא יעמוד במקום ציבורי שמפריע לעוברים ושבים. והולכי רגל המשוחחים בסלולרי תוך כדי הליכתם ברשות הרבים ובפרט בכבישים, הרי הם מסכנים את עצמם ועוברים על "ונשמרתם מאוד לנפשותיכם" (דרכי פלא עמ' סב).

- איסור גמור לנהג לשוחח בסלולרי נייד תוך כדי נהיגה, שהרי בכך מסכן את עצמו ואת אחרים, ובפרט בעלי רכבים ציבוריים (כגון נהגי אוטובוסים, מוניות, הסעות), שצריכים להזהר בכך. ודיבורית סלולרי הקבועה ברכב, אף שהיא פחות מסוכנת מסלולרי, יש למעט בהשתמשות בה תוך כדי נסיעה, כי עצם היסח הדעת מהנסיעה עלול לגרום סכנה (שם). כשאדם משוחח עם חבר או ידיד, ולפתע הסלולרי מצלצל, יחשוב לפני"כ למי יש לו יותר מחוייבות לענות כרגע, ואם יש הכרח לענות לשיחה בסלולרי אז יתנצל בנימוס לפני בן שיחו על הפסקת השיחה. ואם השיחה בסלולרי סובלת דיחוי - אז יסיים בנחת את השיחה עם בן שיחו ואח"כ יחזור למתקשר (עבד פלא עמ' מז).

- כאשר אדם משוחח עם חבירו בסלולרי ובאותו זמן נכנסת שיחה ממתינה, לא ראוי לעזוב את השיחה הנוכחית לטובת השיחה הממתינה, כי בזה פוגע בחבירו וגוזל את זמנו. ומ"מ יש להשתדל לא להאריך בשיחה הנוכחית יותר מדאי כי יתכן שבשיחה הממתינה יש דחיפות יתר, ובפרט אם ברור לו ע"פ מספר מזוהה שהשיחה הממתינה דחופה יותר מהשיחה הנוכחית, ויבקש מחבירו [בשיחה הנוכחית] מחילה על כך (ע"פ ספר הזהירו בכבוד חבריכם עמ' קנג, ודרכי פלא עמ' סא).

- אמנם על האדם המתקשר לשים לב שכאשר מתקשר לחבירו והטלפון או הסלולרי תפוס, ושיחתו אינה דחופה כ"כ, ראוי ונכון שינתק ויתקשר יותר מאוחר, כיון שבזה הוא מלחיץ את חבירו ומפריע לו מפריע למהלך השיחה הנוכחית (דרכי פלא עמ' סב).

- כשאדם מתקשר לחבירו וחבירו נמצא בשיחה בקו השני או עסוק באיזה ענין, לא יאמר למתקשר המתן על הקו עד שאתפנה כי בזה גוזל זמנו וממונו, אלא יאמר לו כשאתפנה אתקשר אליך (שם עמ' סג).

- כאשר מתקשרים לאדם ומבקשים ממנו לחזור והוא מבטיח לשוב תוך כמה רגעים ואינו עומד בדיבורו, זה גובל בשקר וגניבת דעת הבריות, וכן גורם לו להפסד כספי שמצריך את המתקשר להתקשר שוב (שם עמ' סב).

- כשאדם מתקין למכשיר הטלפון או הסלולרי שלו תא קולי האומר שאינו יכול לענות כרגע, נא להשאיר את מספר הטלפון ונשוב אליך, ומשאיר טלפון ואינו שב ה"ז גובל בשקר וגניבת דעת הבריות, וכן גורם לחבירו הפסד כספי שמצריכו להתקשר שוב (שם).

- כשאדם רוצה להתקשר לחבירו בדבר סתר ולשוחח עמו אין זה דרך ארץ לומר לחבירו היושב שם צא מכאן רגע או לעבור לשפה זרה בנוכחותו, אלא ידחה את השיחה לזמן אחר (הזהרו בכבוד חבריכם עמ' קמו - קנט).

הקשר והאהבה בין אדם לחבירו נפגע ע"י הסלולרי עם המצאת הטלפון (הרגיל!), הקשר בין האנשים החל להיות מייד, זמין, וקל... דווקא העובדה שניתן ליצור קשר עם כל אדם בכל נקודה על פני כדור הארץ, החלה להוליד גם את הזילות ביחסי האנוש; אין מרחק של זמן, אין מרחק של דרך, הקשרים תכופים מדי. וממילא גם הפגישות בין אנשים גורמת הרבה פעמים לפחות התרגשות, ומתוך כך פחות הערכה אישית, פחות תחושת כבוד לזולת. [כמ"ש שלמה המלך ע"ה במשלי (כה, יז) "הוקר רגלך מבית רעך פן ישבעך ושנאך". ופירש המצודות דוד: הוקר" עשה רגליך יקרים וחשובים מבלי יבואו תדיר בבית רעך, כי פן ישבע ממראית פניך וימצא אותך, כי האוהב הנראה לפרקים אהוב ביותר וכשיתמיד להראות מאבד האהבה הראשונה].

הטלפון הנייד הוסיף נדבך: הוא הביא את הקשר האנושי לרמה של זמינות מתמדת. קשר שאינו זקוק לטלפון בבית פרטי דווקא או בתא טלפון סגור, אלא, כזה המאפשר לדבר בכל מקום ותמיד. המחיצות נפלו לחלוטין, השיחות האישיות הפכו להיות נחלתם של הרבים. (עצמותי תאמרנה עמ' 364)

* * *

סיבה נוספת שהשיחה פנים אל פנים עדיפה בהרבה יותר על תקשורת טלפונית כיון שעל ידי התקשורת האלקטרונית אנו מאבדים את הקשר האנושי.

בדור הקודם בני האדם חוו והרגישו כי גדלו בין בני אדם, וכיום הקשר הזה הולך ופוחת מחמת ריבוי שכלולי הטכנולוגיה. פעם התארחתי אצל עשיר בארה"ב וראיתי שלכל אחד מבני הבית היה סלולרי שכאשר

ההורים מבקשים לשוחח עם ילדיהם או ההפך הם פשוט מחייגים את המספר. כמובן שזהו מקרה קיצוני, אך מה שקורה במציאות הוא שמשקיעים זמן בקשר הכמותי ולא האיכותי וממילא מאבדים את החמימות והקשר האנושי.

לפעמים כשאנו משוחחים בטלפון או בסלולרי לאחר שיחה של כמה שעות עם חברינו, אנו בטוחים ששוחחנו עם חברינו הטוב ביותר. אך המציאות שונה, כי משהו נפגם בקשר, כאשר אין קשר עין והבחנה בתנוחת הישיבה של בן השיחה ובתנועות גופו התורמות גם הן לקשר האמיתי, דקויות שהן קריטיות לשיחה נשזרות בטונים הבוקעים ובמראה הפנים, ואלו חסרים לנו בשעת שיחה טלפונית ופוגמים בערכה של שיחה אמיתית. הדברים אמורים בפרט בשיחות עם בני הבית והמכרים שריבוי השיחות בטלפון פוגמות בקשר עימהם והשיחה פנים אל פנים ערכה ותועלתה חשוב ואיכותי פי כמה. (הר"ב שולם שליט"א, הובא בבטאון לשנת תש"ע)

הקשר שבין איש לאישתו נפגע ע"י הסלולרי

כתב מרן השו"ע (סימן רכה סעיף א) הרואה את חבירו לאחר שלשים יום אומר שהחיינו, והוא שחביב עליו הרבה ושמח בראייתו. וכותב המשנה ברורה (סק"ב) שאם קיבל ממנו מכתב או שאנשים הודיעוהו משלומו יש מחלוקת אם יכול לברך וספק ברכות להקל.

[אמנם יש הסוברים שאף באופן זה יכול לברך (שו"ת יחו"ד ח"ד סימן י"ז, וזאת הברכה פי"ח)] ועכ"פ מבואר מדברי המשנ"ב שכאשר אדם מקבל מכתב מחבירו – כבר אין לו כ"כ שמחה בראותו. ואם כן הדבר בקבלת מכתב בלבד, כל שכן כשמדבר עמו בטלפון ושומע את קולו, ושואל בשלומו ומשיב לו בשלום, ומשוחחים על דא ועל הא, פשוט שלא יברך שהחיינו, כיון שאין לו כ"כ שמחה והתרגשות בראותו. [וכמ"ש בכיוצ"ב הפוסקים (שם) לענין ברכת מחיה המתים]. ובאמת אם נתבונן נראה שרוב העולם אינם צריכים סלולרי, וכל שכן האברכים בכוללים השוקדים על תלמודם שאינם נצרכים לזה, ואם בני הבית בשעת הדחק ירצו לקרא לו כבר ימצאוהו דרך הטלפון הציבורי או על ידי הטלפון של המשרד של הישיבה או של הכולל.

ואדרבא הסלולרי פוגע בשלום הבית, בעל הסלולרי כשמגיע לביתו איזו קבלת פנים תהיה לו ובאיזו שמחה יקבלו את פניו, כאשר חמישה רגעים קודם לכן שוחחו האיש והאשה, והרי אין שמחה אלא בהעדר ראייתו

הפנים ומשמיעת שלומו הטוב כנ"ל, [נדורשי רשומות אמרו "אם אתה רוצה שלום בית אל תהיה הרבה בבית"].

אמנם עתה שהבעל מוכן ומזומן לדבר על ידי הסלולרי בכל עת ובכל שעה, באופן זה אין כ"כ שמחה כשחוזר לבית, ובפרט שעל ידי הסלולרי נגרם לאדם תוספת של טרדות וחובות הבית, כי הפורק עול מלכות שמים נותנים עליו עול דרך ארץ. ופעמים רבות נגרם מכך דיבורים בטלים ואסורים וכיוצ"ב "וברוב דברים לא יחדל פשע". משא"כ כאשר לא מחזיקים סלולרי נמנעים הרבה דיבורים מיותרים. (קונטרס גלות הדעת עמ' כו)

הסלולרי עלול לפגוע בשלום הבית [סיפור]

מטבעם של ענייני העולם-הזה שהם משעבדים את האדם ומבזבזים את כוחו לריק ויגיעו לבהלה. דהיינו, שגם אם אין הם איסור, הרי שהוציא את ימיו ושנותיו על הבל וריק, ובהגיעו לגיל מבוגר יותר, הוא נבהל להיווכח שאין בידו מאומה, ולא ניתנת לו אפשרות לתקן. ניקח כדוגמא את נושא המכשירים הסלולריים שהכניסו את בני האדם למצבים שליליים מאוד, ולמערכת של תגובות והנהגות פסולות, שעד שלא הגיעו המכשירים הללו לידינו לא היינו מאמינים שנגיע לכך.

תלמיד חכם אחד סיפר מה שראה במו עיניו, ומסיפורו אפשר לקחת דוגמא עד כמה הזיקו המכשירים הסלולריים גם בענייני שלום-בית שבין איש לאשתו, גם אם כאמור אין בדוגמא דלהלן משום איסור של ממש.

זה קרה בימי בין הזמנים. יש בני זוג המנצלים את תקופת הפגרה כדי 'לסדר עניינים' שביניהם, ואם בימי הלימודים אין להם כל כך הרבה זמן לשוחח, וסיבות רבות מונעות את בני הזוג מלצאת לטייל מעט אפ"י לכמה דקות כדי לדבר בינם לבין עצמם, הרי שבימי בין הזמנים אפשר לראות הורים רבים יוצאים לטייל ולשאוף אוויר, ומעבירים בשעה זו את ענייני הבית מול עיניהם, חושבים מה יש לתקן ומטכסים עצה יחדיו בתחום החינוך של ילדיהם, וכו'.

אין לך דבר טוב ומועיל יותר מזה. ב'אווירת העומס' של ימינו, יש בני זוג רבים שלא יוצא להם לשוחח בינם לבין עצמם, עד סוף ימיהם... ומי שחושב שמדובר בגוזמא, ילך אצל מי שמטפל בענייני שלום בית וישמע שאחת הבעיות של התקופה שבה אנו חיים, היא, שבני הזוג אינם מוצאים את הפנאי לשוחח...

הם עסוקים בכל כך הרבה דברים, חשובים יותר וחשובים פחות, כל ענייני הציבור מוטלים לפעמים על הראש שלהם, כך שלעצמם אין להם פנאי. והדבר פוגע בתיפקודו של הבית. כך שעצם הענין שבני זוג יוצאים מעט כדי ללבן דברים, אולי אפילו ליישר הדורים שהתעוררו במשך השנה, הוא דבר חיובי עד למאוד.

אבל, באותו מעשה שעליו מספר הת"ח הוא נתקל בדבר מאוד מוזר. וכך סיפר באחד הרחובות השקטים של בני ברק טיילו בעל ואשה, ובידי שניהם היו... מכשירים סלולרים. ומה הם עשו כל הזמן? דיברו בינם לבין עצמם? – לא.

הם אמנם הילכו האחד לצידו של השני, אבל שוחחו בסלולרי עם אנשים זרים.

עקבתי אחריהם במשך דקות ארוכות והשניים לא הפסיקו לדבר הם לא הפריעו אחד לשני (וגם על כך יש לצייןם לשבח), אבל גם לא דברו ביניהם רק עם אנשים אחרים.

המראה צבט את ליבי, האם לשם כך יצאתם לכמה דקות להחליף אוריה? האם זו התועלת שתשאבו מיציאה זו? יצאתם כבר, התפניתם לכמה דקות מעסקי החולין, מצורכי היום-יום, שבו ודברו על מה שיש לכם לדבר, תיכנסו מעט אל תוך עצמכם והעלו בעיות שאולי מציקות לכם במשך כל ימות השנה.

לא, במקום זה הם העדיפו לדבר עם אנשים זרים, אולי לגמור עיסקה שבה החלו בשעות הצהריים, אולי אפילו לפייס אדם שפגעו בו; ונוכל למנות כאן את הסיבות היותר-חשובות שהביאו לשיחות הללו. אבל לפי עניות דעתנו אין שיחה חשובה ברגע זה יותר מאשר השיחה שבין הבעל לאשתו.

לא אנחנו אומרים את הדברים. חשובי המחנכים והת"ח בדורנו מביעים זאת לעיתים תכופות כאשר מגיעות אליהם שאלות ובעיות בשלום-בית. אם היו בני הזוג מקדישים לעצמם כמה דקות בשבוע, כבר היה נראה כל הבית אחרת.

ולכשנתעמק בדבר בין-נבין את עוצמת הנזק שגורמים לנו המכשירים הסלולרים! ומה הפתרון? לזרוק אותם? – לאו דווקא. אם מישהו חושב שהדבר עוזר לו, לא צריך להשליך את המכשיר מעל פניו, כי אכן יש מקרים שמכשירים אלה עשויים לסייע לבני אדם. אבל, יש לחרוט על לוח לבנו, לא צריך לה-ש-ת-ע-ב-ד למכשיר. לא צריך להחזיק אותו כל כך צמוד אלינו.

לא יקרה שום דבר, אם לא נחזיק את הנרתיק עם המכשיר בתוך החליפה.

אפשר גם להשאירו בבית ולקחת אותו רק כשצריך. שלא לדבר על כך שכאשר יוצאים עם בן-הזוג, כמו במקרה הנ"ל, אזי מי שלוקח איתו את הסלולרי – לשוטה גדול ייחשב. זה מה שנקרא לנצל את פגעי הטכנולוגיה, במינון הנכון. (הרה"ג רבי יצחק זילברשטיין שליט"א בספר עלינו לשבח ח"ג עמ' תקעה – תקעו)

הסלולרי עלול לפגוע בקשר עם הילדים וחינוכם [סיפורים מהחיים]

בימינו יש רעה חולה והיא מכשירי הטלפון והסלולרי שעל ידם אפשר להטריד את האדם בכל שעה משעות היום. ומי שלא יודע לנתק אותם בזמנים מסויימים יכול לבזבז הרבה זמן וכוח בשביל אנשים זרים במקום להקדיש זמן זה למשפחתו וילדיו. וסיפרה אישה אחת שמיד זמן מה היא היתה מגיעה למצבים של כעס ועצבים וחוסר סבלנות לילדים. וביום מן הימים הגיעה בס"ד למסקנה שזה נגרם משום שהיתה מרבה לשוחח בטלפון עם נשים. ואף שהשיחות היו לשם שמים לעודד ולתת עצות טובות וכדו', דבר זה לקח לה הרבה כח וזמן ומחמת כן היתה מתנהגת בקוצר רוח לילדיה שהיו מפריעים לה לשוחח בטלפון. וכשהבחינה בזה החליטה שבשעות אחה"צ כשהילדים חוזרים ממסגרות הלימודים היא מנתקת את המכשירים האלו ומאז יש לה גן עדן בבית ונחת וסבלנות מהילדים והיא פנויה לשיחות לשוחח עם ילדיה, לשאול בשלומם ולעזור להם בהכנת שיעורי בית. (הרה"ג שלום הרוש שליט"א בעלון חוט של חסד פרשת ויחי תשע"א)

* * *

ציור נוסף שעלול להיוצר על ידי החזקת הסלולרי בזמינות העלול לפגוע בקשר עם הילדים וחינוכם: כשאבא חוזר מהכולל או מהעבודה, לאחר שהילדים היקרים שלו לא ראו אותו מאז לכתם לישון, עם פתיחת הדלת אצים אליו כחמש זאטוטים. זה מספר על היום הולדתי שהיה היום בגן וזו מראה לא את הציור היפה שציירה. הגדול מראה לו את המבחן במשניות שעבר בהצלחה מרובה, וזה מבשר לו שיש להם טיול כתתי בעוד שבוע, ותוך כדי הקלחת הזאת מצלצל הסלולרי...

מיודענו היקר מכריז על הפסקת אש. "יש לי טלפון" הוא פולט לעבר החמישייה, "זה מהמוסך של הרכב". ואז הוא שומע מה קורה שם עם הרכב שלו, מה שלומו ומה טיבו, מה חי מה מת, ואז מתחילה

ההתמקחות על המחירים. בקיצור, שיחה של כעשרים דקות. והילדים המאוכזבים שבים איש איש למקומו. נו, מה נעשה, היה לאבא טלפון. (עבד פלא עמי יג)

* * *

הבה נאזין לסיפור נוסף שסיפר לנו תלמיד חכם אחד, וממנו נוכל ללמוד שיש הורים המבזבזים כוחם לריק, ואינם יודעים מה הוא הדבר העיקרי שיש לעסוק בו בחיים. במקום להשקיע את כל כישוריהם וכוחם בילדים שנתן להם ה', הם מעדיפים לתקשר עם כל העולם, ואת הילדים מניחים בצד.

ההנהגה הטובה שצריכה להיות אצל ההורים, שכאשר ילדיהם חוזרים מלימודם, שלא ישוחחו אז בטלפון ולא יעסקו בדברים אחרים, אלא ימתינו להם בפנים מחוייכות, ויוכיחו עד כמה הם מאושרים בכך שזכו לגדל בני תורה ולשמש להם כאכסניה. זו הנהגה הראויה לכל בית-יהודי המעוניין לגדל את צאצאיו לתורה וליראה. יש בתים ומשפחות שכאשר הילדים חוזרים הביתה, הם מוצאים את ההורים עסוק כל אחד בענייניו, ללא רגע של פנאי להאזין לחוויותיהם ולשמוע כיצד עבר עליהם היום. ילדים אלה עלולים לחוש שהתורה שהם לומדים אינה עומדת בראש סדר העדיפויות של ההורים, והרגשה זו עלולה להשפיע עליהם גם לאחר שנים מרובות.

המעשה שהתלמיד חכם היה יָד לו, התרחש במשפחה שההורים שם עסוקים במסחרם, ואף פעם אין להם פנאי עבור ילדיהם. גם כאשר האבא מגיע כבר הביתה, הוא עונה לקריאות טלפוניות בעינייני מסחרו, ולילדיו אין לו ראש...

יום אחד, הגיע האבא לביתו, ודקה לאחר מכן צלצל הטלפון. לפני שהספיק לומר שלום לבני הבית, ניגש האב אל מכשיר הטלפון, ולמרות טרדותיו התאמץ לומר את ה"הלו" בקול נינוח. על הקו היה, להפתעתו המרובה, בנו בן העשר שהיה עד לפני רגע בבית. "מה קרה לך, יצחק'לה, מדוע עזבת את הבית כדי להתקשר אלי מבחוץ?" שאל האב הנדהם.

ענה הבן בקולו הרכרוכי אשר המיס גם את לבבו 'התפוס' של האב, אבא'לה, הרי גם אתה יודע שבכל פעם שהינך נכנס הביתה, ואני ניגש אליך כדי לספר את אשר עם ליבי, מה עבר עלי היום בתלמוד תורה, ומה היו תוצאות המבחנים וכו', אתה אומר שאין לך זמן, וניגש לעיסוקים. אבל בו-ברגע שמגיעה שיחת טלפון מבחוץ, ויהיה המטלפן אשר יהיה, אתה ניגש אל השפופרת ומשוחח איתו לפעמים זמן רב, והכל בניחותא.

החלטתי אפוא שאם ברצוני לשפוך את נפשי לפניך, ולשוחח עמך בניחותא, כדאי גם לי שאצא החוצה, אל הטלפון של השכן, ומשם אדבר איתך בניחותא! כמובן שלא היה צריך להוסיף מילה על המילים שיצאו מליבו הטהור של הילד.

אין כמו מעשה זה כדי ללמדנו ולאפנו בינה על חובתנו המוסרית והמצפונית להיות אבות לבנים, ולהקדיש להם את הזמן המגיע להם, ובמיוחד בימי החופשה. לא מספיק להיות אב בעצם, צריך גם למלא את מה שהקב"ה דורש מאביו-מולידו של הנער.

בשל סערת התקופה והלחצים המוטלים עלינו מכל עבר, יש מקרים רבים שהאבות אינם מצליחים ליצור את המגע הנפשי, הלבבי, הפנימי, עם ילדיהם.

מגע שבתקופתנו זו הוא נחוץ בכפלי כפליים מכל תקופה אחרת. מצב אבסורדי זה מביא לכך שהילד צריך להתקשר אל אביו מטלפון חיצוני, על מנת לקבל את מנת תשומת הלב המגיעה לו, לפחות כמו שהיא מגיעה לכל אדם אחר המתקשר אל האבא עם הגיעו הביתה. (עלינו לשבח עמי תקעו – תקעו)

פרק ד' - סלולרי או תפילה בכוונה

הסלולרי מפריע לכוונת התפילה ומחלל קדושת בית הכנסת

בדבר מה שנפרץ נורא והוא השימוש במכשירים סלולריים בבתי כנסיות ובבתי מדרשות, ה"ז חילול קדושת מקום קדוש, ומבלבל ומבטל כוונת המתפללים. ונפסק בשו"ע (סימן קב) שאסור לעבור לפני המתפללים בתוך ארבע אמות. וכן נפסק (סימן צח) שלא להתפלל במקום שיש דבר המבטל כוונתו וכו'. וע"כ אסור להיכנס לבתי כנסיות ובתי מדרשות עם מכשיר סלולרי לא כבוי, ואם שכח לכבותו אסור לדבר בו בשום הוראת היתר. וחובה קדושה מצד המתפללים למחות נגד המשתמשים בסלולרי בתוך

ביהכנ"ס או ביהמ"ד שהינם בכלל מחטיאי הרבים ח"ו (מכתב מהרבנים הגאונים בד"צ העדה החרדית: הגר"י פישר, הגר"ב רבינוביץ, הגר"מ הלברשטראם, הגר"מ דושינסקי זצ"ל).

* * *

יש לעורר נגד הפירצה בהכנסת המכשירים הסלולריים לבתי כנסיות ובתי מדרשות, ובאמת הדבר פשוט שהוא איסור חמור כמבואר בשולחן ערוך (או"ח סימן קנא סעיף א), בתי כנסיות ובתי מדרשות אין נוהגין בהם קלות ראש כגון שחוק והיתול ושיחה בטילה. וביאר במשנה ברורה שם (סק"ב) בשם הפרי מגדים, שאפילו שיחת חולין שהיא לצורך פרנסה וכדו' שמותר לשוחח בחוץ, מכל מקום בבית הכנסת אסור, עכ"ל. נמצא שבבית הכנסת אסור להשתמש בסלולרי בשום אופן שהרי כל שיחת חולין אסורה. ויש החושבים שבית המדרש קדושתו קלה מבית הכנסת וזו טעות, אלא אדרבא קדושת בית המדרש חמורה מקדושת בית הכנסת, וכמ"ש בשו"ע (סימן קנג סעיף א) שמותר לעשות מבית הכנסת בית המדרש אבל לא מבית המדרש בית הכנסת. ורק לתלמידי חכמים ותלמידיהם התירו לאכול בבית המדרש כדי שלא יתבטלו מלימודם, אבל שיחה בטילה אסורה אף לתלמידי חכמים, (כמבואר בשו"ע סימן קנא סעיף א, ובמאמר מרדכי, שם אות א, ובמשנה ברורה שם סק"ו) .

ומדברי מרן השולחן ערוך הלכות תפילה, מוכח שהכנסת מכשירים סלולריים לביהכנ"ס נוגד כמה וכמה הלכות, ומהם מה שפסק השו"ע (סימן צג סעיף ב-ג) לא יעמוד להתפלל אלא באימה והכנעה, ולא מתוך שחוק וקלות ראש ודברים בטלים. ואין עומדין להתפלל מתוך דין ולא מתוך הלכה, שלא יהא לבו טרוד בה, אלא מתוך הלכה פסוקה, עכ"ל. הרי שאין לעמוד להתפלל מתוך מחשבות הטורדות אותו. ואם ישוחח בבית הכנסת בעניניו הרי לבו יהא טרוד ולא יוכל לכוין לבו, והלואי שיוכל להסיח דעתו בשעת התפילה מטרדות הזמן שחשב עליהן בחוץ. ומכל שכן שאסור להוסיף לעשות מעשים להכניס את המחשבות המטרידות לתוך בית הכנסת בשעת התפילה. ואפילו שדין זה נאמר לתפילת שמונה עשרה שהיא עיקר תפילה, מכל מקום פשוט שגם בשאר חלקי התפילות, פסוקי דזמרה וברכות קריאת שמע, חייב למנוע דברים המטרידים את הכוונה.

וכתב עוד מרן השו"ע (סימן צ סעיף א - ב) המתפלל צריך שיחשוב כאילו שכינה כנגדו, ויסיר כל המחשבות הטורדות אותו עד שתשאר מחשבתו וכוונתו זכה בתפילתו, ויחשוב אילו היה מדבר לפני מלך בשר ודם, היה מסדר דבריו ומכוין בהם יפה לבל ישל, קל וחומר לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה שהוא חוקר כל המחשבות. וחסידיים ואנשי מעשה היו מתבודדים ומכוונים בתפילתם עד שהיו מגיעים להתפשטות הגשמיות. ולא יתפלל במקום שיש דבר המבטל כוונתו, ולא בשעה המבטלת כוונתו.

ואף שכתב השו"ע (שם), שעכשיו אין אנו נזהרין בכל זה מפני שאין אנו מכוונין כל כך בתפילה עכ"ל. מכל מקום ודאי שאסור לעשות מעשה בידים העלול לבטלו מכוונת התפילה, ודי לנו מטרדות הזמן שקשה להתגבר עליהן, ועל הראשונים אנו מצטערים, וכיצד יתכן להוסיף עליהן על ידי הכנסת מכשירים סלולריים למקום תפילה, אשר כל רגע עלולים לקראו לשיחה ולבטל כוונתו. וכבר כתב הרמב"ם (פ"ד מתפילה הלכה א), חמישה דברים מעכבין את התפילה, ומהם דברים החופזים [ומטרידים] אותו מכוונת התפילה.

* * *

בנוסף על ידי הכנסת המכשירים הסלולריים לביהכ"ס הרי הוא גורם נזק לאחרים שכאשר המכשיר מצלצל מתבטל הכונה גם אצל שאר המתפללים, והרי זה בכלל המעכב את הרבים מלעשות מצוה שהוא אחד מעשרים וארבע דברים המעכבים את התשובה, והוא עוון גדול (כמ"ש הרמב"ם פ"ד מהלכות תשובה ה"א).

והנה מבואר בשו"ע (סימן קכג סעיף ב), שהמתפלל בצבור וסיים תפילתו קודם הש"ץ, אסור לו להחזיר פניו לצבור עד שיסיים תפילתו. וכתב הט"ז (שם) הטעם משום שכשיסתכל על הצבור יגרום ביטול הכוונה לאותם המתפללים עדיין.

עכ"ל. ומכל שכן שאסור לגרום להשמעת קולות המבטלים את הציבור מכוונת התפילה. וכן מוכח גם מהשו"ע (סימן קב סעיף ד) שאסור לעבור כנגד המתפלל בתוך ד' אמות, וכתב הביאור הלכה בשם המאמר מרדכי, הטעם משום שמבטל כוונת המתפלל, עכ"ל.

ובאמת המבטל כוונת חברו בתפילתו בבית הכנסת יש בזה גם משום חשש של גזל ממון, שהרי בית הכנסת דינו כבית של שותפין (כמובא בשו"ע חו"מ סימן רכד סעיף א). ובחצר השותפין כל אחד יכול לעכב את חברו שלא יעשה בו דבר שאין דרך אנשי המקום לעשותם (כמובא בשו"ע שם סימן קסא סעיף ה). וכיון שמפריע לחבירו מלהשתמש בחצירו שלא כדת, הרי הוא גוזל את חברו. א"כ העושה כן בבית הכנסת הרי הוא גוזל את הרבים, ולא שייך להשיב דבר זה שהרי אינו יכול להחזיר לחבירו את כוונת התפילה שמנע ממנו, ומכל שכן שיש להמנע מכך בישיבות ובתי מדרשות שבהם לומדים תורה, וכמבואר בשו"ע (יו"ד סימן רמו סעיף ז) שאין משיחין בבית המדרש אלא בדברי תורה, ואפילו מי שנתעשט אין אומרים לו רפואה בבית המדרש, עכ"ל. ומכל שכן שלא לגרום לביטול תורה של רבים על ידי השמעת צלצול הסלולרי. זולת אנשי הצלה, אשר באמצעות כלי זה הם יכולים להציל נפשות מישראל משום פקוח נפש. ומכל מקום, צריך שגם הם ישתדלו להמעיט בהפרעה כל מה שאפשר. ובאמת יש מקום לדון, שכיון שהם חייבים להיות מוכנים תמיד לבוא להציל, וממילא מן

ההכרח שהסלולרי יהא ברשותם פתוח תמיד לקבל קול קריאה, אי"כ יתכן שמוטב שיתפללו ביחידות ולא יביאו לבית הכנסת מכשיר זה, כי עי"ז מפריע תפילת אחרים, ולכן עדיף שיתפללו יחיד מאשר יתפללו בציבור ויבטלו כוונת התפילה של רבים, וצ"ע. (הגאון רבי נתן גשטטר זצ"ל בשו"ת להורות נתן חיי"א סימן ט)

* * *

אמרו חז"ל (ברכות דף לא.) המתפלל צריך שיכוין את לבו לשמים, אבא שאול אומר סימן לדבר "תכין לבם תקשיב אזניך". ופירש רבינו יונה, צריך שיכוין לבו לאמירת המלות שידע מה הוא אומר. ועיקר הכוונה שהזכרה בפסוק אינה על כונת אמירת המלות אלא על כונת טהרת הלב, וכפי שנהגו חסידים הראשונים שהיו שוהים שעה אחת קודם התפלה לבטל מלבם תענוגי העוה"ז והנאותיהם והיתה כוונתם ברוממות השם, ואז תהיה תפלתם מקובלת ורצויה לפני המקום, עכ"ל. ומבואר מדבריו שיש כונה אחת פשוטה והוא לכוין פירוש המלות, וכונה שניה והיא טהרת הלב מעבירות ומתענוגי העוה"ז ולכוין בגדולת השם ורוממותו.

אמנם לאדם שיש ברשותו סלולרי צמוד הרי זה מקשה עליו לכוין כראוי בתפילה, כיון שתיכף בקומו ממיטתו בבוקר וטרם יציאתו מביתו לבית הכנסת לוקח עמו הסלולרי כאילו היה זה איזה קמיע מומחה לשמירה מפני המזיקים או לשמירה מפני עין הרע. ואפילו אם הוא מאותם אנשים המכבים את הסלולרי וקולו לא נשמע בזמן התפילה, מכל מקום אם שוחח עם חברו לפני התפילה, הרי יתכן שראשו יהיה טרוד מהשיחה שסיים לשוחח עם חברו.

ומה נאמר על מי שעונה לסלולרי באמצע התפילה בקולות משונים, ועל מי שהסלולרי שלו מצלצל באמצע תפילת שמונה עשרה ומבלבל כונת שאר המתפללים, והוא נכנס על ידי זה בכלל מחטיאי הרבים רח"ל, ומחלל את הקודש והמקדש מעט שמדברים בתוכו שיחות חולין ודברי הבל וגורם לביטול תורה ותפילה לאחרים, ה' ירחם.

וכבר פסק השו"ע (סימן צו סעיף א) שבתפילה אסור לאחוז שום דבר שלבו עליו שלא יפול ויטרד ותתבטל כוונתו. וכתב המשנ"ב (שם) שגם בפסוקי דזמרה וק"ש אסור לאוחזם בידו. וכתבו הב"ח וערך השולחן (סימן צח) שאם עבר והחזיק במזיד דבר המבטל כונתו נקרא עבריין ואין תפילתו תפילה.

ואע"פ שהרבה מהאחרונים סוברים שבדיעבד יצא יד"ח (משנ"ב וכה"ח סק"ג), זהו דוקא באוחז דברים המבטלים הכונה שיש חשש שיטרד ולא יכוין, אבל אם ברור שלא כיון כלל מסתבר שלכל הדעות לא יצא יד"ח. [וכבר כתב החיד"א בספרו מחזיק ברכה (שם סק"א) שאף באופנים שעליהם כתבו הפוסקים

שבדיעבד מי שהחזיק אצלו חפצים העלולים להטרידו מכונת התפילה אינו חוזר להתפלל, מכל מקום תפילתו שהתפלל אינה נשמעת].

ומי שאזנו קשובה תדיר לסלולרי ומדי פעם מוציאו מחיקו לדעת אם התקשרו אליו, וכ"ש אם הסלולרי מצלצל ואפילו רוטט, זה מפריע לכוונתו בתפילה, וגורם טירדה והפרעה אף לכוונת פירוש המילות בתפילה.

וכבר כתב הגר"ח פלאג'י בספרו כף החיים (סימן יא אות ה) שמי שאינו מכוין בתפילה משתתף עם רוח הטומאה, ויבא גם השטן בתוכם, ואוי לו ואוי לנפשו כמה רעה גורם לעצמו. וזה בכל אדם, קל וחומר לשליח ציבור.

ואין לך צרה גדולה כמו זו שאינו מכוין בתפילתו, והיא רעה רבה מכל רעות שבעולם. ובספר חסד לאלפים (סימן צח) כתב, כי כמעט רוב שלימות האיש הישראלי תלוי בעבודה שבלב זו תפילה, כי באומרנו אותה בכונה כדת מה לעשות, המלך יעננו ביום קראנו עכ"ל. ועל כן כ"ש שיש ליזהר שלא לגרום לעצמו במזיד ובשאת נפש טירדה וחוסר כוונה בתפילה.

(קונטרס גלות הדעת עמ' יט – כג)

הסלולרי בביהכנ"ס גורם פגיעה במקדש מעט וחילול שם שמים

עלינו לזכור שאמנם אין לנו ביהמ"ק גדול אך יש לנו מקדש מעט, "ואהי להם מקדש מעט" - אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות. עלינו לשמור לכל הפחות על קדושתם שח"ו לא יקחו גם אותם מאתנו. אחד מהדברים שצריך להתריע עליהם שלא להכניסם "לבית מקדש מעט" - הוא 'צלם בהיכל', כגון אדם שעטוף בטלית ותפילין וצלצולי הסלולרי נשמעים באמצע שמונה עשרה זה ממש צלם בהיכל. אם ביהכנ"ס זה מקדש מעט אז הסלולרי זה צלם מעט.

ויתכן שהצלם שמנשה הכניס להיכל היה בסה"כ דמות אנטנה... אנטנה קטנה סלולרית כדי שיהיה קליטה טובה בכל הר הבית. אנטנה קטנה בתוך קודש הקודשים. לפעמים צריך את הסלולרי כדי להעיר את בני הבית, לפעמים שכחו משהו חשוב, אך זה צלם בהיכל. זה שבתוך בית ה', אדם מנהל את עסקיו ואם הוא ילחץ או יענה לרטט זה מה שיפעל, זה יעזור לעבור את הבוקר בשלום, זה חוסר האמונה של צלם בהיכל. וזה הורס את הקשר וה"תדר" שלנו עם בורא עולם. ביהכנ"ס זה חדר יחוד בינינו ובין ה' יתברך. כתוב בספרים שהמצב של שחרית כל בוקר בטלית

ותפילין, המצב של שב"ק כל היום, והמצב התמידי של עוה"ב, שלשתם שוים ביחס שבינינו ובין ה' יתברך. יש איזה מעין עוה"ב, איזה קשר שקיים בינינו ובין ה' יתברך בזמנים אלו.

היתכן שבחדר יחוד הכלה תרים את הסלולרי ותענה לחברתה לשיחה קצרה של רגע? הרי יהיה גט במקום. נכון שהלכתית זה יחוד ע"פ כל הכללים, אך רגשית והגיונית זה לא יחוד, ההלכה לא ניתנה לרובוטים אלא לבני אדם עם מוח ולב, זה לא 'חתן וכלה' עם הקשר שצריך להיות ביניהם. לא יעזור תירוצים. המדריכה לא אמרה, או שהסלולרי כשר ורק על רטט. זה לא חדר יחוד! בחדר יחוד יש רק חתן וכלה! הסלולרי בבית הכנסת ובית המדרש זה כביכול פוגע ומעליב את השכינה "כי קצר המצע מהשתרע" כמו שנאמר על הצלם בהיכל. (הרה"ג לוי יצחק לדרמן שליט"א, הובא בקונטרס דברו על ירושלים עמ' 57)

* * *

השיחה בסלולרי בבית המדרש חמורה פי כמה וכמה מאדם שיושב שם ומפטפט עם חבירו. יש כאלה שכשמעירים להם 'בבית הכנסת' לא מדברים בסלולרי! הם נזעקים מיד וטוענים: מה אתה רוצה ממני, וכי אתה עושה תענית דיבור בבית הכנסת? יש כאן עוד כאלה שמדברים ככה... קודם כל, זו טעות.

איך אומר הפתגם: יש בגהינם מספיק מקום לכולם. אבל צריך להבין שיש כאן בעיה גדולה. כשאתה משוחח עם מישהו בסלולרי, ברוב המקרים הוא לא יודע שאתה בבית המדרש. כשאתה מתווכח עם פקיד של חברת אשראי מדוע חייבו אותך על עסקה שלא עשית, אתה נסחף בעל כרחך לטונים גבוהים. אם רק קצת תפקח את העיניים תיווכח כמה שזה נכון. (קונטרס עבד פלא עמ' יד-טו)

* * *

ניצב ציבור של מתפללים בבית-כנסת, ה"קדישים", ה"קדושות" וה"ברכו" ממלאים את החלל. יושב ציבור של לומדים בבית-המדרש, ניגון הגמרא שולט בכיפה, הסטנדרים פזורים בכל פינה, למדנים מתנענעים באש-קודש וגורסים את משנתם בקול ובנעימה, והטלפון הסלולרי, ללא כל התחשבות וללא שמץ של חרדת-קודש, מתנגן לו ברמה מכיס בעליו ומפזר ערפל כבד של חולין בתוך נהרת הקדושה.

ועדיין לא די. אם במקום שמותר להפסיק הדברים אמורים – הרי מותר... כי אז נהפך ההיכל אשר לפני ה' – לכיכר השוק, לבית-מסחר, לסניף בנק, ולעתים, אף לסתם בית-יושבי-קרנות של רכילות ולשון-הרע.

חיש קל שוכח בעל הסלולרי את מקומו, ושוקע בשיחה של חולין או אף של חולי-חולין, בתוככי קודש-הקדשים. אלא שגם במקום שאסור להפסיק, לא תמיד עומד בעל-הסלולרי בניסיון.

עינינו רואות ולא זר, איך שולף הוא בחטף את המכשיר מכיסו – שהרי ישנם בעולם מקרים של פיקוח-נפש, לא עלינו, ויתכן כי זה אחד מהם – ואם תמצוי לומר שלא, הרי מוכרח הוא רק להביט בצג ולברר את זהותו של המתקשר, כדי שמכאן ואילך תסתובבנה כל כוונות התפילה סביב אותה שיחה שלא נענתה...

* * *

חדירתם של הטלפונים הסלולריים לבתי הכנסת שלנו פגעה יותר מדי ב"מורא מקדש" שלנו. הבה נקדיש רגע להתבוננות בהשלכות של התופעה. זה צריך להספיק כדי להיראות גם לאדם הספקן והליברלי ביותר שהיתר כזה אינו בא בחשבון. זה פשוט בלתי נסבל.

מה יכולה להיות ההרגשה כאשר באמצע תפילת עמידה, "קודש הקודשים" של התפילה, נשמע הצלצול הצווחני – או המוזיקה הסימפונית – של טלפון כיס? האם אין זה עלבון כלפי מעלה, גירוש השכינה ששוכנת בבתי הכנסת? יש כאלו שלא רק שנכנסים עם הטלפונים הסלולריים שלהם לבית הכנסת ואינם מקפידים לכבותם, אלא שהם גם מעיזים לענות בטלפון. מה יש, הם יאמרו, הלא הם כבר גמרו את השמונה עשרה שלהם? יותר מכך, זה גם נושא ברור מאוד של דרך ארץ פשוטה, מה עם שאר המתפללים אלו שמתאמצים להתרכז במה שהם אומרים ואתה כעת מפריע להם? זו תפילה שנועדה עבור כל הציבור, גם לזה שרוצה עכשיו לדבר בטלפון סלולרי שלו... (חוברת זמן אויר)

* * *

מה נאמר ומה נדבר? המבוכה מתחדדת עד לכאב כאשר אנו מבחינים באדם היוצא בבהלה מתוך קהל מתפללים בבית כנסת, או מתוך שיעור תורה, תוך כדי שליפת טלפון מבהיק וצווחני מכיסו. מה בעצם מביע אותו אדם המבהיל את עצמו ללא אומר מתוך הקודש? ריבוננו של עולם יש לי דבר יותר חשוב ממך ח"ו, וזהו בשר ודם בצד השני של הקו!

וכך ברגע אחד, כל השקפת העולם האמונית של אותו אדם נראית כקורסת למול עיני המתבונן. (עצמותי תאמרנה עמ' 368)

הסלולרי בביהכנ"ס – קוטע את החיבור לבורא עולם

[סיפור]

בכל הדורות, עמדו גדולי ישראל והוכיחו על שמירת כבודם של בתי כנסיות ובתי מדרשות אשר השכינה הקדושה שורה בתוכם. ולא זו בלבד, אלא שמדור לדור מנהיגים וצדיקים, תלו את הגזירות הרעות שהיו בזמניהם, בעוון זלזול בקדושת בית הכנסת ובית המדרש. אך בקושי בקע הטלפון הסלולרי מביצתו, כבר הפך לעסקן פעיל ונלהב בתחום של ריבוי שיחה בטילה בבתי-כנסיות ובבתי-מדרשות, ראש-וראשון לכל דיבור של חול במקום של קדושה...

קיבלתי מכתב מתלמיד חכם מפורסם אחד, הזועק חמס נגד תופעת המכשירים הסלולריים שצלצוליהם נשמעים בעת התפילה. הת"ח התריע על כך שאם פעם עוד עורר הדבר צמרמורת אצל יראי השם, שהזדעזעו לשמוע קול של טלפון בבית הכנסת, ובאמצע שמונה-עשרה, הרי שכיום הפך דבר זה ל'הרגלי אצל רבים. והמכשיר הסלולרי שהיה אמור להקל על חייהם של האנשים ולהופכם ל'מחוברים יותר, הפך לאחד המקלקלים הגדולים ביותר, ולו בשל התופעה של הצלצולים בעת התפילה והלימוד.

[ואולי כדאי לחזור כאן על דבריהם של כמה מגדולי הרבנים שאמרו שכיוון שהקב"ה מעוניין לעורר את עמו ישראל על ידי צורת עונש מסויימת, הרי יתכן שעל ידי העלאת המכשירים הסלולריים לראש כותרות הפיגועים בארץ ישראל, מחבלים מפעילים מטעני-נפץ על ידי מכשירים סלולריים, רוצים לעורר אותנו מן השמים להפסיק את הפעלת המכשירים בבתי הכנסיות ובבתי המדרשות].

הדבר הפך למגיפה של ממש. מי היה מאמין שבאמצע התפילה או באמצע סדרי-הלימוד, יישמעו לפתע צלצוליהם של מכשירים סלולריים הגורמים להפרעה כל כך גדולה לציבור המתפללים והלומדים. לאחרונה הותקנו צלצולים מצלצולים שונים, ההופכים לתזמורת של ממש...

ברור שמדובר בתופעה שיש לעוקרה מן השורש, ואם כפי שאמרנו מגמתם של מנהלי החברות הסלולריות היא להפוך את בעל המכשיר ל'מחובר', הרי שבדיוק מאותה סיבה אפשר לומר שמי שמפעיל את המכשיר בבית הכנסת, אינו מחובר למי שאמר והיה העולם. הצלצול באמצע התפילה קוטע את החיבור בין ישראל לאביהם שבשמים, ומונע מהציבור הנמצא באותה עת בבית הכנסת להתרכז בתפילתו ובלימודיו.

כל בר-דעת מבין שהמדובר בתופעה מבישה ויש לעוקרה מהר ככל האפשר, וכדי להתעורר בעניין נביא כאן מעשה שהיה במפעל אמריקאי משגשג, שבעליו ביקשו להעלות את יוקרתו בעיני ציבור הלקוחות שלו.

ובאמריקה, מתנהל עולם המסחר רק על ידי פרסומת. המנהל ההוא עשה כל שיכל על מנת להגיע למירב הפרסומת האפשרית, אבל יועציו אמרו לו שהדרך הטובה ביותר היא רק אם יצליח להביא למפעל שלו את הנשיא האמריקאי בכבודו ובעצמו. 'כאשר הלקוחות יראו שהנשיא מצא לנכון לבקר במפעל, הם יסיקו לבדם את המסקנה שמדובר במפעל מצליחן מאין כמוהו, יעצו לו.

דרך ארוכה מאוד היה עליו לעבור עד שהשיג את הסכמת הנשיא לבקר במפעל. לפני כן היה צריך להקיש על משרדיהם של עשרות יועצים ואנשי יחסי-ציבור, בכירי הלשכה הנשיאותית, וכו', אבל המנהל לא נח ולא שקט, עד שהשיג את ההסכמה המיוחלת לבואו של הנשיא לביקור בן חמש דקות במפעל, וזאת לאחר שכל מי שהיה מעורב בענין, הגיע למסקנה שאכן ראוי הוא מפעל זה לכל עידוד. ואם הדרך עד למתן ההסכמה, ארכה מחצית השנה, הרי שהשלבים הבאים לא היו פחות מייגעים. מעתה ניכנסה לתמונה ועדת הטקס של הנשיא, שחבריה הגיעו לביקור במפעל ודרשו דרישות מדרישות שונות, שנסבו בעיקר על שינוי פניו של המבנה, על צחצוחו והברקתו, לקראת הביקור הנכסף.

הם ביקשו ממנו להחליף את כל התאורה, את הטפטים, ומה לא. אבל, גם לאחר שעשה כל מה שנתבקש, והשקיע סכומי עתק ברכישות הללו, עדיין עמדו חברי הוועדה על כך שיוחלפו גם כל הווילונות של המפעל, ואף הצביעו בפניו על חנות יוקרתית, שם הוא צריך לרכוש את הווילונות החדשים. בלית ברירה, הלך המנהל לחנות ההיא, ורכש ווילונות בסך רבבות דולרים לכל חדרי המפעל.

הווילונות היו מעוטרים בתמונות ובציורים יפיפיים, מעשי ידיהם של אמנים מפורסמים, ששם יצא לתהילה. הכל היה שווה לו, כדי לזכות לביקורו של הנשיא, שירומם את קרן המפעל, ויוציא את שמו בכל העולם.

לאחר התקנת הווילונות היוקרתיים, הגיעו אנשי הטקס לסיור אחרון במפעל, והנה מה גדלה השתוממותו של המנהל כאשר הם פסלו על הסף את הווילונות החדשים. 'לא לאלה היתה כוונתנו', אמרו לו. 'אבל עשיתי כל מה שביקשתם, והייתי בחנות הספציפית שהזכרתם, ומה אני יכול לעשות יותר מזה?' – התקומם האיש. 'האם אמרת למוכר הווילונות שמטרת הקנייה שלך היא עבור ביקור הנשיא?' – שאלו. 'לא', השיב המנהל. ואז הורו לו שאם הוא מעוניין שהנשיא יבוא לבקר במפעל, שיילך שוב לחנות ויאמר שסיבת הרכישה היא ביקורו של נשיא ארה"ב.

כאשר הגיע לחנות, והמנהל שמע את דבר הביקור, אמר לו שמחירם של הווילונות המדוברים הוא הרבה-הרבה יותר זול ממה שקנית אצלי לפני כמה ימים... עכשיו כבר באמת לא ידע המנהל היכן הוא נמצא... כיצד ייתכן שווילונות המתאימים לביקור הנשיא יהיו יותר זולים מאלה

שהוא רכש – ומה פסול יש בכך אם במפעל יהיו ווילונות יותר יקרים? אמר לו המוכר: הינך יודע כיצד לנהל מפעל, אבל אינך יודע פרק בהלכות הטקס של ביקור הנשיא. הווילונות מותקנים בעיקר מאחרי המקום שבו יעמוד הנשיא ויישא את נאום. אנשי הטקס מעוניינים שהציבור יאזין לדבריו של הנשיא, ויתמקד רק בו, אם הווילונות שיהיו מאחוריו, יעוטרו בתמונות ובעיטורים נאים, הרי שהעין תיתפס אל הווילונות, ולא אל הנשיא, ואת זה בדיוק רוצים אנשי הטקס למנוע. אי לכך, הווילונות שאנחנו מתקינים לכבוד ביקורו של הנשיא, הם בצבע אפור, אחיד, ללא תמונות וללא שום עיטורים, ולכן מחירם זול הרבה יותר ממה שאתה רכשת...

עכשיו הבה נעשה חשבון. אם כך הם פני הדברים כאשר באים להקביל פני מלך אביון, שהיום כאן ומחר בקבר, הרי כאשר אנחנו באים להקביל בתפילתנו את פני אבינו שבשמים, מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, על אחת כמה וכמה שחובה עלינו להתרכז רק בדברים הנוגעים אליו, אל המלך, ולמנוע מעצמנו ככל האפשר את העיסוק בדברים אחרים.

האם היינו נכנסים ללשכה הסגלגלה של הנשיא האמריקני עם סלולרי בכיס, ולא היינו חוששים שמא יצלצל המכשיר בעת הפגישה הגורלית איתו? מי היה מעז לעשות כך?! אין זאת אלא שההרגשה שלנו בעניין התפילה, לוקה בחסר, ועל דא קא בכינא.

יש לראות את הדיבור בסלולרי בבית המדרש בחומרה רבה, גם לאור הידיעה שהתפרסמה שעורך דין שהירצה את טענותיו של לקוחו בבית המשפט, שכח לכבות את מכשיר הסלולרי שלו, ובעת שהשמיע את דבריו בפני השופט נשמע קול-צלצול מתוך הכיס. רק צילצול אחד נשמע, שכן עורך הדין מיהר לכבות את המכשיר.

אבל, הצילצול היחיד הזה הביא את השופט לקנוס את עורך הדין בחמש מאות שקלים על 'ביזיון בית המשפט'... (כיום הקנס עלה פי כמה וכמה) אמרתי לעצמי, אם כך הוא הדין בבית משפט, על אחת כמה וכמה יגדל כבודו של בית אלוקינו, שלא יישמעו בו צילצולים מצילצולים שונים, ולא ידברו בו המתפללים מתוך המכשירים הסלולריים שבכיסיהם. (הרה"ג יצחק זילברשטיין שליט"א בספר עלינו לשבח ח"ב עמ' תפז-תצא)

סוף מעשה במחשבה תחילה

קורא יקר: לאחר שקראת פרק זה ראוי שתעשה לעצמך חשבון פשוט, בדרך כלל אדם ממוצע גר בקרבת מקום של כ-5 דקות הליכה מבית הכנסת. עכשיו, בדרך לבית הכנסת אתה בדרך כלל לא זקוק לסלולרי, כי גם אתה מאלה שכבר נמצאים ב"הודו" בבית הכנסת, הרי לפעמים אתה מתחיל קורבנות כבר בדרך לתפילה (אלא אם כן יפגיע הסלולרי באיזה שיחה דחופה...) וגם בדרך למנחה, הרבה פעמים, אתה מתחיל קורבנות כבר בדרך כדי לחסוך זמן. אז בקיצור, בדרך אין לך תוכנית לדבר בסלולרי.

ובבית - הכנסת הלא סביר להניח שלא תצא באמצע אמירת פסוקי דזמרה עם הסלולרי בחוץ ותנענע בראשך (כאילו שההוא מעבר לקו רואה אותך) עם ציטוט של חלקי פסוקים מהתפילה. ואם טיפת שכל יש לך, ועוד חצי טיפת רגש קודש שוכנת בלבך, מסתבר שגם לא תפתח את המכשיר "רק בשביל לראות מי זה מתקשר בשעה כל כך מוקדמת כבר פעמיים". כי מה יצא מכך, הלא בלאו הכי אתה לא מתכוון לענות. נפקא מינה רק לבלבול הדעת למהדרין.

ובאמצע קריאת שמע. גם אם הסלולרי ירטט לו בשולי חליפתך או בחגורתך הרי מסתבר שאתה יודע מה שנפסק בהלכה (שו"ע סימן סא) שצריך לקרוא קריאת שמע בכוונה באימה וביראה ברתת ובזיע, וכל שכן באמצע שמונה עשרה, קשה להאמין שיש יהודי שמסוגל לפתוח את הסלולרי "רק בשביל לראות מי זה".

שכן יש בעיה הלכתית בנשיאת מכשיר סלולרי בעת התפילה, גם אם הוא על מצב רוטט. כך משמע בשלחן ערוך בהלכות תפילה (סימן צב ס"ג) וז"ל: צריך קודם תפילה להסיר כיחו וניעו וכל דבר הטורדו. ע"כ. וכי זמזום של סלולרי בתוך הכיס זה לא נחשב 'דבר מטריד'!! ואחר התפילה, יש לך חמש דקות בלבד עד הבית. אז מה יקרה אם בחמש דקות הללו לא יהיה לך סלולרי. האם אתה באמת אדם כל כך ציבורי שצריכים אותו זמין כל שעות היממה?... האם אתה מתנדב של זק"א או הצלה? אתה עובד ביד לאחים שאתה מקבל פתאום טלפון להיות באיזה צומת תוך שבע דקות, להציל איזה בת ישראל מכפר ערבי? מה יקרה אם תלך לבית הכנסת בלי סלולרי כלל? תנסה רק שבוע אחד ותראה אם יקרה משהו. יקרה משהו. אבל משהו מאד טוב, יהיה לך בתפילה טעם של "תפילת שבת" יהיה לך מנוחת הנפש אמיתית, תשתחרר מהעבדות הזאת להוד מעלתו של הסלולרי הנכבד...

ובפרט שתיזכר כמה פעמים הלכת לבית הכנסת עם הסלולרי, וכדרכם של אנשים עסוקים, יצאת מהבית 'על הדקות'. כלומר, בחישוב מדויק שאתה דורך במפתן בית הכנסת 'בדיוק' בזמן הנקוב לתחילת התפילה, אבל מכיוון שהתקשר איזה אחד בדרך - התעכבת אתו מאונס ואיחרת לתפילה? כמה פעמים יצאת מהבית הכנסת בשיר של יום או בסיום שמונה עשרה של ערבית והחזן עוד לא אמר קדיש, ויצאת רק בשביל

לענות : כן, לא, שחור, לבן, והשיחה התארכה עד עלינו לשבח. מה לעשות, זה היה מישהו שצריך אותי 'עכשיו', אנוס רחמנא פטריה.

וא"כ נמצא שאין שום היתר וסיבה מוצדקת לקחת את הסלולרי לביהכנ"ס, ואדרבא יש את כל הטעמים והסיבות הטובות שלא לקחתו כלל לביהכנ"ס וכ"ש שלא לשוחח בו בביהכנ"ס ובעת התפילה ח"ו, ובכך למנוע מאיתנו, ומציבור המתפללים הפרעות מיותרות וחוסר ריכוז בתפילה וחילול קדושת ביהכנ"ס, ונזכה להתפלל בכוונה ולשמור על קדושת ביכנ"ס, ויה"ר שיתקבלו כל תפילותינו ברחמים וברצון אכ"ר.

(עבד פלא עמ' כד - כו)

פרק ה' - סלולרי או לימוד תורה בהתמדה

הסלולרי במציאותו גורם להרבות דיבורים בטלים

הנה ידוע כמה הזהירו חז"ל להתרחק מדיבורים בטלים [שאינן בהם צורך לגוף או לנשמה], שכן השיחה הבטלה היא אבי אבות הטומאה, אשר ברוב דברים לא יחדל פשע, כל רעותיה מובאות אחריה, שאפילו לא יצא מהם שום דיבור איסור, היא עצמה עבירה. כמו שאמרו חז"ל: המדבר דברים בטלים עובר בלאו ובעשה, דכתיב (דברים ו) "ודברת בס" ולא בדברים בטלים (יומא דף יט:). ותנן, שנים שיושבים ואין ביניהם דברי תורה, הרי זה מושב ליצים (אבות ג, ב). וכתיב (מלאכי ב, יז) "הוגעתם ה' בדבריכם", אמר הקב"ה בראתי כל העולמות ולא היה יגיעה לפני דכתיב (ישעיה מ, כח) לא ייעף ולא יגע, במה אני יגע במי שמדבר לפני דברים בטלים (שמות רבה יג, א). ואוי לילוד אשה שגורם כך למלך רם ונישא (מדברי הפלא יועץ ערך דיבור).

וידוע מרבינו האריז"ל שהדיבור הוא חיות האדם ונשמתו, והמדבר דברים בטלים מפסיד חלק מנשמתו ובכל דיבור שמדבר כך נגרע מחייו (החיד"א בספרו פתח עיניים נדרים דף כ. ובספרו מראית העין חולין דף פט.). וכל אדם נגזר עליו כמה ידבר כל ימי חייו, ואם מרבה לדבר דברי חולין והבל שלא

במקום מצוה, הרי ממעט את חיותו, וזה שכתוב "נפשי יצאה בדברו" (דרד)
פקודיך לא תעשה אות לד, והגר"ח קנייבסקי שליט"א בספרו ארחות יושר עמ' ט).

וכשם שבדיבורים בטלים מפסיד את חייו כן מידה טובה מרובה, והמדבר
בתורה מוסיף חיות, כי "מרבה תורה מרבה חיים" (אבות ב, ז). ונאמר "כי
בי ירבו ימיך ויוסיפו לך שנות חיים", שהתורה נותנת חיים לעושיה
בעוה"ז ובעוה"ב (החיד"א שם). וע"כ לעולם ירבה אדם בשתיקה ולא ידבר
אלא או בדברי חכמה או בדברים שהגוף צריך להם לחיי גופו, ואפילו
בצרכי גופו לא ירבה בדברים.

וע"ז אמרו חכמים "כל המרבה דברים מביא חטא" וכן אמרו "לא
מצאתי לגוף טוב אלא שתיקה" (הרמב"ם בהלי' דעות פ"ב ה"ד).

[וכבר האריכו חז"ל בענין זה, והובאו דבריהם בספרי רבני דורינו שליט"א, ומהם
בספרים: וחי בהם, ודברת במ, ילקוט תלמוד תורה, ועוד].

* * *

נאמר בתורה (דברים ו, ז) "ודברת במ" ודרשו חז"ל שלא יהיה עיקר דיבורך
אלא במ, עשם עיקר ואל תעשם טפל (רש"י שם). וכ"כ הרמב"ן (דברים לג, א)
עה"פ ישא מדברותיך, שישא דברי התורה על שפתיו ויהגה בהם תמיד.
והוסיף (שם יא, יט) הטעם שבפרשת ואתחנן נאמר "ודברת במ בשבתך
בביתך", ובפרשת עקב נאמר "לדבר במ בשבתך בביתך". כי "ודברת במ"
הציווי שאתה תדבר במ, "ולדבר במ" הציווי שנלמד את בנינו עד שידברו
בם הבנים בכל שעה, שנספר להם המצוות עד שילמדו אותם וידעו
ויבינו אותם ואת טעמיהם כדי לדבר במ עמך בכל העיתים עכ"ל. מבואר
מדבריו שכאשר אדם מדבר ד"ת בכל זמן זה מראה את הקשר שיש לו
לתורה הקדושה. כמו שאומרים בתפילה: נשיח בחוקיך, בהם נהגה יומם
ולילה.

וכן רואים מדברי חז"ל שאומרים (שבת דף קנ.) שאסור להרהר דברי תורה
במבואות המטונפים שנאמר "והיה מחניך קדוש". ופרש"י שמקום
חנייתך תהיה בקדושה, והטעם משום שישראל תמיד מהרהרין בדברי
תורה, עכ"ל.

ומכאן שהמציאות של יהודי זה לחשוב ולדבר תמיד בד"ת.

אמנם לצערינו אצל בני אדם רבים נשתכח העניין הזה שדברים בטלים
זה בושה ליהודי לדבר, היום נפוץ מאוד מכשירים סלולריים שמדברים
עמהם בכל מקום ברשות היחיד וברשות הרבים בכל מקום ... הייתי
בהרבה מקומות עד היום ולא שמעתי שמדברים במכשירים אלו דברי
תורה, מוסר חכמה, אלא בעיקר דברים בטלים. ואף שיש בני אדם

שיוצאים מן הכלל ומדברים בהם גם דברי תורה, אבל הסלולרי במציאותו הוא מכשיר הגורם להרבות דברים בטלים, זה לא שייך ולא מתאים לעם ישראל דבר כזה, שכן עם ישראל דרכם להגות בתורה יומם ולילה [בדיבור או במחשבה] ולא בדברים בטלים.

ובפרט שחז"ל אומרים (אבות ד, יד) "הוי גולה למקום תורה", כדי להתרחק מהמפריעים והטרדות של העוה"ז. והסלולרי זה בדיוק ההפך הגמור מזה שהרי הוא מביא את האדם להרבות בדברים בטלים וטרדות של העוה"ז, שכן ע"פ רוב כאשר יש לאדם סלולרי יש לו חשק לדבר כמה שיותר, שהרי הוא משלם סכום מסויים [חד פעמי או מידי חודש], ויש לו מאות דקות בחינם כל החודש [או מבצעים ומסלולים אחרים כיוצ"ב], וממילא אם אינו מנצל את כל הדקות האלו מרגיש שהוא מפסיד..

אבל אם יעשה חשבון נפש יתבונן כמה באמת הוא מפסיד את חייו הנצחיים בעבור דברים בטלים והבלי העוה"ז, בעוד שיכול לנצל את חייו לקנות עוד תורה ומצוות ומעשים טובים שהם תכלית החיים של האדם היהודי עלי אדמות. (הרה"ג רבי יצחק ירוחם ברודיאנסקי שליט"א בשיחת חיזוק בישיבת הר"ן, ובמענה לשואלים)

הסלולרי גורם ביטול תורה לרבים ופוגע ברצף וקדושת הלימוד

הנה ידוע כמה החמירו חז"ל בעוון ביטול תורה ואמרו שהמפסיק ממשנתו מעלה עליו הכתוב כאילו מתחייב בנפשו (אבות ג, ז). הפוסק מדברי תורה ועוסק בדברי שיחה מאכילין אותו גחלי רתמים (חגיגה דף יב:). מפני מה תלמידי חכמים מתים כשהם קטנים מפני שפוסקים מדברי תורה ועוסקין בדברי שיחה (אבות דרבי נתן פרק כו משנה ג).

מי שמפסיק מדברי תורה ועוסק בדברים בטלים יפסקו חייו מהעוה"ז ודינו קיים לעוה"ב (זוה"ק פרשת חיי שרה דף קכב). וע"י שמפסיק מלימודו לדברים בטלים וליצנות, כל מה שלמד באותה שעה נמסר לחיצונים (כסא מלך על התיקוני זוהר תיקון יח). ללמוד שעה ולהפסיק הוא קיום התוהו האפס וההעדר והרי זה זורע ושולח עליהם מים לסחפן. עיקר הלימוד הוא התמידי והבלתי נפסק והוא סוד הקדושה, וזה שעושה תורתו קרעים קרעים אסף הרוח, ומן הראוי לחבל תחבולות איך לקנות את התמדת הלימוד ולהתפלל ע"ז (קובץ אגרות חזו"א אגרת ג).

וצריך ליזהר מדיבורים בטלים בעת לימודו שמלבד שעובר על דברי רבותינו ז"ל, בנוסף יתבייש ג"כ לעתיד לבוא ממעשיו כאשר יקרא המלאך לפניו את המסכת שלמד ובתוכה מעורבים מעשיות רבות ודברי הבל ובטלה, הנה מלבד העבירה, יחזיקו אותו לשוטה שביזה את המסכת שלו היקרה מזהב ופנינים ועשה אותה ככלי חרס שאין בו חפץ.

וידוע מדברי חז"ל שנשמתו של אדם מעידה בו בעת הדין כי כל מעשיו ודיבוריו של אדם הכל נקבע בנשמתו בתוך זכרונו, יש אדם שבנשמתו קבועים כל הש"ס וכו' ויש אדם שקיבץ בחייו בזכרונו כל ההבלים והפסולת והכל מזכירים לו ליום הדין. וכמה צריך להזדעזע בזכרו שכל מעשיו ודיבוריו הכל קבוע בנשמתו ועתיד ליתן עליהם את הדין, ואשרי המזרז עצמו לעשות תשובה ונזהר ללמוד ברצף ובקדושה ולא להפסיק לדברים בטלים (החפץ חיים זצ"ל בספרו זכור למרים פ"ט). [וכבר האריכו רבני דורנו שליט"א ללקט דברי רבותינו ראשונים ואחרונים בענין זה, כמבואר בספרים: בנין עולם, וחי בהם, ודברת במ, יפה נוף, קדושת ביהמ"ד וביהכנ"ס, ועוד ספרים רבים ואכמ"ל].

* * *

על שבט יששכר כתוב בתורה הק' (בראשית מט, יד) "יששכר חמור גרם רובץ בין המשפתים". שבט יששכר הוא כידוע השבט שייעודו הוא העסק בתורה, כמו שדרשו חז"ל (יומא דף כו.). הוראה בישראל הם משבט לוי או משבט יששכר. על כן בברכתו של יששכר נאמר (בראשית שם, טו) "וירא מנוחה כי טוב", כי אי אפשר ללמוד בלי מנוחת הנפש! אמנם מציאותו של המכשיר הסלולרי היא ממש היפך המנוחה הנדרשת מכל לומד תורה! הוא גוזל את מנוחת הנפש גם של צדיק גמור. אני עומד ושואל: איך אפשר להכניס סלולרי לבית המדרש, למקום קדוש בו הוגים באמרת ה' צרופה יומם ולילה. כאשר המכשיר הסלולרי מצלצל באמצע שיעור או באמצע לימוד? מה נענה על מאמר חז"ל (חגיגה דף יב:.) "כל הפוסק מדברי תורה ועוסק בדברי שיחה מאכילין אותו גחלי רתמים", הרי כל מה שאמרו חז"ל הוא נצחי. המכשיר הסלולרי הוא מבטל תורה ממדרגה ראשונה, וזהו רק צד אחד מחסרונותיו. (הגאון רבי שמואל הלוי וואזנר שליט"א, הובא בחוברת זמן אויר)

* * *

יש לעורר אודות מכת מדינה שנפוצה לאחרונה, בדבר הכנסת מכשירי סלולרי להיכלי התורה, אשר כבר נודע איסורם של כל גדולי ישראל להכניסם לבתי כנסיות, כי בכך מבלבלים את הציבור ומחטיאים את הרבים. ובוודאי שאיסור גמור גם להכניסם לבתי המדרשות, כי גורמים בכך לביטול תורה דרבים, וידוע חומר העניין של המפסיק ממשנתו, ומי

שאי אפשר לו בלעדי זאת עדיף שישאר בביתו. (כ"ק האדמו"ר מצאנו שליטי"א,
הובא בילקוט ומקדשי תראו פרק ח)

* * *

צלצול הסלולרי באמצע הלימוד והתפילה קוטע את החיבור בין ישראל
לאביהם שבשמים ומפריע לריכוז המתפללים והלומדים. והדבר בולט
עוד יותר בעת שיעורי התורה כאשר הלומדים מגיעים לשיעור עם
המכשירים בידיהם או בכיסיהם, ומדי כמה דקות נשמע צפצוף מכיס
אחר.

יש אנשים שאינם מתביישים ומניחים את המכשיר על השלחן, לצד
הגמרא...

כאלו שמדובר ב'כלי-עזר' להבנת החומר הנלמד. וכשמתקבלת שיחה,
אין הם מתביישים לענות ולשוחח עם המתקשר לפני כל הנוכחים,
שכמובן מופרעים על ידי כך מלימודם, ואין להם אפשרות להתרכז. שלא
לדבר על כך שבעלי הסלולרי בעצמם יוצאים מהלימוד, ולא ישאר להם
על ידי כך מאומה מכל אשר שמעו ולמדו.

התופעה הזו צריכה להחריד כל לב ונפש. כל מי שלחלוחית של תורה
עדיין זורם בעורקיו, חייב להזדעזע מההצלחה המסחררת של היצר
הרע, שנתן בידינו כלי-משחית, ההורס כל חלקה טובה, בכך שהוא מנתק
את הלומדים מרציפות הלימוד, ואינו מאפשר להם להיות שקועים
בסוגיה שלפניהם. אם כל מה שידענו עד היום על לימוד התורה, נסב
בעיקרו על החובה להיות 'בתוך הלימוד', ולא לצאת ממנו ולו לשעה
קלה, הרי באה התופעה האחרונה ופשוט קרעה לגזרי-גזרים את כל
המוסכמות.

הטלפון הסלולרי נמנה על אותם מכשירים טכנולוגיים שבזמן קצר
השפיעו על אורח חיינו בצורה משמעותית. אבל, ההשפעה על בית
המדרש, היתה ממש בכיוון ההפוך. המצב הגיע עד כדי כך שכאשר
הסלולרי מתחיל לצפצף באמצע השיעור, ויתר הלומדים שהגיעו 'חפים'
מכל מכשיר סלולרי, מבקשים ומתחננים לסגור את המכשירים כדי שלא
יתבלבלו בהאזנתם למגיד-השיעור, הרי שעכשיו מגיע תורו של ה'צפצוף'
השני, של בעלי המכשירים עצמם... שחלקם לא מוכנים לקבל את
הבקשה וממשיכים להפעיל את המכשיר, המשמיע את קולו מדי כמה
דקות, ומפריע לכל הלומדים להתרכז בסוגיה. (הרה"ג רבי יצחק זילברשטיין
שליטי"א בספרו עלינו לשבח ח"ב עמ' תפז – תצא)

* * *

מספר אברך מגיד שיעור שניסה כמה פעמים ללמד שיעורים קצרים בבית הכנסת לאחר התפילה, וגילה שהמכשיר הסלולרי, הוא אויב גם בשעה שהוא אינו פועל. לעתים קרובות השותפים לשיעורים קצרצרים אלו לא היו מסוגלים להתרכז אפילו לאותן דקות ספורות. מדוע? מפני שלפני כל אחד מהם, על השולחן, נח מכשיר קטן, אלקטרוני. היתה תחרות בין הספר לבין הטלפון הסלולרי. שניהם תובעים תשומת לב.

נכון, הטלפון הסלולרי לא צלצל. אבל נוכחותו, והאפשרות שהוא עשוי להשמיע פתאום צלצול, אילצו את המאזין להתמקד במכשיר במקום בשיעור.

המילים היקרות של התורה, שכל אחת מהן היא מצוה בפני עצמה, לא יכלו לחדור לתוך המחשבה שהיתה טרודה גם באפשרות של שיחה האמורה להגיע.

ללא ריכוז, מה אפשר להשיג? וכך, רגעים יקרים מפז שנועדו ללימוד, זמן מה לפני שיוצאים ליום עבודה במשרד, הלכו לאיבוד. ומדוע? ללא שום הצדקה. רק בגלל נוכחותו של טרדן מקצועי, טרדן שהזמנו בעצמנו להצטרף. (חוברת זמן אוירה)

הסלולרי מפריע לריכוז והתמדה בלימוד התורה

יש ללמוד את התורה בשקידה והתמדה, ולא לפנות את הראש מלימוד התורה"ק [וכמ"ש חז"ל (שבת דף קמט:) "אל תפנו אל האלילים" - אל תפנו אל מדעתכם], אלא תמיד דעתו של אדם צריכה להיות קשורה לתורה ומצוות. ומי שקשור ללימוד התורה"ק יצליח ויהיה חכם גדול בישראל. אך אותם המתעסקים בסלולרי וכיוצ"ב מה יצא מהם... זה לא נקרא ללמוד תורה, אלא צריך שכל ראשו של האדם יהיה בלימוד התורה"ק ביום ובלילה ובלכתו בדרך ובשכבו ובקומו ואז יזכה באמת לתורה.

בצעירותי הייתי שוקד על התורה בהתמדה ולא היה לי אפילו שעון, וכאשר כהנתי כרב במצרים בגיל עשרים ושבע היה לי כל יום שני שיעורים כל אחד שעה וחצי, והיו פעמים שהארכתי בשיעור כי לא ידעתי מה השעה... ורק בגיל שלושים קנו לי התלמידים שעון. למה צריך שעון הרי לימוד תורה יש ללמוד יום ולילה ולא בזמנים מסויימים בלבד אמנם היום כבר לכולם יש שעונים אבל בודאי שאסור לבחורי ישיבה להחזיק סלולרי אפילו כשר וצריכים להתרחק מכך, מדוע בחור זקוק לסלולרי,

הרי הוא צריך ללמוד בשקידה והתמדה?! (הגאון רבי עובדיה יוסף שליט"א, הובא בקובץ דורשי תורה)

* * *

א"א להבין מה פתאום בחור צריך סלולרי וכי הוא איש עסקים? פעם אפילו טלפון ציבורי לא היה, היום בכל ישיבה יש, אבל בשביל מה צריך שיהיה לו בכיס, קשורה בו ככלב, כמה צריך לדבר, כשיש לו את המכשיר אז הוא פתאום צריך, אם לא יהיה לו הוא לא יהיה צריך, רק הוא נזכר במשהו קטן הוא חייב להתקשר לסגור את הגמי' לצאת החוצה ולדבר, אם לא יהיה לו, הוא יוותר ע"ז וישב וילמד.

כמה זה מפריע בלימוד כמה זה מטריד בתפילה ובעבודת ה' כמה זה תופס את המח, לקנות, לתקן, להחליף, לשלם, אם נאבד לחפש לקנות חלקים ואז כבר לא מוצא טעם בלימוד ומפסיד את הכל.

אפי' בבין הזמנים צריך להמנע מהחזקת סלולרי לא צריך לקחתו לכל מקום שהולכים, אפשר להסתדר בלי זה כי אח"כ מתרגלים לזה בתוך הזמן, נכון במקום שאין טלפון לא כ"כ נח בלי סלולרי, אבל זה שווה, כיון שזה יכול לגרום הפסד גדול ועצום, שווה לוותר על קצת שלא נח ולא להפסיד את הכל... (הרה"ג רבי אליהו טופיק שליט"א בשיחת חיזוק)

* * *

בני התורה צריכים לדעת שהעולם עומד על לימוד התורה, וכאשר עוסקים בתורה הם מצילים את העולם [מגזירות קשות ורעות] אבל צריך הקרבה ומסירות נפש להתרחק מיצה"ר כמ"ש חז"ל (קידושין דף ל:). "אמר רב יצחק יצרו של אדם מתחדש עליו בכל יום, ואמר רבי שמעון בן לקיש יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום".

וההבדל בין שתי הלשונות הללו, שבתחילה יצרו של אדם 'מתחדש עליו' שבכל יום ממציא היצה"ר דברים חדשים כדי להכשיל את האדם ולבטלו מלימודו כגון הסלולרי וכיוצ"ב, והאדם חושב שזה לא יצה"ר, כי אתמול נכשל בדבר אחר ולא בזה, וכך מדרדר מיום ליום, וכשהאדם מתרגל לזה אז היצה"ר אינו נצרך לעוד חידוש בכדי להכשילו, אלא יצרו מתגבר עליו ביתר שאת. (הרה"ג רבי ראובן אלבו שליט"א, הובא בקובץ דורשי תורה)

הסלולרי פוגע בעמל התורה וקנייניה

הנה נתעוררו רבים באחרונה להשכיל לראות את ההיזק הגדול המצוי במכשירי הסלולרי, ותיקנו תקנה גדולה ומועילה לאסור לגמרי את השימוש בו לתלמידי הישיבות. אמנם לא הזכירו הדבר לענין אברכי הכוללים, אך פשוט וברור הדבר שאף האברכים צריכים להימנע מהחזקת מכשיר זה, וברור הוא שהתקנה שעושים ללומדי הכולל שאין להחזיקו בכולל כלל, הוא דבר הכרחי.

שהרי כל ההצלחה בלימוד התורה הוא שישעבד האדם עצמו לגמרי לעמל התורה, ובשעה שעוסק בלימודו אין לו כעת אלא את היגיעה לדעת עומק דברי הגמרא והראשונים וישקיע כל לבו ומחשבתו רק לזה בניתוק מוחלט מכל עניני העוה"ז הסובבים אותו.

ובודאי שהחזקת מכשיר הסלולרי עמו בעת שבאים ללמוד הוא סתירה מוחלטת לזה, והוא מפסיד לקנין תורה. ועל אברכי הכולל לקבל על עצמם בכל תוקף לקיים ולחזק התקנה שלא להחזיק סלולרי בכולל וכל אשר ישמר ויזהר בזה יראה סייעתא דשמיא בלימוד התורה, ובכך מונע הוא רעה מעצמו כי הרבה תקלות והרס ממש באו ממנו לבתים רבים, וההרחקה ממנו תביא ברכה ושמחה ושלוש לו ולביתו עמו, ויזכו לכט"ס. (הגאון רבי מיכל יהודה לפקוביץ שליט"א, הובא בספר דרכי החיים ח"א עמ' תכ)

* * *

הגאון הר"ר משה לוי זצוק"ל [מחבר הספרים מנוחת אהבה, ברכת ה' ועוד] היה אומר שאחד מהכלים שבהם משתמש היצר הרע כדי לבטלנו מלימוד, הוא הטלפון הסלולרי. וציין שפעמים רבות מנסה הקב"ה את האדם, ודוקא כשהוא בא לשבת ללמוד, מתחיל המכשיר שלו לזמר... אותו אדם צריך לדעת כי זהו נסיון, וה' רוצה לבדוק מה סדר העדיפויות שלו, אם יעדיף את התורה או את הטלפון... והיה, אם אותו אדם יתגבר ויחליט לעצמו כי בזמן שהוא יושב ועוסק בתורה, לא מעניין אותו כל העולם, אז היצר הרע יבין כי אין מה להתעסק אתו ויניחו לנפשו. על האדם להראות לקב"ה כי תורתו חשובה בעיניו, ולא בגלל איזה שיחת טלפון פשוטה, הוא יפסיק מלימודו.

לעתים [הטעים רבינו] יושב יהודי ועוסק בתורה, והנה נקרא הוא לשיחת טלפון שאינה דחופה במיוחד. בלא להקדיש מחשבה נוספת, הוא מרים את שפופרת הטלפון ועונה לשיחה. לאחר מאה ועשרים שנה, תתייצב טענה נוקבת מול אותו אדם: "מדוע הפסקת ללמוד וביטלת תורה?!". ואם ינסה להצטדק: "ומה אעשה? הטלפון צלצל", יראו לו בכמין סרט תיעודי, איך הוא עצמו נמצא בחנותו, ותוך כדי משא ומתן עם איזה

קונה, מצלצל הטלפון, אך הוא אפילו אינו מביט לעברו, כל כולו מרוכז בעסקה המתגבשת... למעלה, אין תשובות ותירוצים!.

ופעמים [הוסיף רבינו] דווקא בשעה שהאדם ייעד לקביעת עתים לתורה, באים כל הטלפונים ה'דחופים'. ומה המשמעות של 'דחוף'? היום מלה זו הפכה להיות עוברת לסוחר, וכל דבר שנצרך מעט, הופך להיות 'דחוף'.

ואף רבנו עצמו נתקל במקרה 'דחוף' כזה, עליו סיפר תלמידו הרב רונן כהן שליט"א (מנהל ת"ת "לחם הביכורים" בירושלים):

רבע שעה לפני תום השיעור נפתחה לפתע דלת הכתה, וממשרד הישיבה הגיעה הודעה דחופה: הרבנית שתחיה מבקשת את הרב לטלפון... ידע רבנו כי אם הרבנית נאלצה ליצור עמו קשר באמצע השיעור, כנראה שמדובר חלילה בעניין של פיקוח נפש ממש, ולכן עזב מיד את השיעור, וניגש בזריזות ובחרדה לטלפון. אלא שהרבנית כבר לא היתה על הקו, ורבנו מיהר לביתו בדאגה.

למחרת, לא התחיל רבנו בשיעור לפני שפנה לתלמידיו וסיפר להם בעצב כי אירעה טעות מצערת ביותר. רעייתו ביקשה ממקבל השיחה בישיבה להשאיר לו הודעה לא דחופה לאחר השיעור. אך הלה בטוח היה כי מדובר בדבר דחוף והרבנית מבקשת את רבנו לשיחה כעת... "אין מלים בפי להביע גודל צערי על אותה רבע שעה שהפסדנו מהשיעור" נאנח רבנו בכאב אמיתי, "מה אענה ליום הדין על רבע שעה זו?"...

רופא ותיק שטיפל בו, אמר בהתפעלות: "אני רגיל שתמיד מחפשים אחרי, ואילו במקרה של הרב, הייתי אני מתקשר אליו להתעניין בשלומו. פעם ענתה לי הרבנית, ואף שהזדהיתי כרופא המטפל בו, התנצלה שהרב לא יכול לגשת לטלפון, כי הוא לומד עכשיו...". (והאר עיננו בתורתך, פרקי הדרכה במשנת הגר"מ לוי זצוק"ל עמ' 241-242)

בחור המחזיק סלולרי וכיוצ"ב לא יוכל לזכות למתיקות וחשק בלימוד התורה ועבודת ה'

ויש לדעת כי הדרך היחידה לזכות לאהבת התורה"ק והצלחה בלימוד ועבודת ה', הוא ע"י שהראש יהיה אך ורק בתורה"ק ועבודת ה' ולא לעסוק בשום דבר אחר מעניני העוה"ז וכמ"ש חז"ל שכמו שלשה משקין הללו (מים, יין, חלב) אין נפסלין אלא בהיסח הדעת, אף דברי תורה כן (תענית דף ז:).
וכן מצינו שנמשלה התורה למים ולמקוה מה המקוה מטהר את

הטמאים אף הקב"ה מטהר את ישראל (יומא דף פה:). והביאור שכמו במקוה אם יש שערה אחת חוץ למים או חציצה קטנה בגופו לא עלתה לו טבילה, אלא צריך שכל גופו יהיה בתוך המים וכך יטהר את עצמו. כך צריך שיהיה האדם כל כולו בתוה"ק בכל זמן מימי חייו.

וכתב הרמב"ן על הפסוק "ובו תדבק" (דברים יא, כב) שצריך לזכור את ה' ואהבתו תמיד ולא להפריד מחשבתו ממנו יתברך, בלכתו בדרך, ובשכבו ובקומו. ואף כשמדבר עם חבירו צריך שיהיה ליבו לפני ה' שלא יסיח דעתו כלל מהדבקות בה' יתברך עכ"ל.

וכתב רבי צדוק הכהן מלובלין זצ"ל בספרו צדקת הצדיק (אות קסו) שכאשר האדם מקבל על עצמו עול תורה ונכנס תחת עבודת ה' צריך קבלה בלב והסכמה גמורה לעזוב כל חמודות והבלי עוה"ז ולא לאחוז גם בזה וגם בזה, שאז זה וזה לא יתקיימו בידו עכ"ל. שכן כבר למדנו רבינו בחיי בחובת הלבבות (שער חשבון הנפש) שכשם שהאש והמים לא יכוננו יחדיו, כך אהבת עוה"ז ואהבת עוה"ב לא יכוננו יחדיו בלב האדם.

נמצא שאחד הסיבות העקריות שגורמים להוציא מהאדם את כל החשק והאהבה ללימוד התוה"ק ועבודת ה', הוא ע"י שנמשך ומוצא סיפוק והנאה בדברים בטלים והבלי עוה"ז, שהם מושכים את ליבו וממלאים את מוחו וליבו.

והוא נמשל לאדם שהיה רעב והשביעו רעבונו ממאכלים פשוטים וזולים, ולאחר מכן הביאו לו מאכלים משובחים ומעדני עולם, שאינו מסוגל לאוכלם כיון שכבר שבע ממה שאכל קודם לכן, כך הדבר במי שממלא את עצמו בשטויות והבלי עוה"ז, שכבר לא יהיה לו שום חשק והנאה בלימוד התוה"ק.

ולכן צריך בחור להחדיר לעצמו שאם יחזיק בכיסו נגן, או סלולרי אפילו כשר, או סגריות ועיתונים ושאר הבלי עוה"ז, ברור כשמש שלא יזכה לטעום את מתיקות התורה ועבודת ה', ולא יזכה להיות תלמיד חכם, ויפסיד את העוה"ז והעוה"ב שלו. ולא יתפלא מדוע אין לו טעם והנאה והצלחה בלימוד התוה"ק ובעבודת ה', כיון שהוא גרם לעצמו בידים להפסיד את המתנות שהשי"ת חפץ ליתן לו, וע"ז נאמר (ירמיה ב, ג) "אותי עזבו מקור מים חיים לחצוב להם בארת, בארת נשברים אשר לא יכילו המים".

נזכר כתב הגרמ"י ליפקוביץ שליט"א שיש לחזק את אותם ראשי ישיבה שאוסרים להכניס אפילו סלולריים כשרים. ואף לראשי הישיבה ואברכים יש להימנע מלהשתמש בסלולרי שזהו הדוגמא האישית הטובה ביותר (דרכי החיים עמ' תטז-תיטז).

אמנם ע"י שהאדם יתרחק מהבלי עוה"ז ויזכור שהכל הבל הבלי שאין בו ממש, ואין בדברים אלו וכיוצ"ב שום סיפוק והנאה אמיתית ושום תועלת לגוף ולנשמה, אז יזכה ללמוד תורה ולעבוד את ה' בקדושה

וטהרה, ובחשק והתמדה ושמחה, ויזכה לאהבת ה' ויראתו כל הימים
וטוב לו בזה ובבא. (הרה"ג יצחק טופיק שליט"א בספרו שבע יפול צדיק, מהדורת שנת
תשע"א פרק יא)

איסור החזקת סלולרי למלמדי תשב"ר בשעות הלימודים

נפסק בשו"ע (יו"ד סימן רמה סעיף יז) מלמד תינוקות שמניח התינוקות, או שעושה מלאכה אחרת עמהם וכו', הרי זה בכלל עושה מלאכת ה' רמיה. הרי שהעוסקים במלאכת הקודש, מלאכת חינוך ילדי ישראל, חייבים להתמסר בשעת השיעור אך ורק למלאכתם ללמד ילדי ישראל תורת ה', ולא לשום דבר אחר. גם ידועים דברי הגמרא (ב"ב ח':) אודות רבי שמואל בר שילת שהיתה דעתו על תלמידיו יג' שנה ולא הסיח דעת מתלמידיו ואפילו לרגע.

הדברים אמורים כלפי הפרצה החמורה שהתחילה לאחרונה בדמות השימוש במכשיר הסלולרי, בזמנים האמורים להיות מוקדשים לעיסוק עם התלמידים. יש לדעת שמלמד המדבר בסלולרי בשעה המוקדשת ללמוד עם התלמידים הריהו בכלל ארור עושה מלאכת ה' רמיה רח"ל, ואיך יתיימר מי שמתואר כך לחנך וללמד בקדושה "צאן קדשים"? גם עצם החזקת סלולרי בשעת השיעור במצב של אפשרות קבלת שיחה, ואפילו אם הוא במצב "רטט", הרי זה כמי שמזמין שישוחחו עימו בשעה שהוא אמור לעסוק במלאכתו. ומובא בספר "חרדים" (קכ) אל יעמוד לדבר עם מלמדי תינוקות פן יבטלם בדברים, ודוגמא לכך מחוני המעגל ונכדו שבעת עסקם במלאכה לא הפסיקו כדי להשיב שלום, (תענית כ"ג) וכ"ש במלאכת שמים.

על כן – אין למלמד להשאיר מכשיר סלולרי פתוח בשעת הלימוד, אפילו במצב "רטט", וק"ו שאין לדבר במכשיר זה בשעת הלימוד, ואפילו מחוץ לכיתה. ואם ממתין להודעה דחופה – אפשר לקבלה דרך המשרד.

דבר זה אמור בכל הזמנים בהם המלמד אמור להיות עם התלמידים כולל זמן האוכל או המשחק, האיסור חל בכל הכתות כולל כתות גן, וגם בשעת לימודים כלליים. מלמד או מורה שאינו מקיים תקנה זו, אין הנהלת הת"ת מתחייבת להמשך העסקתו אפילו עם סיום שנה"ל, ומאבד זכותו לקבל פיצויים. "ואין מזרזין אלא למזרזין". (קריאת קודש מהרבנים הגאונים: הגר"ש וואזנר הגרמ"י לפקוביץ', הגר"נ קרליץ, הגר"י זילברשטיין שליט"א).

הסלולרי פוגע בריכוז וחינוך התלמידים

כשמלמד תלמידים נמצא מול שלושים ילדים ומסביר להם בריכוז רב את המחלוקת במשנה בין רבי מאיר לרבי יהודה, את ביאור הסוגיא, ולפתע הוא מרגיש את הכיס שלו מזמזם מהסלולרי הרוטט. הוא כמו בן לא חושב אפילו לרגע לענות לשיחה. אלא רק להציץ במה מדובר. וכשהוא "רק" מוציא את המכשיר הזעיר הלז ומעיף בו מבט קל (תוך כדי שלושים זוגות עיניים טהורות מביטות בו בהשתאות), מתכרכמות פניו בדאגה. זה מהבנק, כנראה מבשרים לו שהיום יורד המשכנתא, ואם הוא לא דואג לכיסו עד הצהרים הם מחזירים לו את המשכנתא...

כן, הוא דווקא זכר אתמול לטפל בזה, והוא ביקש מאחיו שיפקיד לו בנתיים.

מעניין מה קרה בסוף, האם הוא לא הפקיד או שהוא עשה העברה בנקאית ויראו את זה רק מחר בחשבון. הוא יטפל בזה מיד בהפסקה... [ואולי זה תשובה חיובית מהתיווך דירות, אולי כבר סוף סוף מצאו שוכר עבור הדירה שלי. או שזה הקבלן שאמר שיחזור אלי בפניה טלפונית עוד הבוקר].

והילדים הטהורים מנסים לקרוא את הלך מחשבותיו של הרבי, במה מתעמק הרבי, מה כל כך מסובך במשנה הזאת. אולי יש לו כאן איזה קושיא עצומה. כן, באמת יש כאן קושיא עצומה. מה הסלולרי עושה עליך כעת מול שלושים ילדים טהורי לב? אפילו לשמוע זמזום של הסלולרי זה קוטע את הריכוז. אתה מתחיל לדמיין. (קונטרס עבד פלא עמי' ח-ט)

חומרת עוון ביטול תורה ודיבורים בטלים בביהכ"ס וביהמ"ד בפרט ע"י הסלולרי

כל אדם שזכה וזיכהו בוראו להגיע לנקודת האמת, לדעת מה הטפל ומה העיקר בימי חיי חלדו עלי אדמות, יודע שנקודת האמת והדבר הנעלה ביותר שנמצא בכל הבריאה, וההצלחה הגדולה שבהצלחות, וההנאה הגדולה שבהנאות, זה לזכות ללמוד תורה, וכמה שיותר ילמד כך יזכה יותר ויותר. ולזה זכו בני התורה, ואברכים, ושאר האנשים אשר נדבה רוחם אותם לקבוע עיתים לתורה.

אמנם היצה"ר יודע שאם ילמדו שעות ע"ג שעות יצאו הרבה גדולי תורה, ואם יבוא ויאמר שיעזבו את הלימוד לא ישמעו לו בשום פנים ואופן, לכן מצא עיצה לגרום שידברו באמצע הלימוד.

ובזמן האחרון התחכם להרע ולהכניס את הסלולרי לתוך בית המדרש, ולפעמים אדם יושב ולומד בהתמדה ובשקידה ובחשק, ופתאום מצלצל הסלולרי, וזה גורם להוציא אותו מהריכוז, ועד שלוקח לו זמן לחזור שוב לנושא שהוא לומד, בא מישהו ומשוחח איתו, ועוד פעם הוא יוצא מהריכוז. ואז עוד פעם הוא מכניס חשק בליבו ומתחיל ללמוד בחשק ולומד זמן מסויים, שוב פעם מצלצל הסלולרי, וזה גורם להוציא אותו מהריכוז, וכן ע"ז הדרך כמה פעמים.

ופה יש לשאול, האם כך למדו אבותינו, האם מלימוד כזה אפשר לצאת גדולי תורה? וכל זה אף אם נניח שהוא הפסיק והיה מותר לו להפסיק בלימוד, כגון שהיה שאלה הלכתית וכדו', והרי ידוע שהרבה מהנושאים שמשוחחים עליהם אסור לשוחח עליהם בבית המדרש, ויש בזה איסור של המפסיק ממשנתו שמאכילים אותו גחלי רתמים, וה"ז מתחייב נפשו.

והזוה"ק (חיי שרה דף כב), כתב שיפסיקו את חייו בעוה"ב, מלבד העונש השמור לו. ואם מאמרים אלו אינם מפחידים אותנו, כנראה שזה מחוסר ידיעה, או ח"ו מחוסר אמונה, שאם אדם היה מאמין שיאכילוהו גחלי רתמים הוא לא היה מפסיק.

וכל זה אף אם אינו לומד בבית הכנסת ובבית המדרש, אמנם אם הוא לומד בבית הכנסת ובבית המדרש הרי בכל שיחה עם חבר, או בסלולרי, הוא עובר על הלכה מפורשת בשו"ע (סימן קנא סעיף א), בתי כנסיות ובתי מדרשות אין נוהגים בהם קלות ראש, כגון שחוק והיתול ושיחה בטילה.

ומובא בזוה"ק (תרומה דף קלא). שמי שמדבר בבית הכנסת או בבית המדרש "אין לו חלק באלקי ישראל". וכידוע שבעל התוס' יו"ט עשה תעניות וסיגופים עבור איזו עבירה נגזירה הגזירה של מאורעות ת"ח ת"ט, וענו לו בחלום: בעבור שמזלזלים בקדושת בית הכנסת ובית המדרש, ומדברים שם בדיבורי חול. וכתב בספר טובך יביעו (ח"ב דף שכא), שהאדמו"ר מגור בעל האמרי אמת אמר שהשואה היתה בעבור שזילזלו בקדושת בית הכנסת ובית המדרש, והיו משוחחים בעת התפילה.

וא"כ לאור האמור יש לתמוה על מה סומכים אלו המדברים בבית המדרש ובית הכנסת, ובפרט באמצע הלימוד, ועל מה סומכים המתקשרים ומשוחחים בתוך בית הכנסת ובית המדרש, או שעונים לכל צילצול של הטלפון הסלולרי. האם איננו מאמינים לגדולי עולם שאמרו שהשואה ומאורעות ת"ח ות"ט ארעו בגלל דיבורים בבית הכנסת ובית המדרש? האם לא רואים כמה משפחות נכרתו מתאונות דרכים (למעלה מעשרים אלף), וכמה יתומים והורים שכולים נתווספו בשנים האחרונות?

וכמה אלפי חולים במחלה הנוראה, ומהם כמה ילדים ותינוקות רבים, לבד משאר מחלות שונות ומשונות, שבתו החולים מלאים, עד שכבר אין כח בלב לחשוב ולסבול. וזה בנוסף על כל המצב הבטחוני הקשה מבית ומבחוץ.

האם זה לא מראה לנו שמשמים קוראים לנו לחשבון נפש לחשוב האם הקב"ה מרוצה מלימוד כזה שמפסיקים בדיבורים בטלים באמצע הלימוד? מלבד הביטול תורה שזה גורם לאחרים ששומעים את השיחה, ומלבד הרמת הראש של חלק מהלומדים לקול צלילי הסלולרי. האם יש לנו גב כ"כ רחב ח"ו לתת דין וחשבון גם על הביטול שנגרם לאחרים?.

ולדאבונינו יש אנשים שעושים את הסידורים שלהם בטלפון הסלולרי בתוך בית הכנסת ובית המדרש ובאמצע הלימוד, במשך כחצי שעה ללא גוזמא. וישנם מיעוט, ששומעים חדשות באוזניות דרך הסלולרי בתוך בית הכנסת ובית המדרש, או שרואים במסך הסלולרי את ההודעות של החדשות שנשלחות לשם מידי פעם. וישנם אנשים שמתכננים את שיפוץ דירתם ומה יקנו ומה יעשו בתוך בית המדרש, וכן מתכננים מה יעשו בחופש, ולאיזה בית הארחה ילכו וכמה ימים ישכרו רכב, וכן ע"ז הדרך, ואלו דברים שאין להם שיעור. ואיך אפשר לראות דברים כאלו ולשתוק בשעה שדם ישראל נשפך כמים, ומעיניהם של יהודים תמימים ושלמים זולגים דמעות רבות לנוכח מצבם?! וכל האמור כאן נכתב מכאב לב, אולם פשוט שישנם הרבה יהודים שאינם נכשלים בכל הנ"ל, כגון שאין להם סלולרי, או שלפי ההלכה הם זקוקים לזה, או כשהם מקבלים שיחה דחופה בטלפון הסלולרי שמוכרחים לענות אומרים לאדם שנמצא מעבר לקו שימתין רגע, והם יוצאים מחוץ לבית המדרש, באופן שלא מפריע ללומדים, ועליהם לא מדובר. וגם על אלו שעוברים על הנ"ל בידוע שזה מחוסר ידיעה, ולכן כתבנו מוסר על חומרת ההפסקה באמצע הלימוד, ועל הדברים החמורים שנאמרו על המדברים בבית הכנסת ובית המדרש. וגם לאלו שזקוקים למכשיר הנ"ל, הם צריכים להשאיר את המכשיר על מצב של רטט. או לעשות צילצול עדין מאוד מאוד שלא יגרום שהאנשים בסביבתם יפסיקו מהלימוד.

ומלבד האיסור להפסיק באמצע הלימוד בדיבורים בטלים או לשוחח או לענות לטלפון הסלולרי, בנוסף ישנו ג"כ איסור ביטול תורה. ומובא בגמ' (סנהדרין דף צ"ט.), מי שאפשר לו לעסוק בתורה ואינו עוסק עליו נאמר "כי דבר ה' בזה ומצותו הפר, הכרת תכרת הנפש ההיא" עכ"ל. ומדובר באדם שאפשר לו לעסוק בתורה ואינו עוסק, ובודאי שאין אדם שרוצה ח"ו להתחייב בכרת ושלא יהיה לו חלק בעוה"ב? שהרי כל מגמת האדם, שאחרי כל התלאות שעובר בעוה"ז שיזכה לחיי העוה"ב. לכן צריך להזהר בזה הרבה.

וסיפר הרה"ג ר' יהודה צדקה זצ"ל שהגה"צ רבי סלמאן מוצפי זצוק"ל, בזמן השואה כשצבאות גרמניה ימ"ש הגיעו קרוב לארץ ישראל, עשה

כשלושה ימים של צום, והלך עם כמאה ועשרים איש להתפלל בקבר רחל, לבשו שקים ושמו אפר, וישבו כל הלילה על הקרקע ועסקו בתורה. כשעלה השחר, נסעו למערת המכפלה ושפכו שם תפילה ותחינה וצעקה במשך רוב היום. הרב ביקש מאבות העולם כשליח עם ישראל, כי יעשו חסד עם בניהם, ויגישו את התפילה לפני אב הרחמים שבשמים, ויבקשו עבור הגאולה. לעת ערב נסעו לכותל המערבי להתפלל. אח"כ ביקש הרב, שמי שיבואו ויודיעוהו בחלום דבר מה, שיבוא ויודיע לו. בלילה התגלו אליו בחלום, והראוהו את הפסוק בירמיה (מז, ג), "לא הפנו אבות אל בנים מרפיון ידים", ופירשו לו, בעבור שרפו ידיהם מהתורה. הרב ראה בכך רמז כי אמנם הסכנה חלפה מעל ארץ ישראל, אך התפילה לגאולה לא התקבלה מהסיבה שישנו רפיון ידים בלימוד התורה (עולמו של צדיק עמ' 89)

ולדאבוננו, מעת שהגיע הטלפון הסלולרי, הרבה מהריכוז בלימוד ירד לחלק מהציבור וגרם לרפיון בלימוד ולביטול תורה, שהרי כשמתקשרים אל האדם בשעות שהוא נמצא בתפילה או בלימוד, חלק מהמתקשרים אינם חושבים פעמיים האם בשביל דבר זה מותר להתקשר לפלוני באמצע הלימוד. ולפעמים השיקול דעת הזה נמצא ביד בני ביתו שנמצאים בבית או במקום אחר. או שמתקשר אליו אדם שאינו יודע שהוא נמצא כעת באמצע הלימוד, וכתוצאה מכך נהיה הרבה ביטול תורה.

מי שסובל מכך זה עם ישראל וגם האדם עצמו, וכמו שראינו במעשה הנ"ל שהפסידו את הגאולה אע"פ שהיו למעלה משישה מליון קורבנות, וכל זה בעבור רפיון ידים בלימוד. ומה נענה ומה נאמר אם אנו מפסיקים כשאסור להפסיק. ובודאי שדבר זה הוא מחסרון ידיעה כי לכל העם בשגגה, אבל צריך לתת את הלב לכך. והמתבונן בכל המאמרים הנ"ל בודאי שיזהר מכאן ולהבא והמזהיר והנזהר ירבה שלומם כנהר, ובזכות החיזוק בלימוד התורה נזכה לגאולה השלמה בב"א. (הרה"ג מאיר דוד שמואלי שליט"א בספרו קדושת ביהכני"ס וביהמ"ד עמ' פט – קטז)

סוף מעשה במחשבה תחילה

קוראים חביבים! לשם מה אנחנו צריכים להביא את עצמנו לידי ניסיון. אם אתה לא מתנדב ב'הצלה' או ב'יד לאחים', מה יקרה אם לא תכנס בכלל עם המכשיר לבית הכנסת? לשם מה אברך זקוק לקחת סלולרי לכולל אם לא ידוע לו בברור על איזה סידור ספציפי שאמור להיות במשך היום דוקא באמצעות הסלולרי.

אי אפשר לתבוע בן אדם ולומר לו למה הרמת את הסלולרי וקיבלת שיחה באמצע הלימוד עם החברותא, כי זה היה לאחר מעשה. זו אשתו, הוא לא יענה לה? זה מהבנק, זה סוף סוף תשובה מהמשכנתא, זה מהחשמלאי. התביעה היא איננה בנוסח של: למה באמצע חזרת השי"ץ אתה פותח את המכשיר לבדוק מי התקשר בינתיים, זה כבר לאחר מעשה, התבעיה היא: למה אתה צריך את המכשיר הזה איתך במשך כל זמן שהותך בבית המדרש? יתכן שהדברים הנאמרים כאן נשמעים קצת קיצוניים, אבל צריכים הם להאמר ולהתקבל בלב מבקשי השם באמת. ננסה ללבן אותה יחד.

מה עושים בעצם אם כן צריך סלולרי בשעות הכולל. מה עושים שאני 'חייבי סלולרי לאחר התפילה בשביל לתאם עם המשפחה משהו. אז בסדר, קורה שצריכים להביא סלולרי, אז אפשר להתפשר על פעם ב..., וגם אז לא כדאי להניחו עליך בכלל, אלא להניחו בתוך התא של הסטנדר וכדומה. ובכלל, אם יש טלפון ציבורי אז זה הכי פשוט. כי אפשר תמיד ליצור קשר במידת הצורך. גם אם זה עולה יותר, שהרי יש לך דקות חינם מהסלולרי לבית.

זכור תזכור שהריכוז בלימוד שוה הרבה יותר מהחיסכון של השיחות הללו.

ואם אין טלפון ציבורי בכולל, אז מסתבר תמיד שיש בכולל כאלה שיתעקשו לא לקרוא את החוברת הזאת, וימשיכו להגיע עם מכשירים סלולרים, ותמיד יש אפשרות שיתקשרו אליהם בשבילך. ואם אין ברירה, אז קורה פעם בחודש שאתה חייב את הסלולרי לשמוע האם הילדים מסתדרים לבד כשהאמא אחרי לידה וכדומה. אבל למה שזה יהיה חלק מהחיים שלנו, למה ללכת לכולל עם הסלולרי עוד לפני שאני יודע לשם מה אני זקוק לו היום. לשם מה? למה להביא לעצמך את הניסיונות? (קונטרס עבד פלא עמ' כח-ל)

[פרק ו' - מדברי גדולי ומאורי דורינו שליט"א על הסכנות והנזקים הנגרמים מהסלולרי \[בפרט\] שאיננו מאושר](#)

(המאמרים מובאים לפי סדר מסירתן)

עתיד וקיום עם ישראל רק כשיש תורה בקדושה

בנוסח הסליחות אנו אומרים אין לנו שיור רק התורה הזאת. 'התורה הזאת' דוקא, כקבלתה מסיני וכמסירתה בלי שום שינוי, כי אין די בלימוד תורה, אלא צריך שהתורה תהא 'התורה הזאת', שאם לא כן אין כאן תורה כלל. וכשאמר דוד המלך ע"ה (תהילים יט, ח) "תורת ה' תמימה משיבת נפש", מיד קישרה ושילבה ביראת ה' טהורה עומדת לעד, וכוונתו לא היתה רק על עצמו אלא לכל ישראל לדורות עולם, שמי שיחפוץ ללמוד תורה בלי יראת שמים, או להגיע ליראת שמים ללא תורה, תורה ללא טהרה או טהרה בלי תורה, לא יסתייע הדבר בידו.

וכן אמרו חז"ל (יומא דף עב:), "יראת ה' טהורה עומדת לעד", א"ר חנינא זה הלומד תורה בטהרה. וע"כ יש לעמוד בפרץ כנגד הדברים העומדים נגד יראת ה' טהורה עומדת לעד'.

והנה לדאבונינו, כהיום הזה, צריכים אנחנו לעמוד מול ידם התקיפה של פורקי עול-התורה, ואין כוחנו להתגונן אלא בכוח התורה שבישיבות הקדושות, שבארצנו הקדושה. אלא שכוחה של התורה הוא רק כשהוא משולב ביראה ובטהרה, ולולי זאת אין לה קיום. אם רוצים אנו להעמיד ולקיים את התורה לדורות נצח, צריכה תורתנו להיות כרוכה בטהרה ובקדושה. כאשר התנה עמנו הקב"ה כתנאי קודם למעשה מתן-תורה, ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש (שמות יט ו). לעם שאיננו גוי קדוש, לא חפץ ה' לתת את תורתו הקדושה והטהורה.

הסלולרי- החרוב משפחות רבות

והנה ב"ה זכינו לשגשוג ולפריחת התורה והיראה בארצנו הקדושה.

ושלומי אמוני ישראל גדלו והצליחו וגם עשו פרי קודש הילולים בישיבות הקדושות. לכל אחינו בני ישראל החרדים והיראים לדבר ה' ללא הבדל חוג ועדה, לכולם מטרה אחת לפנייהם, ללמוד תורת אלקים חיים ולגדל את בנייהם ובנותיהם לתורה ויר"ש, להעמיד ולגדל דורות ישרים, לגיון של מלך מלכי המלכים הקב"ה, שיהיה ראוי לקבל רוח אפינו משיח ה'.

אמנם היצה"ר שאינו יכול להבליג בראותו את ריבוי התורה והישיבות בעם ישראל לוחם בכל כוחו נגד מטרה זו, ואחד מכלי מלחמתו הוא המכשיר הסלולרי אשר הפיל חללים רבים. ותחבולה זו של היצר הרע מרומזת במאמר חז"ל בגמ' (סוכה דף נב.), 'שבעה שמות יש לו ליצה"ר וכו' יואל קראו צפוני שנאמר (יואל ב, כ) 'ואת הצפוני ארחיק מעליכם', זה יצה"ר שצפון ועומד בלבו של אדם וכו' שנתן עיניו במקדש ראשון והחריבו והרג תלמידי חכמים שבו וכו', נתן עיניו במקדש שני והחריבו והרג תלמידי חכמים שבו וכו'.

הצפוני זהו מכשיר הסלולרי שניתן להצפינו בתוך הכיס ולהעלים את מציאותו מפני האב והאם. הורים בישראל לא יודעים ולא מרגישים בסכנה שילדיהם נתונים בה, כשהסלולרי ברשותם ובכיסם. כי יש להם אפשרות לדבר, בכל מקום שיימצאו ועם מי שיחפצו, ללא שתהיה עליהם כל ביקורת עם מי הם מדברים ומה הם מדברים. זוהי מציאות שאין להכחישה.

באו לפנינו בשאלת הוראה מקרים רבים של מכשולים, שנכשלו בני ישראל טהורים ובנות ישראל טהורות, בעטיו של המכשיר הזה. ללא גוזמא ניתן להיאמר שמשפחות שלמות נחרבו, הן בארץ ישראל, הן באמריקה והן באירופה. כל זה משמש ראיה ברורה, שיש לפנינו תוצאה של מעשה שטן, שלא היה כמוהו מיום שניתנה תורה לישראל.

איסור חמור לבחורי ישיבות ובנות סמינר להחזיק סלולרי אפילו מאושר

ובאמת גם אם אין אנחנו יכולים לאסור את השימוש בסלולרי בעולם המסחר, כיון שיש צדדים שיש בו איזהו צורך כלשהו, וכמובן שגם בעולם המסחר יש להשתמש אך ורק במכשיר שאין בו כל מכשול, אבל בישיבות הגדולות והקטנות, בסמינרים ובבתי החינוך לבית יעקב, אין מקום כלל למשחית זה, לא למשחית 'כשר' ולא למשחית 'טריפה'.

ואם יסכימו כבוד הרבנים הגדולים שליט"א לדעתי העניה, אי"ה, ביחד עם זקני ומנהיגי הדור שליט"א, יש לאסור איסור גמור להכניס כלי משחית זה ולהשתמש בו בכל מקום קדוש, בית מדרש וישיבה.

זאת ועוד, לדעתנו, כל ראש ישיבה או מנהל שיוודע לו על תלמיד בישיבתו או על בת הלומדת בסמינר שמכניסים מכשיר זה ומשתמשים בו נגד התקנה, הרשות נתונה להם להרחיק את התלמיד בלי טענה ומענה, כמו

שאמר שלמה המלך (משלי כב ז) "גרש לץ ויצא מדון וישבות דין וקלון". גרש לץ ותצא עמו ליצנותו, ליצנות של עבודה זרה וגילוי עריות. ואע"פ שתמיד דאגתי בלבי לקרב את בני ישראל לאביהם שבשמים, אבל כשם שמצווה לקרב – כך מצווה לרחק את מה שצריך לרחק.

יה"ר שהקב"ה יהיה בעזרנו ויתן לנו את הכח לעמוד בנסיון הזה, ושנזכה להתחזק בעד עמנו ובעד ערי אלקינו, להחזיר ולהעמיד דור של תורה ויר"ש טהורה ושנזכה לקבל פני רוח אפינו משיח ה' בב"א. (הגאון רבי שמואל הלוי וואזנר שליט"א בכנס החיזוק בשנת תשס"ה)

אפשר לזכות לתורה רק כאשר לומדים בקדושה

"מה תכלית של הישיבה לכלל ישראל? אומר המדרש, על הפסוק "אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמתי", הקב"ה כרת ברית עם ישראל שלא תשתכח תורה שבעל-פה עד סוף כל הדורות. ולפיכך אומר המדרש (תנחומא פרשת נח פ"ג), קבע הקב"ה שתי ישיבות לישראל, שהם הוגים בתורה יומם ולילה ונושאים ונותנים במלחמתה של תורה. זה אולי המקור של מושג הישיבה.

הישיבות הקדושות כאן בארץ ובכל העולם כולו, הם ההמשך של שתי הישיבות שהקב"ה קבע בעולם שלא תשתכח תורה מישראל. ומה התכלית של הישיבות? להורות במלחמתה של תורה עד שתצא הלכה ברורה, זה התכלית של התורה.

הגמ' (נדה דף ע:) אומרת, ששאלו מה הדרך לקנות חכמה – ירבה בישיבה.

שואלת הגמ' הרבה עשו כן ולא עלתה בידם? אלא יבקש רחמים מהקב"ה שהחכמה שלו שנאמר "כי ה' יתן חכמה, מפיו דעת ותבונה". הפסוק הזה בא ללמד, שבזמן שיושבים ולומדים, ומתייגעים בלימוד התורה ורואים שעדיין לא הגיעו להבנה הברורה, צריכים לדעת שה' יתן חכמה, מפיו דעת ותבונה. אם הלומד מתמסר ללימוד התורה כפי הצורך בלי לחשוב ולערב דברים אחרים, אז הוא זוכה שהתורה ניתנת לו במתנה, שה' יתן חכמה – זה במתנה – מפיו דעת ותבונה.

ראוי להביא את דברי מכתבו האחרון של הנצי"ב מואלוז'ין לבנו הרב חיים ברלין אשר בו נראה באיזה קדושה צריך להיות הלימוד. בזמנו היתה גזירה של ממשלת רוסיה להכניס לימודי חול לתוך הישיבה, והנצי"ב זצ"ל התנגד לזה בכל תוקף ולא הסכים לשום פשרה בזה, עד

שסגרו את הישיבה. לבסוף נסע לורשא ושם חלה במחלה מעגמת הנפש והלך לעולמו. כותב הנצי"ב לפני פטירתו, שלא להכניס שום לימוד חול בישיבה, אפילו אם יגיע מצב של סגירת הישיבה, בלי שום הוראת היתר. ואמר שזה רמוז בתורה, שכתוב "להבדיל בין הקודש ובין החול". כלומר, שכל עניני חול מכל סוג שהוא המתערבים בקודש – מחללים את הקודש.

הסלולרי אביזריהו דעריות ואסור להכניסו לישיבה

מרן הגרי"ש אלישיב שליט"א, אמר על המכניסים מכשירים סלולריים לישיבות. בזה הלשון: "מכניסים אביזריהו דגילוי עריות בהיכל הקודש".

"ישיבה שיש בה בחורים המחזיקים טלפונים סלולריים אינה ראויה להיקרא ישיבה". איזה מקום קדוש יכול להיות שנמצאים בו בחורים המחזיקים סלולרי?! , מה יכול לצאת מכאלו?! ממחזיקי הסלולרי יקומו בתים שהתהפכו מקודש לחול, בתים שלא יצא מהם שום דבר בדורות הבאים. צריכים לומר לבחורים בזה הלשון: תרחמו על עצמכם, תבינו עד כמה אותו כלי משחית אתכם.

ההורים והרבנים צריכים להרחיק מבניהם ותלמידיהם את הסלולרי

הגיע לידי מכתבים מבחורים שכותבים על עצמם שאינם יכולים להציל את עצמם. וזה לא כך, תשובה מועילה!! איזה תשובה מועילה להם? עזיבת החטא! שישברו את כלי המשחית מבלי להחזיקו יותר, וקבלה לעתיד! לקבל על עצמם שבשביל להצליח בתורה לא יחזיקו אף פעם בטלפון סלולרי, ואז הקב"ה בעז"ה יקבל תשובתם.

צריך שידעו ראשי הישיבות, שבחורים המחזיקים בטלפון סלולרי אם יבררו עליהם בשידוכים לא ישמעו עליהם דברים טובים. ושידעו ההורים שאם חפצים הם לראות נחת מבניהם, לא יתנו להם להחזיק את

הסלולרי כי בכך מתרחקים הם מהישיבה ומאהבת התורה, וזהו אחד הדברים שאפשר להפחיד אותם שיעזבו את הדרך המתועבת.

הרמב"ם בהלכות תלמוד תורה (פ"ג ה"א) פוסק שאין מלמדים תורה אלא לתלמיד הגון, נאה במעשיו, או לתלמיד חכם, אבל אם היה הולך בדרך לא טובה, מחזירין אותו למוטב.

כלומר, אם הולך בדרך לא טובה, אי אפשר להחזיק אותו בישיבה וללמדו תורה אלא בתנאי שקודם מחזירין אותו למוטב. כלומר: מסבירים לו את ההשחתה, את חומר האביזריהו דעריות, וזה לא צריך לקחת זמן, אלא שישבור את הטלפון הסלולרי, הכלי המשחית, ויקבל על עצמו קבלה מוחלטת שלא יחזור להשתמש עם זה.

וממשיך הרמב"ם וכותב מנהיגין אותו בדרך ישרה כלומר לא די בזה שמחזירו למוטב אלא שבודקין אותו אם באמת הולך בלא המכשיר המשחית, רק אז אפשר כבר לקרב אותו להכניסו לביהמ"ד. וראשי הישיבות שליט"א צריכים לקיים את דברי הרמב"ם, צריך להחזיר את התלמידים למוטב, ולשבור את כלי המשחית.

ויש לדעת כי בני ישיבה שמחזיקים דבר כזה, זה אחד מהסיבות שאין להם טעם בלימוד. כל אדם מחפש טעם בחייו. 'חובת הלבבות' אומר, שמידת התאוה צריך להילחם נגדה. וכיצד נלחמים נגד מידה רעה זו? ע"י שמקבל הנאה מהמעשים הטובים. בזמננו לא כל הבחורים מתאמצים להתקרב לרבים. על כן אם הרב מעצמו לא מסביר לתלמידיו פנים, הם נעשים יותר מרוחקים. כל אחד מהמחנכים צריך להשתדל, שהתלמיד ירגיש שמקרבים אותו, שרוצים את הטוב שלו, וע"י זה יוצא תועלת רבה שמקנים לתלמיד טעם והנאה בעמלו. מלבד זאת, כל ראשי הישיבות צריכים להראות דוגמא אישית של יראת שמים לתלמידים.

צריך לפעול בכל מיני עצות כדי להתרחק מכלי המשחית הזה, ולפעמים יש צורך גם להסביר לבחור שיהיה קשה לו אח"כ להתחתן ולהקים בית נאמן, ולהבהיר לו שזה לא גוזמאות. ובעניין הזה יש למסור את הנפש כפי שכתב הנצי"ב, כדי שישארו הישיבות על טהרת הקודש לעולם ועד. (הגאון רבי מיכל יהודה לפקוביץ שליט"א בכנס החיזוק בשנת תשס"ה)

יש לשמור על תקנת הישיבה שלא יחזיקו סלולרי
שהוא סכנת נפשות

כל אחד צריך לשמור על תקנות הישיבה, יש תקנה של הישיבה שלא יחזיקו סלולרים ואסור לחרוג מתקנה של הישיבה בפרט שיש בזה סכנת נפש ממש, עד כמה שאני יודע ההתדרדרות הנגרמת ע"י מכשיר זה, הוא עד התהום ממש.

שמעתי תלמידים שטוענים טענת כיבוד אב ואם – אך עליהם לדעת שבמקום שזה מוציא מן הלימוד אין חיוב של כיבוד אב ואם. ומי שמחזיק סלולרי בכיס זה גורם לו בלבול דעת, איך אפשר להגיד שמונח בלימוד בעמל ויגיעה, זה נחשב שעושה תורתו טפל, ואפי' טפל זה לא נקרא. (הגאון רבי מיכל יהודה לפקוביץ שליט"א, הובא בספר דרכי החיים ח"א עמ' תיט)

הרבנים וראשי הישיבות צריכים לשמש דוגמא אישית ולא להחזיק סלולרי כלל

כשהתקיימה אסיפת ראשי הישיבות בשנת תש"ס בענין נגע הסלולרי, הציע אחד מחשובי ראשי הישיבות לתקן שראשי הישיבות לא יחזיקו סלולרי כלל, וע"י כך יוכלו להשפיע על התלמידים. והיו ראשי ישיבות שהתנגדו לכך בכל תוקף בטענה שהם חייבים להחזיק את מכשיר הסלולרי בשביל רוב עסקיהם בהחזקת הישיבה וכדומה, וטענו עוד שהבחורים יבינו שלראשי הישיבות יש סיבה מיוחדת לכך ואין ללמוד להתיר גם לתלמידים להחזיק מכשיר סלולרי, ולכן לא הגיעו לכלל מעשה בזה, ורק תיקנו תקנה ביחס לתלמידים.

ויש להצטער מאוד על כך שלבסוף לא תיקנו תקנה זאת, ביחס לראשי הישיבות, כי בודאי רק ע"י זה תהיה תועלת וגדר בדבר. ומי יודע כמה הרס וחורבן היו נמנעים ע"י תקנה זאת, וע"כ כיום צריכים ראשי הישיבות לגדור את הדבר הזה ולהימנע מהחזקת מכשיר זה. (הגאון רבי מיכל יהודה לפקוביץ שליט"א, הובא שם)

המחזיק סלולרי מסכן את עצמו "שאין אפוטרופוס לעריות"

לא באנו סתם לכנס. צריכה להיות החלטה מעשית. כפי ששמענו שיש הרבה ח"ו שכבר ירדו. זו סכנה גדולה שאי אפשר לדעת לאן תגיע. יש כאלה שמלכתחילה לוקחים את הסלולרי מכוונות לא טובות. להם ודאי אין מקום בישיבה. אבל רוב הבחורים אומרים, שהם ח"ו לא יסתכלו בדברים הגרועים אלא רק רוצים קשר עם הבית וכו'. כך מסתמא רוב הבחורים לא חשודים שעושים בכוונה.

אומנם בחורים אלו צריכים לדעת את דברי הגמ' (סנהדרין דף כא:) מפני מה לא נתגלו טעמי תורה שהרי שתי מקראות נגלו טעמן ונכשל בהן גדול העולם, כתיב "לא ירבה לו נשים" אמר שלמה אני ארבה ולא אסור, וכתיב "ויהי לעת זקנת שלמה נשיו הטו את לבבו וכו'". שלמה המלך, שהיה חכם מכל אדם אמר אני ארבה נשים ולא אסור, והוא נכשל (לפי דרגתו הנשגבה). שלמה המלך, אע"פ שהיה בטוח שלא ייכשל, נכשל! ואם חז"ל אמרו כך על שלמה המלך אז פשוט שאף אחד לא יכול לומר: אני אעשה ולא אכשל! המכשירים הסלולריים מסכנים את הכלל כולו. כי אם אין ישיבות אין כלל ישראל!, צריך ללכת ולהחזיר את כל המכשירים, ועל זה צריך להילחם בכל החומרא. וצריך להגיד בכל החומרא שאדם שלא מבין את זה אין לו מקום בישיבה, אחרת זה חורבן של הישיבות. אסור לרחם בנושא זה, זה אכזריות לרחם על כך, אין לנו ברירה.

אדם שיימצא אצלו מכשיר כזה, זה סכנה בשבילו וזה סכנה בשביל כל הישיבה וכל עולם התורה בסכנה. הקב"ה יעזור שנוכל לבער את הנגע הזה ולא תהיה בשום ישיבה פירצה כזו וכל אחד ואחד יפחד מזה. ונזכה ליעוד של מלאה הארץ דעה את ה' לגאולה האמיתית לעולם ועד. (הגאון רבי אהרון לייב שטיינמן שליט"א בכנס החיזוק בשנת תשס"ה)

[המלחמה האחרונה בדורינו להרחיק את היצה"ר](#) [\[הסלולרי\] מהיכלי התורה](#)

נתאספו ראשי עם, מרנן ורבנן גדולי וזקני הדור שליט"א, עם ראשי הישיבות מרביצי התורה, משגיחים ומגידי שיעורים מכל היכלי הישיבות בארץ הקודש, על מנת להרים קול זעקה גדולה. והאמת כי עצם ההתכנסות יחדיו מכל העדות והשבטים, תסייע ותשמש כעזר מקודש להצלחת הענין שלשמו התאספנו.

כי כל דבר שקיבלו בני ישראל כשהם מאוחדים, כאיש אחד בלב אחד, נשאר אצלם קיים לעולם. וקבלת התורה תוכיח, כדברי רש"י על הפסוק

(שמות יט, ב) "ויחן שם ישראל כנגד ההר – כאיש אחד בלב אחד", וזה גורם שזאת התורה לא תהא מוחלפת לעולם. עידוד רב שואבים מזה שכל זקני גדולי הדור שליטי"א הטריחו עצמם לבוא מרחוק ומקרוב, ומכאן רואים את גודל חשיבות הענין. כי כל מי שעוסק קצת בחינוך לצעירי הצאן, יודע כי "עת צרה היא ליעקב".

שמעתי מכ"ק מרן אדמו"ר מצאנז זי"ע שאמר שהצרה הגדולה ביותר בעקבתא דמשיחא תהיה צרה רוחנית, צרה הנוגעת לנפש ולנשמה, וזו תהיה המלחמה הכבדה ביותר בדורות הבאים. כשנתבונן היטב נראה, שאין בזמננו את אותן נסיונות כבדות מנשוא שהיו ללומדי התורה בדורות הקודמים.

אבותינו ספרו לנו על גודל הלחץ והדחק שהיו מנת חלקם של לומדי התורה בימים מקדם. כאשר באותן שנים היו לומדי התורה שרויים בעוני ובדחקות, ברעב ובצמא, וקיימו בהכרח את "פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה ועל הארץ תישן וחיי צער תחיה", והיו זקוקים למסירות נפש ממש להישאר באהלה של תורה ולקיים "שבת בבית ה' כל ימי חייו".

מלבד זאת בני-התורה נתקשו במציאת זיווגם מחמת הדאגה מאין יתפרנסו והיאך יביאו טרף לביתם. כמו-כן היו בימים ההם ניסיונות ומניעות של כל מיני ארגונים ואגודות שונות אשר רבים חללים הפילו ונשמות רבות ניצודו ברשתם.

מאידך, בזמננו, כאשר כל הע"ז נתבטלו וכל האידיאולוגיות למיניהם חלפו להם ועברו מן העולם, וכל בן תורה וכל בחור הממית עצמו באוהלה של תורה, זוכה להוקרה ולחשיבות כבני מלכים, וקרן התורה מתרומם ובוקע. הרי כעת היצה"ר מחפש לו דרכים חדשות ומטכס עצות חדשות איך להחדיר את טלפיו אל תוך היכלי התורה, וזה נרמז במאמר חז"ל (סוכה דף נב.) "יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום", שהיצה"ר מחפש תמיד דרכים חדשות להחטיא את לומדי התורה ולהסירם מן הדרך הישרה.

וע"ז ניבאו לנו חכמינו ז"ל (סוטה דף מט.) "בעקבתא דמשיחא חוצפא יסגיי", כי בעוד שבשנים מקדם, כשחפץ היצה"ר להחטיא את האדם, היה מוציאו מבית המדרש לרחובות ולשווקים ולמבואות האפילות, הרי שבזמננו היצה"ר וכת דיליה חודרים ברוב חוצפתם לתוככי בית המדרש, אל תוך בית ה' ולתוך מקומות התורה.

בקדושים תהיו אין פשרות

כל המתעסקים בקדשים – בחינוך צעירי הצאן, יודעים ומכירים כמה נשמות טהורות ותמימות שנלכדו ברשת הסלולרי המתועב, וישנם ימים ולילות שאין בהם רגע של מנוחה מחמת השמועות הרעות. די בבחור אחד בישיבה שישפיע לרעה על כל סובביו. היצה"ר פועל כאש בנעורת וכארס של עכנאי, עד אשר נופלים לתהום רבה ולשאול תחתיות רח"ל, ותיצלנה אוזן משמוע.

ובעת כזאת אשר "קול ענות אנכי שומע", אין עצה ואין ברירה אלא לקום ולצעוק ולזעוק זעקה גדולה ומרה עד מאד, ויחד עם זה לקבל באמת את צוויים ופקודתם של גדולי ישראל מנהיגי הדור בשלימות ובתמימות. וכשם שלא יעלה על הדעת להכניס לישיבה אדם גלוי-ראש, על אף שיכול להוכיח באלף הוכחות שאין שום חובה בהלכה לכסות הראש, הוא הדין במדה שווה שאסור להכניס ולהחזיק בישיבה בחור כזה אשר מחזיק ברשותו את היצה"ר של דורנו – הסלולרי.

אם נדע שחומרתי שווה – נוכל בעזרת ה' לעקור את הנגע הזה.

חינוך דור העתיד היה בכל השנים מהמלאכות הקשות שבמקדש, אבל על אחת כמה וכמה הדברים אמורים בדורנו, דור תהפוכות, דור עני ואביון, שהמלאכה כפולה ומכופלת עד אין שיעור.

שח לי פעם כ"ק מרן האדמו"ר מצאנז זי"ע – אשר כידוע הרביץ תורה והעמיד תלמידים הרבה במשך כשבעים שנה, כי בשנים הראשונות בישיבה התנהג ביתר תקיפות ובמידת "זרוק מרה בתלמידים", ואם היה בחור שלא עמד בהספק ובקצב הנדרש ולא עמד בהנחיות, תיכף סולק מהישיבה, אבל בשנים האחרונות הוכרח לשנות הנהגה זו. כי בימים מקדם, כאשר הוציאו בחור מהישיבה, הלך ופנה לישיבה אחרת ולבית מדרש אחר ושם עסק בתורה, ואף אם עזב את הגמרא, נשאר לכל הפחות ביהדותו. אבל בדורנו זה, דור של הפקרות ופריצות רח"ל, כשמוציאים בחור מהישיבה, הוא עלול מיד להגיע לרחוב המזוהם, ולהתדרדר מטה מטה לשאול תחתיות רח"ל.

בדרכי החינוך ישנם שני אופנים, הדרך האחת היא לחנך את התלמידים באהבה ורעות, למשוך לבם בעבותות אהבה וחיבה, לקרבן ולעודדם בדיבורים ובמעשים, ומאידך יש את הדרך הנוספת של "זרוק מרה בתלמידים", ושיהא "מורא רבך כמורא שמים", וכבר אמרו חז"ל (פסחים דף קי"ז.) "כל תלמיד חכם היושב לפני רבו ואין שפתותיו נוטפות מור – תיכוונה". והורו לנו חז"ל כי על המחנך לנקוט את דרך הממוצע, וע"ז אמרו (סוטה דף מ"ז.) "לעולם תהא שמאל דוחה וימין מקרבת", כלומר אף שמחויב להתנהג עם תלמידים באהבה וחיבה, מ"מ בל יניח ידו מלנקוט לפעמים ובשעת הצורך גם בדרך של דינים ועונשים, וזה בלא זה אי אפשר, וצריכים להחזיק החבל בשני ראשין.

אולם בדברים הנוגעים לסייג לתורה, לגדר של "קדושים תהיו", שם אסור בתכלית האיסור להתנהג ברחמים, אלא לשלוט בחוזק יד ובתקיפות יתירה לבל יתן למשחית לבוא ולהיכנס לתוך היכלו להשמיד ולאבד נשמות זכות וטהורות.

במצב כזה צריכים לעשות גדר לגדר וסייג לסייג ללא שום התפשרות.

וכבר זעק הגאון הגר"ש וואזנר שליט"א: הלוואי שהיה ניתן לעקור את כלי המשחית הזה לגמרי, גם היכשרי ביותר, לבל יראהו בל ימצא אצל יהודים יראים ושלמים, אבל לדאבוננו היא גזירה שאין הציבור יכולים לעמוד בה, ובפרט לאנשים העוסקים במסחר וטרודים על המחיה ועל הכלכלה. אמנם מוכרחים לעשות סייג לתורה אשר יהווה גדר גם לדורות הבאים, ועלינו לעמוד על כך בכל תוקף בכל היכלי הישיבות בכל אתר ואתר שלא יכנסו מכשירים אלו כלל.

ובטוחני שבזכות שנתאגד כולנו כאיש אחד ובלב אחד לקבל את דבריהם של מרנן ורבנן גדולי התורה שליט"א למען מערכה קדושה זו, נזכה לראות פירות טובים, ונהיה לכל הפחות בכלל הבא ליטהר שיסייעו לנו השמים להתעלות במעלות התורה והעבודה, ולגדל דורות ישרים מבורכים בתורה ויר"ש טהורה. (כ"ק האדמו"ר מצאנז שליט"א בכנס החיזוק בשנת תשס"ה)

(דברי הרבנים שליט"א הובאו בחוברת זמן אוויר)

יש לבער את הסלולרי בשריפה כדין עבודה זרה

...אין זה סוד, הטלפונים הסלולריים מכילים בקרבם כיום דברים שאינם ראויים, יש בהם דברים טמאים וחמורים ביותר רח"ל, ואעפ"כ לבושתנו ולחרפתנו נמצאים עדיין בינינו כאלה שמחזיקים בהם.

אילו היה דבר זה קורה בדור העבר היה כל יהודי כשר לוקח מכשיר שכזה ושובר אותו לשברי שברים, ולא מחמת מידת חסידות אלא מעיקר הדין, כיון שמשחית שכזה כמוהו כעבודה זרה ממש שדינה בשריפה והיא חייבת להתבער מן העולם. וכמפורש בזוה"ק (ח"ג דף פד.). בשם רשב"י שאיסור פגם ההסתכלות על נשים נכלל בלאו ד"אל תפנו אל האלילים"! ולעומת זה בדורנו, נאטמו הלבבות וישנם אנשים שאינם חשים בחומרת הדבר.

מה נוראה היא הבושה שאנו צריכים להתבייש מעצמנו! הרי כל אשר בשם ישראל יכונה היה צריך לכתת ולבער מכשיר שכזה בתכלית הביעור! מיד כשנודע שיש בהם דברים שאינם ראויים ושהם מכילים רע חמור כזה היה צריך להשליכו לארץ ולשברו לרסיסים! גיוואלד [הצילון]! הלא תועבת עבודה זרה חמורה מונחת בכיס! ואם הסתכלות אסורה בלבד כלולה בלאו ד"אל תפנו אל האלילים", הרי כ"ש וק"ו במכשירים טמאים אלו אשר הס"מ בעצמו התלבש בהם לצוד ולפתות על ידם נפשות יקרות ע"י הסתכלות בזדון בזהמת וטינוף דור המבול ממש! אוי ואבוי! אוי וי! רש"י הק' (בראשית ו-יז) מפרש, מבול – שבלה את הכל שבלבל את הכל שהוביל את הכל מן הגבוה לנמוך עכ"ל. ואם כן הוא במבול של אז, הרי כ"ש במבול זה בדור עקבתא דמשיחא אשר צריכים אנו להתמודד עם חמישים שערי טומאה אשר הסט"א פערה פיה לבלי חוק, וכהרף עין עלולים ליפול בשאול תחתית ומתחתיו, בכליון ואבדון רח"ל, ע"י רעל מכשיריהם וטכסיסיהם אשר רבים חללים הפילו ה"י, שומר ישראל ישמור שארית ישראל.

לאיזה מצב של תרדמה ואטימות הלב הגענו?! וכי מי היה מוכן להחזיק בכיסו חוברת מלאה טינוף ולכלוך מאביזרייהו של גילוי עריות רק בגלל שיש בסופה כמה דפים ריקים שעדיין ניתן להשתמש בהם?! איך אי"כ ניתן להשאיר מכשיר שכזה המלא בזוהמא חמורה ונוראה ביותר רק בגלל שניתן להשתמש בו שימוש נוסף?! איך יכולים להשאיר מכשיר כזה בבית יהודי?! איך מתירים הורים לילדיהם להחזיק מכשירים שכאלו?! איך אין הם מפחדים?! האם כאשר ילד או בחור צעיר היו מטיילים על גג גבוה בן מאה קומות שאין לו מעקה והם עלולים בכל רגע ליפול ולהתרסק מטה ח"ו, האם גם אז היו הורים עומדים מן הצד ומביטים אל הנעשה בשוויון נפש ובשאננות, והלא סכנת הנפילה הטמונה במכשיר שכזה סכנתו חמורה פי כמה, ע"י מכשיר כזה יכול הבן ליפול ר"ל נפילה עולמית לעמקי עמקים שבשאול תחתיות! איך אין הם דואגים על גורל צאצאיהם?! וכי העולם הפקר הוא?! והעל אלה נתאפק?! חובתו של כל אחד להתחזק ולחזק גם את סובביו לבער את המשחית הלזה, ואף כאשר הדבר כרוך בהפסד ממון והוצאה כספית, אדרבה, יש לנו לשמוח כאשר פעולה קדושה זו כרוכה בהוצאת ממון, כי עבור מי אנו מוציאים הוצאה זו?! עבור כבוד הבורא יתברך! כאשר אנו לוקחים מכשיר טמא כזה ומאבדים אותו מרשותנו אנו עושים את הנחת רוח הגדול ביותר לאבינו שבשמים! עלינו לעשות זאת בדחילו ורחימו, ממש עם אמירת "לשם יחוד"!! כי באיבוד ע"ז וטומאה זו מן העולם אנו מגדילים ומייקרים כבוד שמו ית' בכל העולמות. זו צריכה להיות הוראה ברורה ומוחלטת אצל כולנו מבלי יוצא מן הכלל, לבער ולאבד ולהשליך טומאה זו מבתנו. ואם הוראה זו אמורה גם כשאין אפשרות לעבור למכשיר כשר, הרי כעת - שקיימת אפשרות להחליף זאת למכשיר כשר – הדברים אמורים פי כמה ובקל וחומר, יש להשליך ולאבד תיכף מכשירים טמאים אלו ולא להוסיף להחזיקם ברשותו בשום פנים ואופן.

יש בכח פעולה קדושה זו בלבד להוסיף זכויות עצומות לאין שיעור למי שעושה זאת. ובזכות העמדת גדרי קדושה אלו נזכה להדבק באלוקים חיים ותמורת ההפסד הגשמי וההוצאות הכרוכות בכך נזכה להנצל מכל גזרות רעות ולא נצטרך להוציא הוצאות רפואיות, ויקויים בנו "ואתם הדבקים בה' אלוקיכם חיים כולכם היום". (הגאון רבי יעקב מאיר שכטר שליט"א בשיחת התעוררות בירושלים תובב"א)

יש איסור יחוד עם המכשיר הסלולרי

חז"ל אומרים איזהו אל זר שהוא בגופו של אדם, הוי אומר זה יצר הרע.

בתקופה שאנו נמצאים בה עכשיו זה קיבל משמעות חדשה, אל זר שבגופו של אדם שנמצא בכיס שלו, איזהו אל זר שנמצא בתוך תוכו של אדם על ידו, אל זר זה יצה"ר, היצר הרע נכנס בתוך כיסו של האדם.

בכל דור ודור עומדים עלינו לכלותינו, בכל הדורות הסיטרא אחרא - שרו של עשיו נלחם בנו, לפני שני דורות הוא נלחם דרך ההשכלה, ונלחם לאחר מכן דרך כל מיני תנועות של סוציאליזם וכו', ואח"כ דרך לאומיות, ואח"כ דרך גשמיות, ובכל הדרכים שאפשר, וגדולי ישראל בכל דור ודור עמדו על המשמר, והקימו את הישיבות מצד אחד, ואת החסידות מצד שני שהם היו תשובה להשכלה, כי כשיש תורה ועבודת ה' אין צורך לחפש במקומות אחרים. ואם ח"ו הגדולים שבאותו הדור היו מתרשלים ולא היו עומדים על המשמר ח"ו, מה היה איתנו היום? וכך בכל דור ודור.

ועכשיו השטן מופיע בלבוש חדש שלא היה כמותו, אני לא יודע אם זה מליצה או פשט, יש בתורה איסור יחוד מדאורייתא, ואיסור יחוד זה קירבה לעריות שיהרג ואל יעבור, ואמר הגה"ח ר' ישראל סלנטר זצוק"ל שהוא מפחד להתייחד עם כסף, ואם היו מכניסים אותו לחדר האוצר של הבנק שאין חשבון כמה כסף יש שם ונותנים לו להיכנס שם לבד לא היה נכנס, כי היה מפחד על עצמו להתייחד עם כסף, ואע"פ שכידוע ר' ישראל סלנטר היה טהור מממון ועבד על עצמו להזהר מאיסור גזל כל ימי חייו, ולכן ידע כמה צריך להיזהר בזה.

יש איסור יחוד, המכשיר הטמא הזה [הסלולרי] יש בו איסור יחוד, כלל ישראל לא בנוי על מצב של יחוד, כלל ישראל בנוי על שמירה. רבינו הרב שך זצ"ל היה מתלונן שבדורות הקודמים הסביבה שמרה, אם אחד היה רוצה לרדת מהדרך ח"ו היה מתבייש מהקרובים ומהשכנים, כי כולם

גדלו ביחד במשך דורות והכירו אחד את השני ולא יכלו לעשות דבר בלי להתבייש מהסביבה, אבל היום שכל אחד חי לבד חסר את השמירה של הסביבה, אבל לכל הפחות יש את השמירה של ההורים ויש את השמירה של הישיבה ויש שמירה של חברים שזה בגדר מלכות, "הוי מתפלל בשלומה של מלכות שאלמלא מוראה איש את רעהו חיים בלעו", מלכות - הכוונה סביבה טובה ושומרת.

המכשיר הטמא הזה עוקף את המוראה של מלכות, אין מוראה של מלכות אין שמירה של הורים, אין שמירה של חברים, אין שמירה של סביבה, יש שם יחוד עם הטומאה לבדה. ואיסור יחוד זה עצמו קירבה לעריות, ומי שנוגע באיסור יחוד לא יתפלא על עצמו שאין לו סייעתא דשמיא להתגבר על יצר של עריות שאע"פ שעכשיו עבר רק על יחוד אבל עבר איסור, ואם עבר איסור אין לו סייעתא דשמיא, ואח"כ כשיכשל מחמת שיצרו תקפו הוא כבר אנוס, כי מי שעובר עבירות אין לו סייעתא דשמיא.

המסילת ישרים כותב (בפ"ג) שחיובי הפרישות אי אפשר לאסור על הכלל כי לא כולם יכולים להיות פרושים, כי פרישות ענינה להיזהר מדבר היתר שמא יבוא לידי איסור ואע"פ שצריך להיזהר מזה אבל צריך כח מיוחד לפרוש מהיתר, ולא כל אחד שייך לזה.

וא"כ צריך לבאר מה הם הגזירות שגזרו חכמים על הכלל, אלא הפשט הוא שכאשר חכמים גזרו זה נהיה איסור ולא היתר ומה שגזרו חכמים זה עצמו חפצא של איסור ולא מצד שיבוא לידי איסור, ומאחר שזה איסור עצמי אזי כל יהודי מחונך למסור נפש על איסורים, שכל אחד מצווה להפסיד כל ממונו בשביל שלא לעבור איסור וכל יהודי יכול לעמוד בזה.

אף אנו נאמר שאם עד היום הנושא של המכשירים הסלולריים היה נושא של פרישות מהיתר שמא יבוא לידי איסור. אבל מהיום נהפך להיות בעצמו חפצא של איסור ולא פרישות, שמאחר שאסרוהו כל גדולי הדור יש כאן שאלה של חילול ה' ושאלה של פורש מהציבור שאין לו חלק לעוה"ב רח"ל, מי שפורש מהציבור בשעה שכל גדולי הדור מתקבצים לתקן תקנות הוא בסכנה שאין לו חלק לעוה"ב. ומי יודע מה אחריתו רח"ל, ומי שהעוה"ב שלו נמצא בסכנה גם העוה"ז שלו בסכנה, וברור שהקב"ה לא יתן סייעתא דשמיא לגדול בתורה ולגדול בעבודת ה' למי שהולך נגד גדולי התורה ופורש מהציבור שאין לו חלק לעוה"ב.

אלא שיש כאן קושי שאע"פ שכולם מבינים שזה האמת ואין ברירה וצריך להפסיק עם זה אבל זה קשה, כי מי שהורגל בעבירה קשה לו לפרוש ממנה.

אבל התשובה היא שנכון שיש בזה קושי גדול אבל צריך מסירות נפש, כמו שכבר ביארנו הפשט במש"כ למען שמו באהבה עפ"י מש"כ הרמב"ן (סוף ואתחנן) שהקב"ה אוהב את מי שמוסר נפש.

ומי יודע איזה רעש גדול יהיה בשמים בזמן שמוסרים נפש כשכל הצעירים לוקחים את המכשיר ומוציאים אותו מעצמם, וכבר הובא לעיל (פרשת ויחי), שהכח של ישמעאל הוא מסירות נפש לרע, ופה יש הזדמנות של מסירות נפש לטוב, מי יודע לשער כמה זה יבטל את הכח של ישמעאל.

"ויותר יעקב לבדו" הכח שלנו נגד עשיו [כחות הסט"א והטומאה], להתחזק באין עוד מלבדו "ונשגב ה' לבדו ביום ההוא" [דבקות בקב"ה ובתורתו הקדושה] ואם אין עוד מלבדו אז "אין עמו אל נכר". ב"אין עמו אל נכר" מונח ויותר יעקב לבדו, פה מונח 'ה' אחד', ה' אחד פירושו בלי המכשיר הזה, עם המכשיר ביחד זה לא נקרא ה' אחד, זה לא 'לבדו'.

וניקח בחשבון איזה קידוש ה' וכבוד שמים זה יעשה כאשר נשמעים לקול גדולי ישראל, וע"י זה נזכה במהרה ל'ונשגב ה' לבדו ביום ההוא'. (הרה"ג רבי יצחק ירוחם ברודיאנסקי שליט"א בספרו 'שיח יצחק' בראשית, עמ' שצ-שצד) הנזקים החינוכיים הנגרמים מהסלולרי אם בתחילת הדרך עוד היה צורך ב'ראיות' שמדובר ברעה חולה שלא נבראה כמותה בדור האחרון, כיום הזה מי שאינו רואה את הסכנה הנוראה שהביאו עמהם המכשירים הסלולריים, הרי אחת מן השתיים: או שהוא כל כך עסוק בענייניו, עד שאין הוא יודע מה נעשה בעולם, או שרמתו המוסרית הגיעה לדיוטא כל כך תחתונה, שגם כאשר הוא נמצא על פתחו של גיהנום, אין הוא רואה לאן הגיע.

כי רק מי שמביט מעט אל סביבותיו, יודע שהמצב הוא חמור מאוד, והמאבק שהוכרז על ידי כל גדולי ישראל, הוא ממש כורח המציאות.

אין כל צורך לשאת כיום בתואר המכובד של איש חינוך כדי להבין ולהשכיל לאיזו רמה של בעייתיות מהסוג הגרוע ביותר הכניסו אותנו הטלפונים הסלולריים. גם מי שבסיעתא דשמיא לא נתקל בצרה זו בתוך ביתו פנימה, שומע את הבכי ורואה את היגון בביתו של השכן הקרוב, ואם לא שכן קרוב, אזי בדירה שממול, ואם לא שם – אז בכיתה של הבן, או בקבוצת הילדים שעימה הוא משחק ומשתעשע. הנזקים החינוכיים כל כך התקרבו אלינו, שאף אחד אינו רשאי לשבת מן הצד, ולומר שלום עלי נפשי. כי אף אחד אינו ערב לו שהרעה חולה הזו לא תדבק בו ובילדיו, חלילה.

אם עד לפני זמן מה דיברו על חוסר-השלווה שירד לעולם מאז הופעתם של הסלולריים, תופעה שהיא מזעזעת לכשעצמה, ואם אנשי בתי הכנסיות ובתי המדרשות התריעו ואמרו שהצלצולים התכופים מפריעים לתפילה וללימוד התורה, ופוגמים בקדושתו של בית מקדש המעט,

בצורה שלא היה לה אח ורע, הרי שהפעם מדברים על תופעות הרבה-הרבה יותר שליליות ופוגעניות מאשר כל מה שידענו עד עתה.

המחנכים, כמו גם היועצים החינוכיים העוסקים יומם ולילה בבעיותיהם ובקשייהם של בני הדור הצעיר, מתארים בפני גדולי הדור דוגמאות רבות ומגוונות שהמחישו בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים את הקביעה שכל עוד יהיו בידיו של הציבור מכשירים סלולריים לא-כשרים, אפשר 'לנעול' את כל בתי החינוך על מסגר ומברית.

אנחנו יכולים להעניק לתלמידינו שיחות ודרשות מדי יום ביומו, ולהשפיע על הנפשות הרכות שפע של קדושה וטהרה, אבל דיה ב'הודעה' כתובה אחת שתתקבל באקראי לסלולרי של הבן, או של האבא, כדי להרוס ולפגום במחי-יד את כל מה שהשפענו עליו במשך שנים ארוכות, אומרים המחנכים.

המצב הגיע לפסים שחורים שכאלו, שאם נחשה ונמתין עוד מעט-קט, ייתכן שנמצא כבר את עצמנו, חלילה, במצב שלאחר-יאוש. הסכנה אורבת לא רק לפתחם של הילדים וצעירי הצאן. אין אדם, בכל גיל שהוא, ומכל חוג שהוא, שיכול לקום ולהכריז 'לי זה לא יקרה'. לא קיים דבר כזה. ורבים מאלו שסברו כך, והתעלמות מהסכנות האורבות.

המחזיק סלולרי בסתר "סוף דבר הכל נשמע"

הסכנה העיקרית הטמונה במכשיר הסלולרי, שעליה התריעו כל גדולי הדור, היא כידוע האפשרות להשתמש בו ובפעלוליו הרעים בהסתר ובאין-רואים. הגמרא (ברכות, דף כח:) אומרת שרבי אליעזר בירך את תלמידיו לפני פטירתו ואמר להם 'יהי רצון שתהא מורא שמים עליכם כמורא בשר ודם. אמרו לו תלמידיו, עד כאן! אמר להם, ולואי, תדעו – כשאדם עובר עבירה, אומר שלא יראני אדם'. התכונה הזו של 'שלא יראני אדם', טמונה איפוא בכל אדם, ומכאן שזו הסכנה העיקרית ממנה חוששים כל גדולי הדור שקבעו ש'איסור חמור' הוא להחזיק במכשיר סלולרי שאינו כשר. כי כאשר אדם מסוגל באמצעות מכשיר זה להשחית את עצמו ואת מידותיו, ואת כל ישותו, והכל בהסתר, הוא נמצא בסכנה גדולה עד מאוד.

כאשר אנחנו מדברים על האיסור להשתמש בסלולרי לא-כשר, צריך לזכור את מה שחז"ל לימדונו (סוטה דף א) שאדם עובר עבירה בסתר, הקדוש ברוך הוא מכריז עליו בגלוי! כלומר: אדם חושב שיש בכוחו

לעשות דברים מושחתים – ואף אחד לא יידע עליהם, אבל הוא טועה. והטעות הזו תעלה לו ביוקר, כי כשהקב"ה יכריז עליו בגלוי ויפרסם את דבר-העבירה שלו, והכל ידעו שהוא ניסה להסתיר אותה, הרי שהבושה והחרפה שיהיו לו מכך, יהיו הרבה יותר גדולים מכל עבירה אחרת הנעשית על ידו בגלוי. ואם כן, לשם מה כדאי לאדם לחטוא ולטמא את נפשו, ואחר כך להתפרסם לעין-כל?! החפץ חיים בזמנו כאשר ראה את המכשירים המקליטים ומצלמים את מעשי האדם ודיבוריו, אמר שלא באו אלה לעולם אלא כדי להמחיש לנו באופן הברור ביותר שיש דין ויש דיין, שלא יחשוב אדם שהוא יכול לעשות מעשה בהסתר, ואפילו רק לדבר דיבורים לא טובים, ואלה יישכחו בתהום הנשייה. לאחר שבאה המצלמה לעולם, כל אחד מבין שקיימת אפשרות לדעת מה עשית ומתי עשית, כיצד עשית ועם מי עשית, את אותו מעשה. 'כל מעשיך בספר נכתבים'.

עם השתכללות המצלמות וכלי-ההקלטה בדורות האחרונים, התבהרה גם ההמחשה הזו יותר ויותר. כי אם בתמונה, אדם עוד יכול איכשהוא להכחיש את המעשה, ולומר שמדובר ב"מונטז", אבל כשמצלמים אותו בעת תנועה ובזמן אמת, אין לו מנוס אלא להודות על המעשה שעשה.

האדם סבור לתומו שהדברים שהוא עושה בהסתר, לא יתגלו ולא יתפרסמו.

אבל הקב"ה יוכיח לו שאין הדברים כך. אתה חושב לעשות דברים לא-יפים, בסתר, יפרסמו אותך בגלוי, עד כדי כך שמרוב בושה וכלימה לא תהיה בידך היכולת לצאת לרחוב. כל מי שמשתמש במכשירים הלא-כשרים, עלול למצוא את עצמו במצב כזה. "סוף דבר הכל נשמע". (הרה"ג רבי יצחק זילברשטיין שליט"א בספרו עלינו לשבח ח"ו עמ' קלח-קמג)

מדברי גדולי ומאורי דורינו וראשי הישיבות שליט"א על איסור החזקת הסלולרי [בפרט] שאינו מאושר

[השמות לפי סדר א - ב]

המשתמש במכשיר סלולרי שאינו מאושר הרי זה חילול ה' בכל יום שמחזיקו אצלו. וכל ישיבה שיש בה בחורים המחזיקים טלפונים סלולריים (גם כשרים) אינה ראויה להיקרא ישיבה. (הגרי"ש אלישיב שליט"א)

* * *

דבר גדול ונפלא מכשיר הטלפון הסלולרי שעומד תחת השגחה בעינא פקיחא להציל מאיסורים ומרעין בישין, ואשרי העומדים בפרץ ולשומעים ינעם (הגר"ר אלבו שליט"א ראש ישיבת אור החיים).

* * *

המחזיקים טלפונים סלולריים שאינם מאושרים, דינם כמחזיקים ספרים חיצוניים שדינם ועונם ידוע (הגר"ש בן שמעון שליט"א חבר ביה"ד הגדול).

* * *

מניעת המכשולים בטלפון הסלולרי היא הצלה של הדור, כיון שהם מאיימים על הציבור ובמיוחד על הדור הצעיר וגורמים לחורבן בתי החינוך. חובה ליידע את ההורים אודות הסכנות על מנת שיהיו ערניים כדי לחסוך ולמנוע עוגמת נפש. (כ"ק האדמו"ר מבעלז שליט"א)

* * *

כואב מאוד שצריך להזהיר בענין כזה שהוא שיא הטומאה, שבכוחה לדרדר אפילו בני תורה לשאול תחתיות, וצריך להתרחק מזה כבורח מפני האש, ושומר נפשו ירחק מהם, ויש להשתמש רק במכשירים מאושרים (הגר"ש בעדני שליט"א ראש ביהמ"ד תורה וחיים).

* * *

החזקת סלולרי לא מאושר גורם לנזק רוחני בקדושה, שיכול להביא לאדם ייסורים עניות וצרות. ומי שמשגיח במכשירים אלו להחזיק בביתו אך ורק המכשירים הכשרים, יזכה לנחת דקדושה ושפע ברוחניות ובגשמיות ובכל מילי דמיטב (הגר"י בצרי שליט"א ראש ישיבת השלום).

* * *

זה מכבר התריעו אנשי החינוך על המכשול החמור שנגרם ע"י הטלפון הסלולרי, וכיון דאיכא דרכא אחרינא שיש טלפון כשר למי שזקוק לכך, מובן שחל איסור להחזיק את הטלפון שיש בו מכשול (הגר"א בקשי דורון שליט"א נשיא מוסדות בנין אב והרב הראשי לשעבר).

* * *

הדברים ידועים שזה דבר חמור ביותר, ובזמנו מורנו הגרב"צ אבא שאול זצ"ל אמר על עניין בדומה לזה שיש בזה גי' עבירות, עבודה זרה, גילוי עריות, ושפיכות דמים, וכן הוא גם בטלפון הסלולרי שרואים את הנפילות הגדולות שיש מכך, וצריך להזהר בזה מאוד, ואברכים הנצרכים לכך ישתמשו רק במכשירים מאושרים (הגר"י ברכה שליט"א ראש ישיבת עטרת יצחק).

* * *

לכל דור יש את הניסיון שלו. בדורות אשר לפנינו היו ניסיונות של ההשכלה והספרות הזרה אשר הביאו את הרוחות הרעות אל כרם בית ישראל. בדורנו הניסיון טמון בסכנות הנובעות מהתחדשות הטכנולוגיה שמהן יש תוצאות של הרס וחורבן. כך נכנס היצר הרע בדרך מתוחכמת אל בתי ישראל, ויש לפעול ולעשות מיידית כדי להסירו מעלינו. היצר הרע של דורנו טמון בסלולרי והרי כל יהודי בכל גיל מחויב ב'ולא תתורו' וצריך ולהרחיקו מאתנו.

* * *

השימוש במכשיר הסלולרי צריך להיות אך ורק לענייני עסקים ובירורים קצרים בלבד. שירותי התוכן אינם מוסיפים מנוחת הנפש, ובפרט שגם נהפכו למקור של הוצאות כספיות ולא כפי שיש כאלו המציגים אותם כאפשרות להכנסה כספית (כ"ק האדמו"ר מגור שליט"א).

* * *

לצערי הנני שומע כמעט מידי יום כמה מקרים להורים צעירים שמצאו אצלם או אצל צאצאיהם הצעירים את המחלה הידועה ה' ישמרנו. הלא דבר הוא ... הרבה פעמים נתפסים צדיקים בעוון הדור ומי יודע אם אין זה משום הטלפונים הסלולרים שאינם מאושרים.

ועכ"פ בשיבות ובסמינרים, גדולות וקטנות, בתי בית יעקב, אין מקום כלל למשחית כשר! ולא למשחית טריפה! (הגר"ש וואזנר שליט"א).

* * *

אחד הדברים המפסידים ביותר בדורינו בעבודת ה' – הוא הטלפונים הסלולריים שאינם מאושרים, ומי שקצת מתעסק עם חינוך בחורים יודע כמה הדבר הזה איום ונורא, וצריך תמיד להתריע על המכשיר הזה ודומיו, שאין היום כמעט לראשי הישיבות ולמשגיחים את הדרך להתמודד עם זה. כי בעבר לא היה שייך להסתיר הכל, כמעט לא היה אפשר להחביא דבר מרבני הישיבה, אך לצערינו יש בדורינו כל מיני מכשירים קטנים שמכילים בתוכם ארס והרס גדול, ומורידים את הבחורים מדרך ה'. לכן כל בן תורה שרוצה להתעלות בעבודת ה', ולעלות מעלה מעלה ולזכות לכתרה של תורה, צריך לשמור את עצמו מכל משמר מאלו המכשירים הפסולים (הגר"י ויזגן שליט"א ראש ישיבת אור יעקב).

* * *

מי האמין שאנשים ישאו בכיסם את המפסיד הגדול ליהדות - הטלפונים הסלולריים המשחיתים את הנפש. תפקידנו בזמן הזה לבער את הנגע הזה מתוכינו (הגר"יט וויס שליט"א).

* * *

צריכים מסירות נפש גדולה להציל את החינוך של הדור הצעיר ובפרט בימינו צריך מסירות נפש. היצר הרע לא ישן, ויחד עם גדולי ישראל נצליח בעז"ה להתגבר. צריך להכריז שאסור בשום פנים ואופן להחזיק טלפונים סלולריים, ושהטלפונים יהיו אך ורק למסחר, ובחורים צעירים שלומדים בשיבות אינם צריכים בכלל טלפונים סלולריים כדי שלא יגיעו למקומות טמאים (הגר"י הגר שליט"א בשם מו"א כ"ק האדמו"ר מויזניץ שליט"א).

* * *

יש הורים שזקוקים לסלולרי בשביל העבודה שלהם, אני לא כ"כ מבין למה צריך [ב"ה אני מנהל את הישיבה ובשלבי בניין, ואין לי סלולרי אפי' כשאני נוסע לחו"ל] אבל יש הורים שאולי צריכים, כנראה שהם אנשי עסקים... אבל למה צריך שניים ושלושה מכשירים סלולריים? אחד לעבודה, אחד למשפחה, ואחד ליצה"ר... אם הילד רואה שלהורים ולבני המשפחה יש

שניים ושלושה מכשירים הוא לא מבין ולא יכול להבין למה שלא יהיה לו לכל הפחות מכשיר אחד. הוא רואה שהבית עומד על זה וההורים עושים מזה עניין גדול, והם מכורים לזה, זה מכשיר זול להתקשר לפה וזה לשם וכן ע"ז הדרך.

אמנם יתכן שההורים מרוויחים מעט כסף אבל הם מפסידים את הנשמות של הילדים ואח"כ לא מבינים למה הילדים יוצאים כך. זה אולי נח, אבל זה לא נח לאבד את החינוך הטהור של עמלנו אלו הבנים. מי שמוכרח לכך ישתדל לפחות להסתיר את זה מהילדים כמה שאפשר שלא יראו ולא ידעו על זה כי אז הם מתחילים לשחק בזה וזה קורץ להם ומושך אותם. ההורים צריכים לדעת שעליהם לוותר הרבה על הרצונות והנוחות שלהם למען החינוך של הילדים (הגר"א טופיק שליט"א ראש ישיבת באר יהודה).

* * *

לצערנו הרב יש תופעה מאוד מצערת, שמשתמשים בטלפונים סלולריים שיש בהם כל מיני תועבות. והרבה בחורים שישבו ועסקו בתורה, יצאו לתרבות רעה, על-ידי הטלפונים הסלולריים. ואני רוצה לומר: כל בחור ישיבה בלי יוצא מן הכלל, אסור לו להחזיק טלפון סלולרי בכלל. אמנם אברכים שנחוצים מאוד להשתמש בטלפון, חובה עליהם להשתמש אך ורק בטלפונים הכשרים.

ומכשיר שאינו מאושר זה תועבה ואסור בשום אופן להחזיקו. אלו שמחזיקים סלולרי לא מאושר, גורמים שהקב"ה מסלק שכינתו ח"ו שזה מביא לכל הצרות.

ע"כ כל אדם לא יביאו את היצה"ר - הסלולרי הטרף לתוך ביתו ויזכה שה' ישמור אותו ואת ילדיו. וכל הציבור הקדוש שהחליפו לכמשירים מאושרים יהיה להם כפל כפלים פרנסה ונחת מהילדים והצלחה בכל העניינים (הגר"ע יוסף שליט"א).

* * *

יודע אני כמה צער יש לו למרן אאמו"ר [הגר"ע יוסף] שליט"א מעניין הסלולרי שאינו מאושר וכמה פעמים דיברנו מעניין זה, ולכן על כל אחד להזהר בזה שלא להחזיק מכשיר שאינו מאושר. ובני תורה ימנעו לגמרי מהחזקת המכשירים משום ביטול תורה ופיזור הדעת. והיה אחד שהפר הוראה זו שלא להחזיק הסלולרי והנחנו לו הסלולרי במים, ובמקרה אחר שברנו הסלולרי בביהמ"ד למען ישמעו ויראו, וכשאמרתי זאת למרן שליט"א אמר לי: ישר כחך ששיברת! (הגר"ע יוסף שליט"א ראש ישיבת חזון עובדיה).

* * *

יש סלולרי שהוא בהכשר ויש סלולרי בר מינן, בר מינן מה שאפשר לו להביא את האדם. כמה נפלו, כמה משפחות נהרסו, כמה בחורים בני תורה הלכו לאבדון, למה שלא יקחו סלולרי בהכשר. אשריו ואשרי חלקו של כל מי שישמע בקול חכמים ויבער את הדבר הזה. אפילו נניח שהוא נזהר שלא להיכשל אבל עצם זה שכל הרבנים אסרו את הטלפונים האלה ואמרו להשתמש רק בטלפון מאושר כאשר יש אדם שאינו שומע אליהם שידע שזה עבירה.

גם בחורים שהוריהם מבקשים שיהיה להם סלולרי כגון בבין הזמנים לא ישמעו להם. וכי אם יאמרו להם ההורים לעשות עבירה צריך לשמוע להם?! ישנם הורים שאינם מבינים [את הסכנות שיש בהחזקת סלולרי], ואנו פונים אל אותם הורים - אנא, תרחמו על בניכם ואל תורידו אותם לטמיון ח"ו!! ויה"ר שה' ישמרנו ויזכנו באמת שכל בנינו ובנותינו וכל זרעינו, וכל אחד עם כל יוצאי חלציו, יהיו עובדי רצונו של הבורא יתברך (הגר"ש כהן שליט"א ראש ישיבת פורת יוסף).

* * *

ראש ישיבת "פורת יוסף" מורנו ורבנו רבי יאודה צדקה זצ"ל עד שנותיו האחרונות שחלה בליבו לא הכניס טלפון לביתו משום הפרעה בעבודת ה' למרות היותו ראש ישיבה גדול ואחד ממנהיגי הדור. מה לו לבן תורה ולסלולרי בכיסו, הלא תורתו נעשית קרעים קרעים. והנושא סלולרי לא כשר הרי הוא מגדל נחש בחיקו רח"ל (הגר"י כהן שליט"א ראש ישיבת יקירי ירושלים ופאר התלמוד).

* * *

בחור המחזיק מכשיר סלולרי בישיבה אי אפשר להחזיק אותו! עד שישבור את הכלי המשחית, ויקבל עליו קבלה מוחלטת שלא ישתמש אף פעם במכשיר סלולרי. (הגרמ"י לפקוביץ שליט"א)

* * *

גם אני מצטרף לכל חכמי הדור שליט"א שבחורי ישיבה אין להם להחזיק סלולרי כלל, כי הוא מזיק לגוף ולנפש. ואברכים הצריכים לכך ישתמשו רק בסלולרי כשר ויתברכו בכל טוב (הגר"מ מאזוז שליט"א ראש ישיבת כסא רחמים).

* * *

איך יהודי יכול לעמוד בתפילה ולבקש על הצלחה בחינוך בניו, כאשר בכיסו מונח סלולרי שאינו מאושר שמאבד נפשות בניו?! (הגר"י מועלם זצ"ל מראשי ישיבת פורת יוסף).

* * *

רווח והצלחה נעשה ע"י הטלפון המאושר שהוא מגן מפני חמורי חמורות, ואשרי הציבור הקדוש שהשתדלו בזה (הגרש"מ עמאר שליט"א הראשלי"צ הרב הראשי לישראל).

* * *

רבותינו הרבה החמירו הרבה הרבה בעונשים גדולים לעובר על גדריהם וסייגיהם, ואיך אפשר להחזיק טלפון לא מאושר שיכולים לירד לשאול תחתית ולא לחשוש לשמא יטה ויעבור על דברי רבותינו שבדורינו?! והמחזיק סלולרי טרף דינו כאוכל בשר טרף. וכל שכן שאסור להיכנס לבית הכנסת עם סלולרי טרף שגורם בזה לסלק את השכינה מבית הכנסת.

וב"ה שזכינו לסלולרי מאושר וכל המחזיק בו ה' ישמרהו (הגר"מ צדקה שליט"א ראש ישיבת פורת יוסף).

* * *

סופר סת"ם שיש לו סלולרי לא מאושר אסור לקנות ממנו תפילין ומזוזות. ואברך המשוחח בכולל במכשיר סלולרי [אפילו מאושר] - עליו נאמר "כי דבר ה' בזה" ואין לו סיעתא דשמיא בלימוד (הגר"ח קנייבסקי שליט"א).

* * *

כיון שנתברר בעליל שהמכשירים הסלולריים שנתחדשו לאחרונה, הם מכשול גדול ופרצה עצומה, שמסוכנים מאוד מאוד לרוחניות, מאבות הטומאה ואבות נזיקין שבדורנו היתום. על כן פשוט וברור ביותר שאיסור גמור להשתמש בהם כלל ועיקר, ואפילו בדרך עראי יש

להתרחק. ואין להשתמש אלא באותם שנבדקו ואושרו מרבנים מוסמכים הבקיאים בהלכה ובמלאכה, הן קטנים הן גדולים, הן אנשים הן נשים, ומלחמה לה' בעמלק מדור דור, לא תשכח (הגר"י רצאבי שליט"א ראש מוסדות פעולת צדיק).

* * *

צריך ללכת ולהחזיר את כל המכשירים, ועל זה צריך להילחם בכל החומרא, צריך להגיד בכל החומרא שבחור ישיבה שלא מבין את זה אין לו מקום בישיבה, אחרת זה חורבן של הישיבות. אסור לרחם בנושא זה, זה אכזריות לרחם על כך. (הגראי"ל שטיינמן שליט"א)

* * *

היותר טוב שלא להשתמש כלל בסלולרי, ומי שכבר רוצה להשתמש יבחר הרע במיעוטו רק בטלפון הכשר, ולשומעים ינעם ותבוא עליהם ברכת ה' (הגר"ב שמואלי שליט"א ראש ישיבת נהר שלום).

* * *

הטלפון הסלולרי הוא המפריע הגדול לתלמוד תורה, בזמן האחרון התברר כי נמצאים בו מפריעים גדולים של עקרי הדת והקדושה. והנה פרעות רוחניות פרע בבני הישיבות, רח"ל. (הגרמ"ש שפירא זצ"ל)

* * *

ישנם אנשים שטועים וחושבים שעליהם לא דיברו, כי הם אינם נכשלים, או שמסדרים לעצמם חסימות שונות מהאינטרנט. וברצוני להעיד כי בתור אחד מחברי ועדת הרבנים לענייני תקשורת, הייתי בזמנו יחד עם שאר הרבנים חברי הועד בהתייעצויות בשאלת דעת תורה אצל מרן הגר"ע יוסף שליט"א, והיה הדבר פשוט וברור שלכל אחד ללא יוצא מן הכלל אסור להשתמש במכשירים סלולרים לא מאושרים אלא רק במכשירים המאושרים ואין בזה שום הוראת היתר, כי רק ע"י ההשתתפות של כל יחיד עם כלל הציבור שהתאחדו להשתמש רק בטלפונים שניכר בהם כלפי חוץ שהם הטלפונים הכשרים, יצא מגבולנו הסלולרי הטרף אשר רבים חללים הפיל בעוונות הרבים, ותמנע נפילת הנפשות על-ידו לבאר שחת. וכל מי שאינו נזהר בזה משתתף ח"ו באחריות על המשך הנגף (הגר"ב שרגא שליט"א אב"ד בד"צ בית יוסף וחבר ועדת הרבנים

מתוך מכתבם של גדולי הדור שליט"א מכל העדות והחוגים על סכנת הסלולרי שאינו מאושר

הנה ידוע זה מכבר אודות הסכנה הרוחנית הגדולה הטמונה בהתפתחות התקשורת הטכנולוגית והשקט לא נוכל, לראות בהתדרדרות הרוחנית, ע"כ מונתה על ידינו "ועדת רבנים לעניני תקשורת" שהוסמכה לטפל בעניין זה, (ה"ה הרבנים הגאונים: רבי ברוך שרגא שליט"א, רבי צבי פרידמן שליט"א, רבי ישראל פישביין שליט"א, רבי עמרם אופמן שליט"א, רבי יוסף ב. וואזנר שליט"א). והננו להביע בשער בת רבים את דעתנו – דעת תורה שכל מי שיש לו צורך במכשיר סלולרי יוכל להחזיק ברשותו ולהשתמש אך ורק במכשיר שאושר ע"י הועדה הנ"ל ומסומן בחותמת מיוחדת וחל איסור חמור להחזיק ברשותו ולהשתמש במכשירים מסוג אחר שלא אושרו ע"י וועדת הרבנים הנ"ל, ובל יהינו לפרוץ גדר, ולשומעים יונעם ויזכו לרוב נחת מכל צאצאיהם. וחתומים על כך גדולי ומאורי הדור שליט"א מכל העדות והחוגים:

[הגרי"ש אלישיב, אדמו"ר מויז'ניץ, הגראי"ל שטיינמן, אדמו"ר מגור, האדמו"ר מבעלזא, הגרי"ש ווייס, הגרי"ש וואזנר, הגרי"ע יוסף, הגרמ"ש שפירא, אדמו"ר מצאנז, אדמו"ר מסדיגורא, הגרמ"י ליפקוביץ, אדמו"ר מערלוי, הגר"ח"פ שיינברג, אדמו"ר מתולדות אברהם יצחק, אדמו"ר מתולדות אהרון, אדמו"ר מנארול, אדמו"ר ממודזיץ, הגרי"ש אויערבאך, אדמו"ר מאלכסנדר, הגרי"ש כהן, אדמו"ר מסערט ויז'ניץ, אדמו"ר מבויאן, אדמו"ר מדושינסקיא, הגרי"ח קנייבסקי, הגרי"מ שכטר, הגרי"ל מינצברג, אדמו"ר מביאלה, אדמו"ר מנדבורנא, הגרי"מ שטרנבוך, הגרי"מ הלברשטאם, הגרי"מ בראנדסדורפער, הגרא"י אולמן, אדמו"ר מלעלוב, הגרי"מ אליהו, הגרי"א שפירא, אדמו"ר מפניסק קרלין, הגרי"ש בעדני, אדמו"ר מטשערנוביל, אדמו"ר מקרעשטניף רחובות, הגרי"מ גרוס, אדמו"ר ממחנובקא, הגרי"ר אלבז, אדמו"ר מבוהוש, אדמו"ר מרחמסטריווקא, הגרי"ח רבינוביץ, הגרי"מ צדקה, הרה"צ רח"צ טייטלבוס, הרה"צ רח"צ מייזליש, אדמו"ר מפייטסבורג, הגרי"א חנון, הגרי"מ מאיה]

קריאת קודש מגדולי התורה וראשי הישיבות שליט"א

הננו פונים בזאת בקריאה נרגשת לבני הישיבות היקרים המסולאים בפז לעורר אודות הפירצות הקשות שנתחדשו בדורינו, והם הטלפונים הסלולריים למיניהם שמוציאים את האדם מעסק התורה וגורמים לחולש הורפיון בלימוד, ולדרדור נוראי רח"ל.

וגם כי לדאבונינו נודע לנו שיש טלפונים סלולריים שבהם יש כל מיני תועבות רעות הממיטים אסון ומורידים את האדם לשאול תחתית ע"י שניתן להגיע בהם לכל המקומות המטונפים ה' יצילנו.

ולכן חובה עלינו לגדור גדר ולא להשתמש בטלפון זה, וגם באלו המכשירים שאין בהם את כל התועבות, יש בהם משום ביטול תורה ומביאים להתדרדרות לבאר שחת. וכדרכו של היצה"ר שהיום אומר לאדם עשה כך ומחר אומר לו עשה כך עד שאומר לו לעבור על התורה כולה, ואוי לנו מעלבונה של תורה. ע"כ אין להשתמש במכשירים אלו וכיוצ"ב אשר שכיח בהו היזקא ואין מי שמוגן מהם. "והרחק מעליה דרכך ואלי תקרב אל פתח ביתה" כי אחריתם מי ישורנו.

חזקו ואמצו בעסק התורה בעמל ויגיעה כי הם חיינו ואורך ימינו, וכל השומעים תהי ברכת ה' עליהם ויזכו לעלות במעלות התורה והיראה לגאון ולתפארת אכ"ר. באנו על החתום באהבה רבה.

הגר"ע יוסף שליט"א (נשיא מועצת חכמי התורה), הגר"י מועלם (ר"י פורת יוסף), הגר"י אטון (ר"י ראשית חכמה), הגר"ש כהן (ר"י פורת יוסף), הגר"ש בעדני (ר"י תורה וחיים), הגר"מ צדקה (ר"י פורת יוסף), הגר"מ מאזוז (ר"י כסא רחמים), הגר"י יוסף (ר"י חזון עובדיה), הגר"ע ניסן (ר"י רינת התורה), הגר"י כהן (ר"י יקירי ירושלים), הגר"א אבא שאול (ר"י משכן ציון), הגר"י ברכה (ר"י עטרת יצחק), הגר"י רפאלי (ר"י פאר השלום), הגר"א סבאג (ר"י תפארת משה), הגר"מ בן שמעון (ר"י אור אליצור), הגר"צ פדידה (ר"י אור גאון), הגר"מ פינטו (ר"י פאר משה), הגר"א אהרון בוטבול (ר"י דעת תורה).

* * *

הננו בזה להודיע דעתינו שע"פ דין תורה צריך לבדוק סופרי סת"ם, מגיהים, משגיחי כשרות, שוחטים, מלמדים, מוהלים, וכל מי שסומכים עליו בענינים של מלאכת הקודש, וכן מי שמבקשים ממנו ברכה או עצה בעבודת ה' או ללמוד אצלו תורה, או להתדיין אצלו או לשאול אותו הלכה, שלא יהיה לו סלולרי לא מאושר, שלא יהיה אצלו אינטרנט (אפילו חסום) בבית, ובעבודה רק חסום, ושלא יהיה אצלו סרטים עם מכשולים.

ומי שיכול שלא להחזיק כלל מחשב בביתו או שום מכשיר צפייה, מציל את עצמו ובני ביתו ממכשולים גדולים.

וחתומים על כך הרבנים הגאונים שליט"א: הגר"ר אלבז, הגר"ש בעדני, הגר"י יוסף, הגר"א ירחי, הגר"י כהן, הגר"י לוגסי, הגר"צ מוצפי, הגר"מ מאזוז, הגר"ד פחימה, הגר"מ צדקה, הגר"י שכנזי, הגר"ב שרגא.

פרק ז' - מאמרי חיזוק והשקפה על הסכנות והנזקים החינוכיים הנגרמים מהסלולרי [בפרט] שאינו מאושר

מי יקדים לקבל פני משיח?

היצר הרע בדורנו מקטין ומקטין את ממדיו, עד שכל היצר הרע של הדור, נכנס לתוך מכשיר סלולרי קטן, בפורמט כיס. יצר הרע מסוכן זה, שהוא "רואה" ואינו נראה, כי "בעודו בכפו יבלענו" – כמעט אין מרגישים מה האיש מחזיק בכפו, כאשר למעשה היצר הרע טרף אותו בכפו.

על רקע המאבק מול סכנת הסלולרי, ראוי לצטט קטע ממכתבו של הגה"ק רבי בנימין מנדלזון זצ"ל גאב"ד קוממיות. מעשה שהיה בילד קטן מילדי קוממיות, שחלה מאד ואושפז בבית החולים. במחלקה היה ניצב מכשיר טומאה מקרינה, אבל הילד הטהור עצם עיניו מראות ברע ולא הביט במכשיר הטלויזיה הטמא כלל.

הרב מקוממיות, שהיה אב רוחני לכל בני קהילתו, עד אחרון הילדים הרכים שבהם, הריץ אליו איגרת הוקרה ועידוד, בה נאמר בזה הלשון: ב"ה שהשי"ת קיים כבר אצלך "ואני ארפא". שהשי"ת יעזור שיהיה לך רפואה שלימה במהרה ותלך בבריאות לתלמוד תורה ותלמד בהתמדה ביחד עם כל ילד ישראל, אמן.

כשמשיח יבוא בקרוב, כל היהודים וגם ילדי ישראל יקבלו פניו לתת לו שלום. וליהודים ולילדים שלא רצו להסתכל בטלויזיה, המשיח יתן קודם שלום מאחרים. אז טוב שאתה שומר עצמך לא להסתכל בטלויזיה, כך תזכה לראות קודם את המשיח.

מכתב זה מצביע על כך שכל יהודי, בכל גיל, השומר עיניו מראות ברע, שזה ניסיון דורנו, צובר לו זכויות לראות פני שכינה ולהיות מהמקדימים לחזות בשוב ה' לציון ברחמים בביאת גואל במהרה.

היום כבר כל אחד יודע שקערת הטלפונים הסלולריים התהפכה על פיה.

המכשיר שהיה צריך להיות לדיבור בלבד, הפך להיות נגס] מכשיר לבידור שאפשר גם... לדבר בו. נתאר לעצמנו שהיו מציעים ליהודי לרכוש טלוויזיה, שיש בה גם אפשרות לטלפן ולשוחח. האם היה יהודי חרדי אחד מכניס את התועבה הזאת לביתו, ולו בשביל להשתמש בקטע הכשר?!

אלא מאי, היצר הרע התחכם והלך בצעדים מדודים, כדרכו. הרי תמיד הוא תוקע מסמר, ואחרי כן משתלט על כל הבית. היום אומר לו עשה כך ומחר עשה כך. בתחכמו, הכניס את המכשיר הסלולרי התמים, שהלך והשתכלל, וככל שקטנו ממדיו, כך נתעצמו תכונותיו. הגולם קם על יוצרו, והפך לייצרו.

פיתוי היצר הרע

מילת הקסם שדרדרה את העולם היא "שדרוג": מכבד לקל, מגדול לקטן, משחור-לבן לצבעוני, מצלצול פשוט למבחר שירים ו"רינגטונים", ממכשיר צמוד לאוזן לאוזניה ולרמקול, מהודעות קוליות להודעות כתובות, מסתם טלפון למסרטה, וכך הלאה, אפשרות של חיבור לאינטרנט ולכל זוהמת העולם. רק תשדרגו. תקבלו הנחה על המכשיר הישן, למרות שתחויבו לשלם עליו בכרטיס האשראי עד הפרוטה האחרונה של המחיר המקורי! רק תביאו ישן, שנוכל להשמיד אותו מהר. יש כבר עוד יותר חדש באופק.

אילו היינו צופים זאת למרחוק, הייתה המכשלה הזו נמנעת מתחילתה. אין ספק שאז היה קל יותר שלא להכניס את המכשיר הביתה. עובדה: גם כיום יש משפחות נטולות-מכשיר, ובכל זאת הן ממשיכות לחיות, ולחיות טוב. אלא שישנם רבים מתוך הציבור שלא שיערו ולא דמיינו את גודל הסכנה.

פתאום, ממש כמו רעם ביום בהיר, מגלה אמא שהבת משתמשת במילים מעולם אחר, והבן יוצא בכל שעה מן הישיבה כדי לקרוא את ההודעות שהתקבלו עבורו, וחוזר מסותרר לחלוטין. וזו רק ההתחלה.

איך מפתים צעירים להתקשר אל מספרים אלה? השיטות מגוונות, כוללות הודעה כתובה בנוסח: "אם ברצונך להכיר... וכד', או הודעה בתא קולי האומרת: "נחש מי מצלצל אליך...". "אנו יודעים מה אתה מחפש...". יש להניח כי החברות הללו מגלות בדרכים שלהן את המספרים השייכים לצעירים, לפעמים דווקא מן המגזר החרדי, ושולחות אליהן את ההודעות. שיטות אחרות גלויות יותר, כוללות ידיעות זוועה שאין מן הראוי לפורטן.

פסיכולוגים ופסיכיאטרים, גם חילוניים, גילו לפתע סוג חדש של התמכרות: התמכרות לשיחות מגוונות. במוסדות חינוך התברר פתאום, כי ישנם תלמידים טובים שהתחלו להתדרדר, קיבלו קרירות לתפילה וללימוד, יצאו יותר מדי להפסקות, קבלו יותר מדי שיחות דחופות. כדאי לדעת! הנלכדים ברשת אינם דווקא בנים אלא גם בנות ולא רק צעירים אלא גם מבוגרים.

בפתח כבר עומדות מצלמות - המסרטה, כלומר, אם שכתם, הם גם טלפונים! אפשר גם לשגר סרטים של ממש אל מי שמתעמם בנסיעה הארוכה באוטובוס. יש כבר חברות שמספקות שרותי אספקה של סרטים מכווערים. ולאן אפשר להגיע עם שרות כזה – גם זאת תוכלו לתאר לעצמכם.

לא נביא במסגרת זו סיפורים מזעזעים על צעירים וצעירות שנפלו ברשת היצר והרסו לעצמם את עתידם בחברה החרדית, ואולי בכל חברה שהיא. לא חסרות עובדות מצמררות על משפחות שהתרסקו שנמצאים באמתחתם של רבנים, אנשי חינוך, יועצים פסיכולוגים ואחרים, אשר אומרים שקשה מאוד לתקן את המעוות. העיניים שצפו במראות מזוהמים, כבר לא יהיו לעולם העיניים התמימות של ילדי החמד.

הסלולרי נהפך למוקד של מרעין ביטחון

רבות דובר על הטלפון הסלולרי שהולך ומתנתק מייעודו המקורי: קו טלפון שמאפשר לנהל שיחות טלפוניות, במקום בו אין טלפון ציבורי. בשנים האחרונות נתווספו למכשיר הסלולרי פונקציות נוספות, והוא משמש גם למכשיר "בילוי" ו"בידור" על כל המשתמע מכך, כולל כל התופעות הנוראות המאפיינות את הרחוב הנכרי והחילוני, שאנו מנועים מלפרטן משום הרחק מן הכיעור ומן הדומה לו.

היהדות הנאמנה מתנגדת לעצם הרוח החדשה של החדרת מוקדי "בילוי" ו"בידור" אל תוככי מחננו, שכן מדובר בתופעות שכל תכליתן ביטול ובילוי הזמן, כשעבירה גוררת עבירה והבטלה מביאה לידי חטא עוון ופשע, רח"ל.

מבחינה זו, הטלפון הסלולרי בגלגולו החדש, מהווה מפגע חמור ומסוכן עוד יותר. כמכשיר קטן וזמין, ב"פורמט כיס", המאפשר לנושאו להשתמש בו כ"עמדת בידור ניידת", המאפשר לקשר את האדם בכל מקום ובכל רגע לזוהמת וחלאת העולם הגדול.

כצפוי במקרים כאלה, ניכרת גם תופעות של התמכרות חולנית לאלמנטים הבידוריים שבמכשיר, עד שגם מומחים הרחוקים מתורה מביעים חרדה מהנזקים הנפשיים שהוא גורם להם ולילדיהם.

בשנים האחרונות נודע יותר ויותר על סכנות הנמצאים במכשירים הסלולריים החדשניים. הורים ומחנכים השמיעו זעקות שבר על הנזקים הבלתי הפיכים, שנגרמו גם לשומרי תורה, ובפרט בקרב הדור הצעיר. נוצר מצב מדאיג, שבמקום השימוש הענייני של הטלפון לניהול שיחות חינוכיות, הוא הפך למוקד של מרעין בישין. ישנם אנשים שלא היו מעלים על דעתם להכניס לביתם תקשורת רחובית ומכשירי טומאה מכל סוג שהוא, אבל אינם שמים שם לב כיצד אותם מכשירים עצמם חודרים לביתם ונכנסים אל מוחותיהם של ילדיהם! כל מי שמודע לחומרת הבעיה מבין, כי אין כל מקום לאדישות ושאלנות.

באופן טבעי התופעה ההרסנית רק תלך ותחמיר, תלך ותחרף ומחובתינו לעצור את המגיפה שלא תפיל חללים נוספים ח"ו ובכדי שלא נהיה בגדר צועקים על העבר ח"ו. אין לזלזל בסכנה זו. לפני שני דורות, כאשר פרצה תנועת "ההשכלה" וחדרה גם לכמה מיושבי בית המדרש, רבים לא העריכו את תוצאותיה הרוות האסון. בתחילה היה נראה, כי גם בני ישיבות שהציצו בספרי-מינות ודברי הבאי אלו, נשארו, לפחות במידה מסוימת, בני תורה מן המניין. אך תוך זמן קצר התגלתה האמת המרה והמחרידה.

כמו פרי שחיצוניותו מרהיבת עין, אך כשפותחים אותו מתגלה כל הריקבון הפנימי, כך צמחו אז כמה וכמה חובשי כיפה ויודעי ספר, שבלבושם וסדר יומם נראו כחלק מכלל חובשי ספסלי בית המדרש, אך בתוכם פשט ריקבון פנימי, מינות ואפיקורסות, שבסופו של דבר דחה אותם מחוץ לביהמ"ד.

הדברים ידועים, בדורנו השטן החליף את מרכולתו, מהפיתויים השכליים בהן השתמש בדור ההשכלה עבר עתה לפיתויי חומרנות ונהנתנות. כעת הוא צד נפשות יקרות תוך שימוש בגירוי התאוה באמצעים טכנולוגיים מתקדמים.

בפיו הוא טוען שמדובר ב"מכשירים הכרחיים" כביכול, ובידיו הוא מסתיר את המפגעים המוסריים והרוחניים הנוראים הכלולים בהם. אך כל מי שענינו בראשו מבין, כי אם לא נאמר למשחית הרף, אזי חלילה תהיה בכך בכיה לדורות.

הענין אינו נוגע רק לאותו צעיר המחזיק במכשיר ומביא עצמו לידי ניסיון, אלא לכל סביבתו הקרובה. שכן, אם נזכיר שוב את הדוגמא ההיסטורית הכאובה של הקלקול שפשט בכמה ישיבות ע"י תנועת ההשכלה לפני כמאה שנה, התברר פעמים רבות, שתפוח רקוב אחד הרקיב את כל סביבתו הקרובה.

כל הסכנות במכשיר אחד

האמת היא, כי בלא משים ובתהליך הרסני של "היום אומר לו עשה כך" נקלענו למצב שקשה להעלותו על הדעת. אף אחד לא היה מעז לשאול, על שום מה בחר שבכליו ימצא רדיו ועיתונים פסולים, אינו ראוי להיקרא בן ישיבה. על אחת כמה וכמה, אילו חלילה היו כאלה שיחזיקו בחדר מכשירי טלוויזיה. הדבר פשוט וברור לכל. והנה, למרות שמתברר, כי הטלפונים הסלולריים טומנים בחובם סכנות לא-פחותות ואף אולי חמורות יותר, ישנם עוד בחורים והורים שמתקשים להבין את חומרת הבעיה ואת הצורך החיוני במאבק נחוש נגד חדירת טומאת הרחוב אל היכלי הישיבות.

אילו היו לפני כמה שנים אומרים לנו, כי יבוא יום ויסתובבו בחורים צעירים ובידיהם מכשירים טכנולוגיים שמהווים פתח לחדירת כל תועבות העולם, ויהיו כאלה שיחזיקו למעשה "טלוויזיה בפורמט כיס", ועדיין יהיה צורך להסביר להם את חומרת הבעיה ולשכנעם שהדבר אסור, היינו כולנו בטוחים שמדובר במצב דמיוני ובדיוני שלא יעלה על הדעת.

זקני פוסקי הדור הכריעו כי צריכים להתייחס אל הטלפונים הסלולריים כאל "אביזריהו דעריות!" ואין לראשי הישיבות לרחם בענין זה כלל וכלל. אין צורך לבאר את משמעות ההגדרה ההלכתית הנוראה הזו שנפסק עליה בשו"ע: 'יהרג ואל יעבור'.

החלטתם הנחרצת של גדולי ישראל מהדהדת בחלל העולם: בחורי הישיבות הקדושות ותלמידות 'בית יעקב' לא ישתמשו במכשירים הסלולריים כלל! אין לבחור מה לעשות עם מכשיר סלולרי ובוודאי שאין

מקומו בין כותלי הישיבות והסמינרים. דבר זה הוא מחוץ לתחום עבורם. מדובר אפוא במאבק נחוש על משמר צעירי הצאן בישיבות הקדושות ובסמינרים, ואין כאן מקום לספקות והתלבטויות, כשם שאין מקום להקל ראש בכל ענין אחר שהיה נוגע לאביזריהו דעריות. יש לומר "לא" באלף רבתי לאויב מבחוץ, המאיים עלינו מבית.

אין אפוטרופוס לעריות בכל גיל ומצב

חז"ל הקדושים למדונו שלא יאמין האדם בעצמו עד יום מותו (אבות ב,ד), ויכל הגדול מחברו יצרו גדול ממנו' (סוכה דף נב.). הדברים חדים וברורים. המערכה אינה רק על נפש בני הנעורים שאינם מבוגרים דיים לשמור ולחצוץ בפני רצונם, יצרם ודמיונם. מערכה זו היא על נפשם של כל כלל היראים והחרדים לדבר ה'. יצר-הרע ורוח השטות וההפקרות אינן פוסחות על איש, הן נמצאות בכל מקום. הסכנה היא בכל גיל ובכל מצב.

החלטתם הנחרצת והברורה של גדולי ישראל שכולם כולל המבוגרים, יחזיקו מכשיר לדיבור בלבד אשר חזותו תוכיח עליו שאין בו מאומה מלבד דיבור מעידה כאלף עדים על גודל הסכנה וחומרת האיסור. רבותינו הזכירו בשם חז"ל שאיש אינו יכול לומר 'גיבור אני' – 'ברור לי שלא אכשל', או: 'לי זה לא יזיק'. שהרי אמרו חז"ל (כתובות דף יג:.) ש'אין אפוטרופוס לעריות', עם היצר הרע אי אפשר להילחם, וק"ו שברגע של ניסיון אי אפשר לעצרו, שאז הוא בוער כאש, מה שיש זה רק לברוח מפניו ולא להיכנס עמו לניסיון כלל.

מי מחנך את ילדינו?

נראה מגוחך למדי העובדה שישנם הורים אשר טורחים למצוא לילדיהם את החינוך המעולה ביותר, מתאמצים ללא לאות אחר המוסד החינוכי המושלם והמסור ביותר, ולעומת זאת נותנים פורקן לילדים בקריאת ספרים ועיתונים, צפיה במחשב, שימוש בסלולרי וכדומה – המחנכים את הילדים להיפך הגמור מחיי תורה, ומשרישים בהם רצון לפריקת עול, חיי בילוי והנאות העולם.

בסקרים שנערכו בשנים האחרונות הוכח כי ירידת הקשר האישי בין הורים לילדיהם, באה במקביל לעליית השימוש במדיה התקשורתית, ולבסוף גם בתקשורת המחשבים. גורמים אלו הרסו את עומק הקשר הבין-אנושי בכלל, ושברו טוטאלית את התא המשפחתי בנקודה הקריטית ביותר, הלא היא תשומת הלב של ההורים לילדיהם.

פלישת המדיה התקשורתית אל הבית פנימה, הביאה עמה תרבות בילוי, שגם אם לא נתחשב בתכניה המושחתים, האלימים והפסולים, השתלטה על נתח גדול של זמן, שבעבר היה מוקדש לתחזוקתם של הקשרים האישיים בתוך הבית. לצד זאת, נכנס לבית גם גורם חינוכי חדש, שלא תמיד עולה בקנה אחד עם השקפות ההורים. היינו שמעתה, בזמן שנותר להורים לשם חינוך והשפעה על ילדיהם, עליהם גם להתמודד מול גורם "מחנך" מתחרה (פסול בדרך כלל), הנמצא עם הילדים שעות רבות, ויש לו כלים טובים יותר לפיתוי ושכנוע.

הופעת המחשב והטלפון הסלולרי, שפועמת בהם אסטרטגיית התקשורת במלוא עוצמתה, הוסיפה חידוש גדול: קשר בלעדי עם הילד ללא שום אפשרות פיקוח של ההורים! אם בעבר, ההורה היה לכל הפחות יודע למה הוא חושף את בנו, כיום אף ידיעה אלמנטרית זאת נמנעת ממנו. בכך נותקו גם הנימים האחרונים שעדיין קשרו בין אותם הורים לילדיהם.

המאבק על עמדת השפעה בבית

דומה שהלקח העיקרי מכל זה הוא, שאסור לאף הורה לוותר אף במשהו, על שום עמדת השפעה על בני ביתו. בעמדות אלו עלינו להחזיק בקנאות רבה, שכן, חיש מהר מתמלא כל חלל ריק בגורמי השפעה מזיקים. עלינו לדעת שהתקשורת הכתובה והמשודרת היא ה'מחנך' העיקרי של בנינו ובנותינו! ככל שהיא מעניינת וצבעונית יותר היא מעמיקה לחדור ותוצאותיה הרסניים ובלתי הפיכים.

בעולם המערבי יצרני המשחקים והסרטים, כוכבי הזמר והשדרנים, הם ורק הם, מעצבי צורת הדיבור, החשיבה, השאיפות וערכי המידות. וצריכים לפקוח עין שתופעה זו לא תחדור גם למחנינו.

על כן יש להורים להחמיר ביותר את הפיקוח על כל חומר הנכנס אל הבית פנימה. ועל הכל, אין לחפש תחליף לחובה הנעימה המוטלת על כל

הורה שחרד לגורל ילדיו, לתת להם תשומת לב עשירה ובונה. אין תחליף לחמימות המשפחתית כחוסם בפני כל ניסיון חדירה חיצונית.

כציבור שעד כה שמר על עצמו חרף הפיתויים המצויים מעבר לגדר, וכמי שרואים מדי יום את תוצאותיה של הנפילה בפיתויים אלו, תהיה זו קלות- דעת שאין למעלה ממנה, לגלות חולשה בעוז ההחלטה, להילחם ללא פשרות בסכנה החמורה ביותר שקמה לנו מזה עידן ועידנים, הלא היא סכנת התקשורת הסלולרית – שהיא כלי הניקוז המנקז בתוכו את כל הפרצות הסובבות אותנו.

הבה אם כן נתפלל כולנו, שהעמידה במאבק זה בהנהגת מרנן ורבנן גדולי ישראל שליט"א, תעמיד בסופו של דבר אופני שימוש, שינצלו את יכולות הטכנולוגיה לטובת האנושות ולא לרעתה, ונקדש שם שמים ברבים.

לא לוותר על חינוך הילדים

הורים רבים 'מקפידים' על חינוך טהור בתוך הבית פנימה, ומאידיך מעלימים עיניהם מהחינוך המסיבי שסופגים ילדיהם 'בחוץ'! ממה שעיניהם רואות ואוזניהם שומעות ומהחברה הבאה עמם במגע. העלמת עין זו גובה מחיר כבד גם מצעירים תמימים שעד לא מזמן היה ראשם ורובם בעומקה של סוגיה ולא הסיחו דעת מתלמודם.

לתמימים אלו לא היה טלפון סלולרי פרטי. הם לא ידעו מה מכשיר זה צופן בחובו. אבל ל...חבר היה! פעם אחת – פעם ראשונה- גילה החבר המושחת לבחור הטוב, באמת הטוב, את הפלא-פלאים של הטלפון הנייד, ובבת אחת השחית את נפשו. מאותו רגע התהפך הבחור מטוב לרע.

לעיתים בחור טוב לוחץ על אביו כמה הוא זקוק לטלפון נייד, והאם תומכת בבקשת הילד שהרי באמצעותו תדע תמיד איפה הוא, פחות דאגה... חשד-קל לא עולה בליבם של ההורים הטובים והמסורים. הלוא הוא ילד טוב, וראש-הישיבה מעיד שהוא לומד טוב – למה לחשוד? והדברים אמורים גם לבנות ישראל! כאשר נוכחו ההורים, המשגיח וראש-הישיבה, בשינוי המהפכני אשר חל בבחור, איך הוא צולל במדרון ללא התרעה מוקדמת – נזכרו: "אולי גילה כמה דברים פסולים דרך הטלפון הנייד?!" אותם בחורים לא שינו לבושם, לא עיוותו את דמותם החרדית, אבל הלב והמוח נפגעו קשות.

הורים רבים אינם מודעים איזה שאול-תחתית יש במכשיר הקטן. למען האמת, גם מתנכים רבים בישיבות ובסמינרים לא ידעו מה צפון בטלפון הנייד.

עד שמכשיר זה לא עשה שואה והשחית רבים, לא הבינו מהיכן הירק הנחמד של הבית נובל רוחנית.

להכשיר בתינו ממפגעים רוחניים

התרגלנו בשנים האחרונות לתוויות של "הכשר" לכל דבר הנכנס לבתינו.

מאקונומיקה וחומרי ניקוי ועד לכל מה שאנו מכניסים לפינו, אפילו הצלחות והכלים החד פעמיים זוכים להכשרים מכובדים. בשנתיים האחרונות זכינו שאף על צניעות הבגדים הקימו בתי הדין הכשר מהודר.

משום מה המכשיר הקטן שבקלות יתירה נהפך למלכודת הנצמדת לאוזניים ולעיניים שעות רבות ביום, ישנם אנשים שחושבים שלא צריך הכשר מהודר.

אם על אקונומיקה ששוטפים עימה רצפות יש הכשר, מדוע שלא נזדקק לבדוק ולפקח את החומרים המסוכנים שבהם "רוחצים" את אוזנינו, עינינו, מוחנו וליבנו שעות רבות ביום?! איך זה קורה שבבתים שמשגיחים שלא יכנסו אליהם חברים לא ראויים ונאסרת הכניסה לחומרי קריאה מפוקפקים, מכניסים במו ידיהם מכשיר שע"י מספר הוראות יכול להתהפך לכיעור שבכיעור, מכשיר שדבוק לאצבעותינו שעות רבות והוא מלא בחומר נפץ מסוכן לנפשותינו ולנפש ילדינו. מבלי משים נעשו רבים מאיתנו ריקנים ומלאים רפש וטיט.

אנשי חינוך טוענים שאם מצב זה ימשך המסרים החינוכיים התורניים אותם אנו מתאמצים להנחיל לדור הצעיר, לא ישפיעו עליו באותה מידה של טוהר כבעבר כי הטלפונים האלו מזהמים את כל האווירה. כבר לא מדובר בהפסקות באמצע הלימוד, ביציאה "לשיחה דחופה" באמצע התפילה או השיעור, מדובר בקרעים קרעים שהתורה נעשית, ועימה נקרע לחתיכות האדם עצמו. המלחמה האמיתית העכשווית היא על נפש בני בתינו, על התוכן שנמצא בנפשם, על מה אוזנם קרויה ועל מה תרים אחר עיניהם.

ההורים צריכים להוות דוגמה חיובית ולהתרחק אף מסלולרי מאושר [שאינו הכרחי] כדי שהצעירים יוכלו לשמור בכל תוקף את התקנה שלא להחזיק במכשירים סלולריים בשום אופן, גם "כשרים", צריכים הגדולים להוות להם דוגמה אמיתית. התייחסות הורי הצעירים למכשירי הטלפון הניידים חייבת להיות בהתאם! כלומר, חייבים אנו להפנים באורחות חיינו, שגם עלינו המבוגרים, להתרחק ככל האפשר מהמכשירים הניידים, בבחינת: "הרחק מן הכיעור ומן הדומה לו". באופן זה הצעירים יראו שגם אצלנו מכשירים אלו הם כלי מאוס ויקל עליהם קיום התקנה.

איננו מתעלמים חלילה מהעובדה שישנם אנשים הזקוקים למכשיר זה לצרכים דחופים ועל כן אינם יכולים לוותר עליו לגמרי. אבל לפחות מוטלת עליהם החובה לא להשתמש במכשירים אלו לצרכים מיותרים, לענייני נוחות בלבד. הרבנים התירו בדיעבד את השימוש במכשיר סלולרי כשר לצרכי פרנסה ודברים נחוצים, אך מי התיר לנו את השימוש בו בכדי לאחל מז"ט לחבר שגמר שידוך, או למי שנולד לו בן.

מי התיר לנו להשתמש בו כדי להתעדכן או לעדכן בחדשות הכלליות או בחדשות אני"ש, לדברים אלו יש טלפון בבית. אם נשכיל ונקבע בלבנו שכל ההשתמשות במכשיר זה היא בדיעבד, אם נתבייש בעצמנו להחזיקו בידנו, נצליח בע"ה להרחיקו כליל מצעירי הצאן אשר יצרם מתגבר ומתחדש עליהם להחטיאם ולאבדם משני עולמות חלילה. (המאמרים בפרק זה מתוך חוברת זמן אויר)

פרק ח' - חובת הציות לגדולי ומאורי דורינו שליט"א "ככל אשר יורוך"

"ועשית ככל אשר יורוך"

בהתאסף ראשי עם וקהילות הקודש לעבוד את ה' יתברך ומסכימים הסכמות להעמיד להם מצוות, הנה הם מקדישים את השם יתגדל ויתקדש, שנאמר (דברים לג, ה) "ויהי בישורון מלך בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל".

ונאמר (תהילים פט, יט) "כי לה' מגננו ולקדוש ישראל מלכנו, מאוד נעלה".

שהקב"ה מתעלה ומתהלל באסיפתם ועבודתם. והאיש הפורש מדרכי הציבור, הנה הוא כמקטרג על הסכמת עבודת השם. והריהו כיוצא מכלל המקדשים את השם ומראה עצמו כי לא יחפוץ להיות בסודם ולהכתב

בכתבם. והנה הוא מחלל את העבודה, והוא מכלל הכיתות שהן בוזים את דבר ה' ואין להם חלק לעולם הבא. והשנית - כי הם מניאים [מבטלים] לב חלושי הדעת בפרישתם מדרכי הציבור והינם מן המחטיאים את הרבים. (רבינו יונה ע"ה בספרו שערי תשובה שער השלישי אות קסח)

* * *

נאמר בתורה (דברים יז, י), "ועשית על פי הדבר אשר יגידו לך", מכאן למדו חז"ל שיש מצוה לשמוע בקול בית דין הגדול ולעשות כל מה שיצוו אותנו בדרכי התורה באסור ומותר וטמא וטהור וחייב ופטור ובכל דבר שיִרְאָה להם שהוא חיזוק ותיקון הדת וכו', שהכל מצווין לעשות כל אשר יורו.

ובכלל המצוה גם כן לשמוע ולעשות בכל זמן וזמן במצות השופט, כלומר החכם הגדול אשר יהיה בינינו בזמננו, וכמו שדרשו חז"ל (ראש השנה דף כה:): "ואל השופט אשר יהיה בימים ההם", יפתח בדורו כשמואל בדורו, כלומר שמצוה עלינו לשמוע בקול יפתח בדורו כמו לשמואל בדורו. והעובר על זה ואינו שומע לעצת הגדולים שבדור בחכמת התורה בכל אשר יורו, מבטל עשה זה.

וענשו גדול מאד, שזהו העמוד החזק שהתורה נשענת בו, ודבר זה ידוע לכל מי שיש בו דעת. (ספר החינוך, סוף מצוה תצה)

* * *

יש לשכנע אפוא את כל מי שעדיין לא יישם הלכה למעשה את הוראת גדולי הדור, לא יחפש לעצמו סיבות כאלה ואחרים, אלא יקיים בעצמו את הציווי "מי לה' אלי". ובאמת יש להתפלא מאוד על התופעה השלילית הזו, שיש אנשים בציבור שאינם מזדרזים למלא אחרי הוראת הגדולים, תופעה שלא היתה נמצאת פעם כלל בציבור יראי השם. ויש כאן לימוד גדול עבורנו. כי כאשר גדולי הדור שליט"א מפרסמים חוות-דעתם בעניין מסוים, וקובעים ששומר נפשו ירחק מהדבר ההוא, אין כל זכות לאנשים פשוטים להביע אף הם את 'דעתם', ולקבוע דעות משל עצמם.

על אלה ושכמותם לדעת שזכות ההחלטה בעניינים אלה נתונה אך רק לגדולי ישראל, שלא פגמו בעצמם במאומה, מילדותם ולאורך נעוריהם, וכל שנות חייהם עד עצם היום הזה עברו עליהם בעמל תורה, בעמל תפילה ובעמל במצוות שבין אדם לחבירו. רק להם ניתנת הסמכות להחליט בדברים הנוגעים לכלל ישראל, ואנחנו צריכים להישען עליהם ועל החלטותיהם בלא כל פקפוק.

ברור לכל, שגדולי ישראל לבדם אינם יכולים לבצע את המהפך בפועל.

הם מאירים את עינינו, מתווים את הדרך, נותנים את הכוח, ויוצרים את האפשרויות, הן האפשרות הטכנית על ידי החלת איסור בכוח התורה ואיחוד כל הכוחות להגשמת המטרה, והן ביצירת האפשרות שמן השמים יסייעו לכל מי שהולך בדרך זו. ההכרעה המעשית של המערכה נמצאת כולה בידי הציבור.

וצריך לדעת לתפוס את ההזדמנות, ולנצל את הכוח שנמסר לנו על ידי מאורי הדור. (הגר"י זילברשטיין שליט"א בספר עלינו לשבח ח"ו עמ' קלח- קמג)

התבטלות לדעת תורה

שלומי אמוני ישראל חונכו מאז ומתמיד על ביטול. ביטול עצמי לחלוטין לדעת תורה, ביטול עצמי לחלוטין לגדולי תורה. לא שאין לו לאדם דעה עצמית, לא שאין לו הבנה עמוקה, לא שהנו חסר השכלה וידע. יש ויש, ישנו הבנה, ישנו דעה עצמית, והדעה וההבנה לא עלו תמיד בקנה אחד יחד עם דעת הרבנים וגדולי התורה, פעמים רבות היו אלה הבנות נוגדות את דעתם והבנתם של גדולי ישראל, אלא שהיו אותם שלומי אמוני ישראל מבטלים דעתם והבנתם לדעת גדולי ישראל, הבנתם הוסטה הצידה והיטו עצמם לדעת גדולי ישראל, עשו כנגד הבנתם הם, להיפך מדעתם שלהם, שהם בטלו דעתם לדעת גדולי ישראל לחלוטין.

וכיום לדאבוננו יצה"ר מנסה בכל כוחו לחדור למחננו בדלת האחורית, יצה"ר הצטמצם והצטנף לו בתוך הטלפונים המזעריים המונחית בכיסים ולפעמים בכיס הסמוך ללב, ומשם הוא שולח זרועותיו לכל עבר, ולא אחד ואחת נטרפו ונתפסו בזרועותיו הארסיות של הנחש הזה, ובבתים רבים רבה התאניה והאניה. גדולי ישראל שהתכנסו בכנסיה לש"ש לעמוד בגדר הכריזו מלחמת חרמה באותם מכשירים זורעי אימה וחטא, גם הקימו ועדת רבנים המורכבת מכל החוגים של היהדות החרדית שיחפשו ויגבשו מכשיר חלופי שישימש כמכשיר עזר למי שזקוק לו למלאכתו או לרווחתו (משום שהגענו למצב שאיסור שימוש בפלאפונים הוא בבחינת גזירה שאין רוב הציבור יכולים לעמוד בה), אך בלי שיצה"ר יוכל להצטנף בו. ישבו הרבנים על המדוכה, עמלו ועבדו, חיפשו ובלשו עד אשר הגיעו לידי הסכמה על מכשיר כשר ומאושר, וחובה עלינו לציית לדעת של גדולי דורינו שליט"א "ועשית ככל אשר יורוך". (המחנך הר"ר פוברסקי שליט"א, הובא בחוברת למען הדור השלישי)

"לא תסור ימין ושמאל"

זכות הקיום של עם ישראל מאז ועד עתה. חוט השדרה של עמידתנו איתן מול כל פגעי הימים והזמן. יכלתנו להיות ניצב כארז מול כל הרוחות הרעות שטלטלוהו מיום היותו לעם הלא הוא הביטול העצמי כלפי גדולי ישראל.

היכולת לקיים במלואו את הפסוק "ועשית ככל אשר יורוך". הרצון להמשיך תמיד בסיסמה של 'נעשה ונשמע'. 'נעשה ונשמע' צעקה וזעקה שהדהדה בראש חוצות, היא סוד הקיום של עם ישראל. ומשמעותה, אינני חכם, אני לא מבין, אני מניח בצד את השכל שלי ואני עושה מה שנצטוותי.

צרות רבות שארעו לעם ישראל לדורותיו נגרמו בגלל שהיו חכמים בעיניהם, הם הבינו יותר טוב. ממצרים יצאו רק חמישית מבני ישראל בגלל שארבע חמישיות היו 'חכמים'. סבלו מדתן ואבירם בגלל שהם היו 'פקחים'. התגוללו ארבעים שנה במדבר משום שהמרגלים הבינו טוב יותר. קרח וסיעתו גם הם היו משכילים, הם שאלו בחכמה איך הדין של טלית שכולה תכלת... האיך הדין בחדר מלא ספרים... ומה עלה בסופם? בניו של קרח נצלו. הם לא נספו יחד עם אביהם, משום שהם היו מחונכים בהתנהגותו של אביהם שכבד את התורה וכבד את משה רבינו, ולכן כשמשה רבינו הגיע אליהם הם קמו לכבודו ולא קמו כנגדו. ללמדך האיך ההתנהגות של האבא יכולה להציל דורות. מאידך ההתנהגות של האבא יכולה להרוס חלילה דורות.

גדולי ישראל יצאו חוצץ, קול ברמה נשמע על ההרס של הסלולרי למיניהם.

והאמת היא שכל אדם בתוכו פנימה אינו זקוק לדבריהם ולזעקתם, שהרי כולם יודעים את האמת וגם מי שחיפש ומצא נימוקים, תירוצים והסברים שהוא זקוק ומוכרח לסלולרי כאויר לנשימה. וכאשר אדם מתפלל מדי בוקר את 'ואל תביאני לידי חטא. ולא לידי עון, ולא לידי נסיון, ולא לידי בזיון, ותרחיקני מיצר הרע', מסתמא הוא חושב בין היתר על הסלולרי ומתפלל בעומק הלב שהילדים והצאצאים ינצלו מיצר הרע וההרס שנגרם מהסלולרי, אולם גדולי ישראל שליט"א אלו שעליהם נצטוונו "לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל" - אפי' אומר לך על ימין שהוא שמאל, הבינו כל זה, ולמענד ובפרט למען ילדיך, למען הדורות שמאחריך הורו למעשה לזרוק לגמרי את הסלולרי שאינו

מאושר (כדרך שעושים הבעלי תשובה עם מכשירי הטלויזיה שלהם) והקימו ועדת רבנים מורכבת מכל החוגים שתגבש מצב תחליפי נסבל.

ומה יענה אבא לילדיו הקטנים, שבעיניהם הקטנות והמבינות שואלים, מדוע אינו שומע לדברי הרבנים, מדוע הוא יותר חכם מהם, מדוע אינו יכול לקבל את הדברים בבחינת נעשה ונשמע. מה יענה להם כשיגדלו וישאלו או יתמצו עצמם; האם הוא שמע בקול גדולי ישראל?! האם 'הוא' לא הבין טוב מהם, וכעת גם הם הילדים הקטנים מבינים טוב מהם! אותו אבא ידפוק את ראשו בקיר וימרוט את שער ראשו ויחפש פתרונות כיצד להחזיר את בנו למוטב, אמנם החכם עיניו בראשו, ישמע להוראת גדולי ישראל ומיד יזרוק את הסלולרי כדי שלא יהיה מאוחר מדי. (המחנך הר"ר ברגמן שליטי"א, הובא בבטאון למען הדור השלישי)

על ההורים להוות דוגמא אישית למצוות "ועשית ככל אשר יורוך"

כל אבא שעדיין לא ציית להוראה החמורה של גדולי ישראל, צריך לזכור שהדבר הזה עלול להיות בעוכריו, ובצורה החמורה ביותר. שכן כאשר הוא יבוא ביום מן הימים אל בנו, ויאמר לו לעשות כך וכך, עלול הבן להחזיר לו במטבע-לשון בוטה ולומר: 'וכי אתה אבא שמעת לקול הצו של גדולי הדור?! וכי איזה חינוך נותנים בכך ההורים לילדיהם?! הרי כל מאורי הדור, עליהם אנחנו נשענים, הורו באופן הברור ביותר, שמוטלת חובה על כל אחד ואחד לדאוג לכך שלא יהיה מכשיר לא-כשר במחיצתו, וכיצד זה שרואים אנשים הנוהגים את ההיפך מזה?! אתמהה! (הגר"י זילברשטיין שליטי"א בספרו עלינו לשבח ח"ו עמ' קלח - קמג)

* * *

וע"כ חובה עלינו לחנך ולהדריך ולתת דוגמא לילדינו וצאצאנו לחינוך של ביטול ההבנה והדעה העצמית בכל התחומים מול דעת גדולי ישראל שליטי"א.

נתאר לעצמנו תסריט מציאותי לחלוטין, שאבא נתקל באיזו בעיה עם הבן או הבת, ומנסה להסביר לו בכל אמצעי השכנוע כי דרכם זו או התנהגות זו איננה טובה עבורם ואיננה נכונה מסיבות שונות, אך הבנתו של הילד שונה מדעת האבא, הוא יסביר יוכיח וינסה לשכנע אתכם

שהמצב אינו כ"כ נורא, ולא יקרה מאומה אם ינהג בצורה זו המנוגדת להבנת האבא ולדרך החינוך שמנחיל בביתו.

כצעד פשרה נשלף מפי האבא בצורה אוטומטית, נלך לרב או לראש הישיבה, ומה שהוא יגיד כן נעשה, ובסיום של נצחון יוסיף שהרי כך נאמר "ועשית כל אשר יורוך". ואז עיני הבן ילכסנו מבט אל מכשיר הטלפון של האבא ויחפשו את סמל הכשרות על המכשיר הסלולרי וישאלו את האבא בקול רעם אדיר וגרוע מזה בקול דממה דקה, האם גם אתה נהגת כך?! והאבא ישפיל את עניו מתוך בושה נוראה. לכן כל הורה מורה ומחנך יעשו חשבון נפש למען חינוך הילדים הצאצאים ודור העתיד

ולא ימתינו שכבר לא יהיה את מי לחנך! (המחנך הר"ר מ. פוברסקי שליט"א, הובא בבטאון למען הדור השלישי)

שיטת עמלק לגרום רפיון וקרירות

כאשר ניצבים מול מבול התופעות הקלוקלות, עלול להתפתח ח"ו תהליך של רפיון ידיים וייאוש, שהרי, איך אפשר להילחם נגד כל העולם. תחושת הפסימיות חודרת וטוענת שממילא הכל הרוס, ואין התחלה ואין סוף לחזיתות שעלינו להילחם בהן. טענות "אשר קרד" אלו מקבלות עוצמה רבה כשהן מופיעות עם בליל של ציטוטים הלכתיים: כ"גזרה שאין הציבור יכול לעמוד בה" ו"מוטב יהיו שוגגין", ו"מצווה שלא לומר דבר שאינו נשמע".

שיטה עמלקית זו הסיבה לכל החורבנות הרוחניות הגדולות בהיסטוריה היהודית. פורצי הגדר בכל הדורות הכניסו פשרות וחידושים בדת, רק מתוך ציטוטים אלו ואחרים. על דגלם חרטו שחובה 'לרדת אל העם – להבין את צרכיו וכן הורידו את מחיצות ההפרדה בין שומרי הדת למהרסיה, וכל הקדוש והזך נהפך לחולי-חולין.

אווירת הרחוב שחדרה לחלקים רבים מעמינו גורסת, שבתופעה שקשה ללכת נגד הזרם ולהיראות שונה – אין להלחם נגד המציאות ויש להשלים עימה. אווירה זו היא היא ששלחה לאבדון רוחני מיליוני יהודים שהיגרו מאירופה לארצות הברית, לפני כמאה שנה. בכל פירצה חדשה שחדרה, כבר התעלמו לחלוטין מהפרצות הקודמות שהרי היא כבר 'עבירה ישנה' – 'עבר ושנה נעשה כהיתר'. ברוח זו הצליח עמלק לפגום ביסוד היהדות שהוא השמירה על רוחניות העם וניתוקו המוחלט מרוח ההתבוללות, הפורקן וההפקר.

לדאבונינו ישנם גם בתוך מחננו "אנשי חינוך" הממליצים שלא לטמון את הראש בחול, כביכול, והיות שאי אפשר להסתיר כלום מעיני הצעירים הרואים ויודעים הכל. חובה לצעוד, יד ביד, עם הקידמה המודרנית – ובזהירות ללמדם כל מה שאפשר להתיר עד גבול האיסור הגמור. על שיטה זו נאמר: שהשטן מחביא את כליו בתוך ארון הקודש.

מתוך בתי המדרש. ישנם אנשים המחזיקים בטענות מסולפות המתירות את כל הסייגים והגדרים עד שאין חציצה בפני היצרים ולבסוף פורעים בעם את פורענותם. כידוע תופעה זו היתה דרכם של קברניטי ההשכלה, ותוצאותיה הבאושים של תלמידיה שנתקיים בהם: "מה יעשה הבן ולא יחטא" טופחת על פנינו עד היום.

אלו חלק מחורבנות "דעת בעלי בתים" שהיא הפוך מדעת עמלי התורה היונקים מעץ החיים והקובעים שאי אפשר לעמוד בניסיון מול היצר ויש לברוח מכל מגע חזיתי עמו, רק הגדרים והסייגים שומרים מן החטא והנפילה.

בכל פירצה שג' עברות חמורות תלויות בה, או שהם תקלות הנוגעות בעצם שמירת קיום האומה, צביונה וגידורה מהתבוללות בעמים – אין שום פשרות. כפי שבעבודה זרה ובפיקוח נפש אין עושים משחקים! כך בגילוי עריות, וכל הדומה לכיעור אין משחקים והיתרים מדומים, והם ואביזריהם ב"יהרג ואל יעבור".

ע"י הציות לפסקי רבותינו מכניעים את עמלק המחטיא הגדול והמפורסם של עם ישראל אשר מפריע לנו תמיד ברגעים הנעלים ביותר, ברגעים של עת רצון להתגלות ה', הוא כידוע, עמלק! עמלק שהחטיא את ישראל ברפידים ידע שכדי להפיל את עם הקודש צריך תחילה להחטיאו, וזאת לעולם לא יוכל לעשות בגלוי. עד היום מאמצים צאצאי עמלק את דרכו של סבם – עמלק הראשון: "ויזנב בך כל הנחשלים אחריד" – מחפשים מקום אשר רבים נכשלים בו ודרכו חודרים לבתי ישראל.

לכאורה, גם אופן הכרעת עמלק והשמדתו נלמדת מאותה מלחמה ראשונה – תמיכת העם בידיו של משה לבל ירדו מטה. רק ציות העם לפסקי ההלכה של גדולי הדור העומדים בפרץ, רק התאמצותם בקיום הפסק לאורך זמן – אפילו שידי משה כבדים וקשה לנושאם. אבל הדרך היחידה לחלוש את עמלק לפי חרב היא לתמוך בידיו של משה, ללא פשרות וויתורים, וכך להרימם לשמי מרום.

טענות עמלק "אשר קרד"

מי שסבור כי היצר ירים ידיו לאלתר ויכנע ללא קרב, כנראה שאינו מכיר את שיטותיו. יש בשוליים כאלו המזלזלים בכל דבר שבקדושה, ומנסים לקרר את האמבטיה הרותחת בכל דרך המצויה בידם. הם משמשים כעת כחילותיו של היצר הרע להכניס אווירת 'אשר קרד' ומפגינים זלזול במאבק בקרב היראים.

היצר הרע יודע שהצלחתו של המאבק מותנית בנחישות ובעקביות שבניהולו, וזאת הוא מבקש להרוס.

רבים טוענים: מדוע עליהם להחליף את הסלולרי שבידם. בדיוק כפי שעד היום השתמשו ולא נכשלו, ולא עולה על ליבם ח"ו לשנות את המסלול הכשר שלהם ולהיכנס ח"ו למסלולים פסולים, כן הלאה בע"ה יתמידו בזה. א"כ מדוע עליהם להחליף את המכשיר שבידם? התשובה כמובן שגדולי ישראל שליט"א הורו כך! א"כ זו דעת התורה הצרופה שחובה עלינו ליישמה! ולאמיתו של דבר הדברים ברורים, וכך כתבו חז"ל (אבות ב, ד): 'אל תאמין בעצמך עד יום מותך' שיוחנן כהן גדול שמונים שנה שימש בכהונה גדולה, ומתוך גדולתו וקדושתו ניכנס לקודש הקודשים בשלום ויצא בשלום, בלי שום מחשבת פסול קטנה, ואעפ"כ לבסוף, בגיל תשעים ושלוש לפחות, נעשה צדוקי! האם יש מישהו בדורנו שיכול להידמות לצדקותו ודרגתו של יוחנן כ"ג לפני שנעשה צדוקי?! אותם מאות שירדו לתהום מהסלולרי מוכיחים כמאה עדים שמי שמביא עצמו לידי ניסיון סופו לבוא לידי ביזיון ח"ו. כל אותם רבים שנפלו בסלולרי, משפחות של ת"ח מחד ומשפחות של גבירים ואנשי מסחר גדולים מאידך, כולם היו בטוחים שלא יכשלו. אלא שנפלו ברגע של חולשה, ומאותו רגע של חולשה שקשה לינצל מהם בכל יום...

להאמין שנצליח להתגבר על נגע הסלולרי

הכל תמיהים איך דור המדבר נכשל בחטא המרגלים, וכי דור דעה שראה ניסים גלויים וקיבל תורה מן השמים, ייכשל בחוסר אמונה! ביכולת הבורא לכבוש את ארץ ישראל.

מרון החפץ חיים בספרו "שמירת הלשון" (חלק ב' פרק יט"ו) מבאר כי טענתם היתה, כי בודאי לא ייבצר מהקב"ה לעשות מאומה, אך אנחנו איננו ראויים לכך, כי מי אנחנו ומה אנחנו שנזכה לזה. החטא של דור המדבר, שגרם בכיה לדורות, לא היה חוסר אמונה בבורא, אלא חוסר אמונה

בעצמם! אבחנה זו נוגעת גם לימינו אנו. כאשר ישנם הורים ומחנכים שמרימים ידיים מראש מול מכלול החזיתות המאיימות על חינוך ילדינו, הדבר מבטא יאוש שנעשה שלא מדעת תורה, אותו "דימוי עצמי נמוך", לפיו "אין סיכוי להילחם עם כל הבעיות", "אי אפשר ללכת נגד הזרם" וממילא "יש להרים ידיים ולהשלים עם המציאות" – מנוגד בתכלית לכל מה שקיבלנו מרבתינו מאורי הדורות האחרונים.

אף פעם לא היתה 'מלחמת עמלק' מלחמה קלה. אף בימי משה כשהוריד ידיו גבר עמלק! כשמתייאשים ומרפים מן המערכה עמלק גובר ומטמא בכל סביביו. הוראה לדורות יש כאן! הדרך להילחם בעמלק היא רק ע"י יד נטויה בעוז ותעצומות ללא ויתורים ופשרות. רפיון במאבק – הורדת הידיים – השלמה עם המצב, מהווה סיבה ישירה ליגבר עמלק' ח"ו.

על-כן, ראשית יש להיזהר מפני חוסר האמונה ביכולת העצמית להיאבק בס"ד בכל החזיתות והגזירות. אם יוצאים למלחמה מתוך רגשי נחיתות ומורד-לב מלאכתו של האויב נעשית קלה ויעילה יותר, ח"ו. אולם כאשר נעשה בכל יכולתינו להילחם בעמלק ללא פשרות נזכה שגבר ישראל בעז"ה. (המאמרים מתוך החוברת זמן אויר)

להסיק מסקנות הלכה למעשה

היום, לאחר צאת היוזמה הברוכה של הטלפון הסלולרי המאושר לדרך, משמשת סוגיה זאת תמרור, מרָאָה, שכל המביט בה רואה שם את פרצופו שלו ואת פני החברה החרדית כולה. כדאי מאד שלא להתחמק מחשבון הנפש האמיתי, גם אם הסלולרי הלזה הופך לסלו-רע-לי...

יש לגנות בכל לשון, למחות בכל תוקף כנגד אותם אנשים המשתמשים עדיין במכשיר שאינו מאושר, בטלפון טרף. מחוץ לאותם המקבלים טלפון חינם או חצי חינם ממקום עבודתם שאינו חרדי, שיפסידו ממון הרבה אם יוותרו על מכשירים; וחוששים לעשות שאלת חכם בענינם – קשה להבין איך מְלָאָם ליבם של הנותרים לצפצף על גדולי הדור, לצפצף על כל הקהל כולו, לצפצף על ההגיון הבריא המחבר בין החזקתם בטלפון אשר כזה ובין הנערים והנערות הסוטים מן הדרך, כשהמכשיר הטרף משמש כלי יסודי וחשוב להאצת הנפילה. היכחישו את כל שנכתב וסופר? היתעלמו מכל מה שהעידו גדולי המחנכים והרבנים? המילים החריפות המושמעות כנגדם, עד כדי ביטויו של ראש ישיבת "באר יעקב", הגרמ"ש שפירא זצוק"ל, לפני פטירתו, כי החרדים כבר החליפו ועברו כולם לטלפון כשר, ומי שלא עשה זאת עד-הנה, אינו חרדי – כל אלה אינם

מרתיעים דיים? איזה דין ואיזה חשבון נותנים הם לעצמם, כאשר בכל תקופה קצרה נכונים הם, בנפש חפצה, להזיל מכיסם סכומים גבוהים בהרבה בעבור בשר ושאר דברי מאכל כשרים למהדרין – ורק בענין זה נותרת היד קפוצה, הלב והכיס אטומים? כיצד יתייצבו ביום הדין לפני הקב"ה, הלא תתקפם בושה בהתייצבם לפניו יתברך במכשיר ובבגדים צואים? מה יענו לשאלה הפשוטה: וכי באיזה נסיון נתנסיתם? איפה חשבון ההפסד כנגד שכר ההימנעות מהעבירה, מידי יום ביומו, מידי שעה בשעה? למה זה תמשיכו לצפצף בקולכם בזה הטרף: למה זה תמשיכו לצפצף על כל גדוליכם, על הגיונכם הבריא: מי ומה מעכב על ידכם? סרבני דעת-תורה, שעדיין מצמידים לאוזנם את מכשירי הטריפה הסלולריים, מאזקים אותם לבגדיהם - מאופיינים בחוש יצירתיות מפותחת, חסר תקדים. כל אחד וקשקושו שלו, שפע הגיונות עצום פיתחו להם היושבים על הגדר.

מגוון כה אדיר של טענות, מענות, טרוניות, נימוקים, הסברים, השקפות, קושיות ותירוצים, שאלות ותשובות – אשר על כיוצ"ב התבטא החפץ חיים זיע"א שישנם כאלו אשר קושיותיהם הם תירוצים למעשיהם ולתירוצים אין תירוצים.

דומה ועוד לא היה הסכמה כה רחבה כללית וגורפת, בדבר הנזקים, האסונות, תולדות מכשיר הטלפון הנייד. הכל יודעים כי הוא ששימש ומשמש כפותח-שער בפני הבא לטמא. אין מכחיש את דבר הסכנה הגדלה והולכת. עלינו לשבח את כל המתווכחים כולם, המודים בצורך הדחוף לפתור את בעיית הבעיות האורבת לפתח כל בית בישראל.

מובטחנו כי לא תישכח התורה מפי זרענו. ביטוח – אין לאף אחד, יהיה מי שיהיה. אבל תורה תחיה לנצח בתוכנו. אי אפשר לתורה ויהדות לשרור בבתינו יחד עם מכשיר הטריפה הלזה. עכשיו משנמצא הפתרון, בל ישלה עצמו איש, בכל מצב ודרגה רוחנית שהיא, כי רחוק הוא מן הסכנה. לו בלבד מפני חובת הערבות ההדדית אותה קיבלנו עלינו, עליה ענינו כולנו אמן. וברוך יהיה האיש שיקיים את דברי התורה הזאת. (הרה"ג מאיר ויסברגר שליט"א בספרו האמת על תילה עמ' 236-115)

[מכתב אישי לצעירים - למה לא סלולרי?](#)

פונים אלי צעירים רבים ותוהים, "מה הבעיה להחזיק מכשיר סלולרי? הן מדובר בצורך תקשורתי, ומה הבעיה במכשיר כשר?" חשוב שאקדים - אנו נמצאים בדור בו החושך יכסה ארץ, הבלבול הוא עצום וכוח הרע

מנסה לגרום לנו להצדיק את נפילתנו. בעבר, טרום ימי המכשיר הכשר, הסלולרי היה בגדר אסור לכל בחור ישיבה באשר הוא. באותה תקופה לא שמענו תהיות מצעירים, ומה הבעיה במכשיר סלולרי? כולם ידעו שאדם המכבד עצמו, אדם העובד לפני מלך, בן תורה העמל בהוויות אביי ורבא, אין ראוי שיהיה מחובר להבלי העולם. ואם צריך להתקשר? הרי שבכל ישיבה עומדים מכשירי טלפון ציבוריים לכל דורש. או אז לא יכול הכוח הרע לבלבל את בן התורה לבקש סלולרי, כי זה היה כמו לבקש רכב, והגבולות היו ידועים.

מאז המצאת פטנט ה"כשר" היו צעירים שתמהו "מה הבעיה להחזיק סלולרי והלא הוא "כשר"? זה כמו לאמור שלא אגע בעוגה כשרה למהדרין.. "אולם לאמיתו של דבר כאשר עלתה סוגיית הסלולרי על הפרק דרשו וחקרו הרבנים, "אם ניתן הכשר על הסלולרי, מי ערב לנו שמכשירים אלו לא יכנסו אל היכלי הישיבות והסמינרים ויפגעו בעולם התורה?" נענו אז והובטחו הרבנים כי העניין הוא רק עבור בעלי משפחות והובטח שהדבר יצויין בכל הפרסומות! ואכן, בפרסומים הראשוניים העניין הובא בהבלטה כי כל עניין ההכשר ניתן רק לבעלי משפחות החייבים את המכשיר לצרכי פרנסה! אולם דא עקא שבמשך הזמן החלו פרסומים על מבצעים יחודיים ומכירות של סלולרי בקרבת ישיבות מסויימות וכך נגרם שהרבה בחורים התחילו להחזיק סלולרי.

והנה בחוברת זו הינך רואה את קריאתם של גדולי ישראל הערים לנפילות היומיומיות של צעירים כתוצאה ממכשיר "כשר" ומכריזים כי זאת היתה החלטתם הראשונית - לבעלי משפחות בלבד! לכך, אל תביט בהכשר כמי שנוצר כדי להגן עליך, כי לצערנו, לא כך הוא. והתוצאות

הכואבות	זועקות	בקרני	רחוב.
---------	--------	-------	-------

בן תורה דע כי כאשר אתה מחזיק מכשיר כשר :

- ראשך טרוד מי ומתי מתקשר, וברגע שהסלולרי ירטוט בכיס הרי לא תוכל להשאר על מקומך בריכוז, כי תחשוב: מי יודע מה רצו ממני... ובזה אתה הופך את עצמך זמין להבלי העולם ומאבד את ההזדמנות היחידה בחייך בה אתה יכול להיות מנותק מכל הבלי העולם ולהיות עסוק בעלייתך הרוחנית גרידא.

- אתה נכנס לתחרות, כמה אני שווה? כלומר, כמה אני מבוקש. כמה מתקשרים אלי ולכמה אני מתקשר. ואם לחברך יהיו עשרות שיחות נכנסות ביום תחוש קצת נחות לידו, וכי אני לא כ"כ מבוקש...? וכי אותי לא אוהבים כל כך...? וממילא תפתח תחרות סמויה להרבות בשיחות כמה שיותר, ואז מתנפחים חשבונות הסלולרי על חשבון האבא

שצריך לממן גם את הנייד, או שאתה נאלץ לממן את חשבונות הסלולרי שלך ואתה טרוד כיצד לכסותם. וכבר ראינו בחורים שנכנסו לסחרור חובות והליכי משפט כתוצאה מכך.

- אתה מעניק אחיזה ליצר הרע. הן לאדם תקופות של עליה וירידה. או אז ינסה היצר להפיג את כאבך וירידתך באמצעות מכשיר זה [כגון בשעת ליל שלא תירדם תתחיל לחשוב למי אתקשר, מי יפיג את שעמומי...] וכידוע רבו מאד המכשולות מכך.

- אתה מכריז על עצמך: אני קרבן החברה. זה שהולך עם הסחף ואינו יודע לכבד את מעמדו ועתידו. אתה רוכש לעצמך יצר רע בכיס, בנוסף לזה הנמצא לך בלב. וכי יש מי שיכול על אחד שאתה רוכש לך שני? נכון, טרם הרכישה ינסה היצר למצוא אין סוף הצדקות לסיבת הרכישה, הוא יטביל החלטה זו במצוות "כיבוד אב ואם" הרי אם יחפשו אותי בדחיפות? או אם אהיה במקום בו יהיה פיקוח נפש ואזדקק למכשיר.. כי זה טיבו, לטעת בך את הבלבול ולהצדיק את נפילתך. אך אבהיר זאת חד משמעית מתוך ניסיון רב בשנים - אחזקת מכשיר סלולרי גורמת לירידה רוחנית! וכבר ראינו לצערנו אין סוף מקרי נפילה קשים כתוצאה ממכשיר "כשר" ועל אחת כמה וכמה, טרף.

אם עתידך חשוב לך, מנע עצמך מאחזקת מכשיר סלולרי ובעז"ה יבוא יום שתעריך את עצמך על החלטה טובה זו. (המחנך הר"ר יוסף רבי שליט"א יו"ר ארגון ישיחנה, במאמר בכת"י ובספרו פלא אדם עמ' 190)

סיפור מהחיים על נזקי הסלולרי

שבעה חברים טובים היינו. ידידות אמיצה שררה בינינו אשר קרבה אותנו איש אל אחיו, וידענו צפונותיו של האחד וערים לתחושות החבויות. נחשבנו כולם מ'השורה הראשונה' של התלמידים: למדנו כמו שצריך, התנהגנו כמו שצריך, ואף חברותנו הייתה למופת לרבים. נוהגים היינו להתוועד מפעם לפעם לשיעורי תורה וחידודים, ולהחלפת רשמים של התנהגות לתיקון המידות והמעשים.

ביום אחד בהיר פרץ הכל חוצה. לא חששנו למאומה, ובבת אחת שמנו לב לכך שבמשך התקופה האחרונה אנחנו מאבדים את הדרך הנכונה; בתפנית חדה יש מחברינו היהולכים מהר מדי לאן-שהוא. חשנו שהחבורה היפה הזו עומדת בפני פירוק וזה רק עניין של זמן. זה היה חבל לכולנו, ולא ידענו בעצמנו מה הגורם לכך; התקשינו להניח את האצבע על אשמה מסוימת, ניסינו בכח להתקרב זה אל זה – אך ללא הועיל.

קרה דבר מפליא במקביל לקרירות היחסים בינינו. לרובנו נלוותה התרופפות בלימוד התורה, התרופפות בקיום המצוות. הרגשנו פחות התלהבות בעשיית המעשים הטובים, לא הרגשנו מתיקות במלות התפילה. העובדות הקשות דקרו אותנו כמדקרות חרב עם השמועה הראשונה שהסתננה לאוזנינו, על אודות חברנו שבצעד יוצא דופן החליט לעזוב לגמרי את ישיבתנו ואת כתלי היכלי הישיבות בכלל. המשא הכביד עליו.

הוי, כמה קשה לי לתאר במילים פשוטות ונטולות חיות ונשמה את הזמן שעבר עלינו, חיבוטי הנפש שייסרו את כולנו. האם ניתן היה להצילו? האם ניתן או אפשרי בכלל להחזירו?! שבר על שבר הושברנו כשידידנו השני, הלך בעקבותיו של הראשון... זה היה כבר מעל ומעבר לסיבולת שלנו. ניסינו בכל הכח למשוך אותו, ניסינו להסביר לו עד כמה הוא טועה, שיתן ליבו על הוריו הדגולים, על משפחתו המיוחסת, אפילו ביקשנו על התדמית של כל בני החבורה: מה יאמרו? שערוגתנו הצמיחה ביאושים?, הרגשנו אשמה מסוימת וחששנו נוראות מפני הבאות.

עד היום מצלצלים באוזני מילותיו הדוקרניות, כאשר דיברנו על ליבו בפגישה שנערכה מחוץ לכותלי הישיבה: "בחרתי בדרכי בלי הכבדת העול של בן ישיבה. המעוניין מביניכם מוזמן להצטרף, לחוות עולם שכולו טוב..."

נזדעזעתי מהסנוור והאטימות לתוכה נכנס חברי, עד שהנאת הרגע שיבשה לו את השכל וההיגיון, והוא מתעלם מהעתיד המר הצפוי לו.

בצוק העיתים חמשת הנותרים שוב התקרבו בלבבותיהם, ישבנו שעות על גבי שעות בהחלפת רעיונות, בחיזוק עמדות וחיזוק באמונה והשקפה, וניסינו לדלות פניני דרך שיאירו נתיבותינו. ייאמר כי חששנו לשתף אחרים בלבטינו, ואפילו את רבני הישיבה, בשל החשש אולי דברים שאמרנו או מעשים שעשינו גרמו לכך.

יום אחד כינס ראש הישיבה את חמשת הידידים, וביקש להשיח באוזנינו שהוא יודע מכל הסיפור ומעבר למה שידוע לנו, וכבר זמן רב מנסה בדרכים משלו להגיע לקצה חוט שיוביל אותנו לנקודת התורפה.

בהיותנו קרובים אל החלל החליט ראש הישיבה לספר לנו מעט פרטים אודות המאורע למען נדע את אשר לפנינו, ואלה היו דבריו: ידידכם הראשון פגש באקראי בחור מקולקל בהמתנה בתחנת אוטובוס. הלה ראה את חברכם מחזיק סלולרי וביקש ממנו להתקשר לרגע. כהכרת טובה השאיר לו פרטים ואיכשהו נוצרה ביניהם שפה משותפת.

כוונת חברכם הייתה טובה לקרבו להחזירו לדרך הסלולה. אותו בחור קלוקל שוחח רבות עם חבריכם בתוך כותלי הישיבה. חברכם ישב בחדרו בישיבה ודרך הסלולרי הפליג בשיחה עם אותו מתהולל. בהתחלה שוחחו על דא ועל הא ובסוף הסכים לטייל עמו. הבחור המקולקל המתין לו בקרבת הישיבה והתקשר אליו באמצעות הסלולרי לצאת אליו.

הם בילו יחד ובסוף גם ראו יחד מה שלא צריך. זה התחיל מסרטים 'מבוקרים' ועבר לסרטים 'מצונזרים' ובסוף כבר ראו הכל. נשמתו של ידידכם הראשון נכוונה באופן אנוש ולא מצאה מרגוע לנפשה. הוא התהלך בישיבה כצל. ללא נשמה וללא חיות, שקוע במחשבותיו. הוא היה חייב לדבר עם מישהו על הקושי שלו ללמוד ולהתפלל. לבסוף יצר קשר עם ידידכם השני ופתח לפניו את סגור ליבו.

במקום שחברכם השני יודיע מיד לראש הישיבה על מה שקורה, הוא החליט 'לטפל' בנושא בעצמו. הם שוחחו רבות יחד והסכימו שכדאי לו לעזוב את הישיבה לתקופה קצרה עד שיתאושש. אך זה היה הפתח לקלקול גדול עוד יותר.

מחוץ לכותלי הישיבה התהדק הקשר בין השניים והם בקשו לצרף אליהם את חברכם השני. הם שהיו כבר בחוץ, השאירו הודעות קוליות והודעות כתובות לתוך הסלולרי של ידידכם השני ופיתו אותו לצאת ולטייל עמם. מתוך סקרנות יצא אתם למספר בילויים לא רצויים. טומאה זו גרמה שעול הישיבה הכביד עליו. עד מהרה נפלט גם הוא אחריהם.

ראש הישיבה סיכם דבריו ואמר: המכשיר הסלולרי הקטן אחראי לכל המאורע. הוא ולא אחר! הוא המפתה הסמוי מן העין אשר קישר בינם לבין אלו שפתחו עבורם ערוצי בילוי חדשים... ירחם ה'. דבריו של ראש הישיבה נשמעו מוצקים דיים, ונלוו להם עדויות וציטוטים.

כולנו הזלנו דמעה. אף כיום, פרק זמן ארוך למדי מאז אותה התכנסות, בשרי נעשה חידודים כשאני נזכר בה. אז, באותם רגעים, צרבו את ליבי דבריו שנאמרו בלחש, בתחושת יגון ומכאוב, וחרטו חרט בנשמתני. היתכן? מכשיר קטן כזה מסוגל להפוך בני ישיבה שעד עתה התמסרו לאביהם שבשמים בכל ליבם לפורקי עול?. הכיצד דווקא אלה הוכו מבלי יכולת לקום...

היינו כולנו המומים. משך דקות אחדות ניסינו לעכל את הידיעה המרה.

ראש הישיבה הדריכנו בדיוק כיצד לפעול במקרה הזה, אך התנה את הדבר: להתנתק מהמכשיר הקלוקל הזה לגמרי. בקשתו היית מיותרת לחלוטין. אנחנו הבנו כי הסלולרי הוא האויב שלנו, הוא זה שאחראי על התרופפות הקשרים, על התרופפות התנהגותנו. ראש הישיבה עזר לנו למצוא נקודות בהן קיצץ המכשיר את הנפש, בבחינת "היום אומר לו עשה כך.. עד שאומר לו לך עבודה עבודה זרה".

מתוכנו, חבורת ידידים יראי ה', בני משפחות טובות בישראל. נסחפו אחריו למחוזות אשר לא שערם אבותינו. ואולי... אולי לא די לו בשניים, ולפיכך עדיף שנשמור מרחק אדיר ממנו. מאז התרחש הסיפור שלנו חלפה תקופה ארוכה, בשעתו המכשירים ברובם היו פשוטים, השכלולים של השנים האחרונות היו רחוקים מן העין ומן הלב, ובכל זאת טמן פח יוקש לנפשות הרכות.

מסר מהנסיון

מדברים היום על מכשיר סלולרי המיוחד לדיבורים בלבד, כבעבר, מהניסיון העגום שלמדנו, שעצם מציאות מכשיר סלולרי לבחורים בכלל לבחורי ישיבה בפרט הוא חורבן! גם מכשיר לדיבור בלבד מועד לפורענות, ושומר נפשו ירחק!! אנחנו חשים עלבון צורב, תוהים כיצד רעה חולה זו פרצה אלינו פנימה, כיצד לא חשנו בדרכיו המתוחכמות של היצר? אנו זקוקים להרבה חכמה וסייעתא דשמיא כדי להינצל מערמימותו של השטן, שהחשיך את עולמו של ידידנו, וכן החשיך עולמם של רבים כמותו, אשר נשבו בכבליו ואינם מסוגלים להשתחרר ממנו.

חייבים להחליט החלטה אמיצה שהנוחות הרגעית זניחה ולא תועלתית כנגד היגון והשבר שהיא מסוגלת להביא. שורות אלו נכתבות בתקווה שיפעלו פעולה נחרצת אצל הצעירים ואצל המבוגרים, איש איש לפי דרגתו. בל נניח לנושא לרדת מסדר היום. כל מי שחוה את הדברים מקרוב ויש לו מכרים שנפלו חלל – מבין היטב שאין לנו ברירה אחרת. ואם לא זכינו לעמוד בניסיונות שמד ולעלות ולהישרף על המוקד כאבותינו, אולם עקידת הסלולרי תהיה עקדתנו.

תחשב לקרבן אמיתי הנשרף על מזבח אמונתנו. תעלה לרצון לפני בוראינו, תזעזע רקיעים וינועו אמות הסיפים, ותגע עד לכיסא הכבוד.

(אור)

זמן

(חברת)